SPRAWOZDANIE

RADY ADWOKACKIEJ

W WARSZAWIE

ZA ROK

1933—1934

DRUKARNIA ROLNICZA
Sp. z o. o. Warszawa, Złota 24
Nakład 2500 egz.

1934 WARSZAWA 1934

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

SPRAWOZDANIE RADY ADWOKACKIEJ W WARSZAWIE

2

SPRAWOZDANIE
RADY ADWOKACKIEJ
W WARSZAWIE

ZA ROK

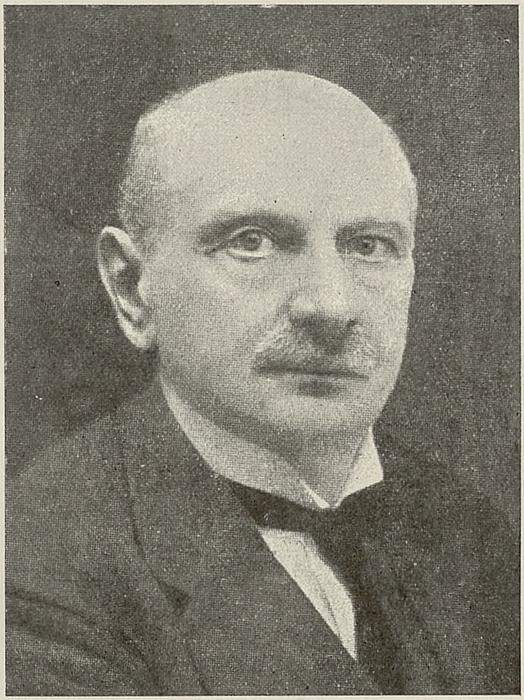
1933—1934

1934 WARSZAWA 1934

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

Drukarnia Rolnicza, Warszawa, Złota 24.

Ś. P. HENRYK KONIC

urodzony dnia 15 stycznia 1860 roku
zmarł dnia 10 maja 1934 roku

W latach od 1919 do 1932 — naprzemian Prezes lub Wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej.

Od dnia 1 grudnia 1932 r. do dnia śmierci—Prezes Sądu Dyscyplinarnego Warszawskiej Izby Adwokackiej.

Adwokat wielkiej miary, znakomity prawnik, niestrudzony działacz; zapisał się w dziejach adwokatury polskiej chlubną i niezapomianą kartą.

Izba Adwokacka Warszawska straciła w Zmarłym jednego z najwybitniejszych i najbardziej zasłużonych swych członków.

I. Skład Rady Adwokackiej.

Podział i Organizacja Pracy.

Skład Rady. W wyniku wyborów uzupełniających, dokonanych, w myśl art. 34 pr. o u. a., na dorocznem Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 25 listopada 1933 r. wskutek ustąpienia członków Rady, którzy zostali wylosowani (art. 5 i 126 pr. o u. a.), skład Rady Adwokackiej w Warszawie na okres 1933/34 był następujący:

1.	Baumberg Ignacy	— 2-gi rok kadencji
2.	Berenson Leon	— 1-y rok kadencji
3.	Białaszewicz Czesław	— 2-gi rok kadencji
4.	Blenau Zygmunt	— 2-gi rok kadencji
5.	Brokman Wacław	— 2-gi rok kadencji
6.	Chełmoński Adam	— 2-gi rok kadencji
7.	Gadomski Jan	— 2-gi rok kadencji
8.	Grodziński Natan	— 2-gi rok kadencji
9.	Jackowski Aleksander	— 1-y rok kadencji
10.	Janczewski Stanisław	— 1-y rok kadencji
11.	Nowodworski Leon	— 2-gi rok kadencji
12.	Pawłowski Stanisław	— 1-y rok kadencji
13.	Pęski Wacław	— 1-y rok kadencji
14.	Podkomorski Jan	— 2-gi rok kadencji
15.	Rudziński Mieczysław	— 2-gi rok kadencji
16.	Rzepecki Kazimierz	— 1-y rok kadencji
17.	Szaciński Mieczysław	— 2-gi rok kadencji
18.	Zdanowicz Bronisław	— 2-gi rok kadencji
19.	Żołędziowski Kazimierz	— 1-y rok kadencji

Na pierwszem posiedzeniu w powyższym składzie, odbytem w dniu 1 grudnia 1933 r., Rada Adwokacka, stosownie do art. 40 pr. o u. a., ukonstytuowała się przez dokonanie wyborów i podziału czynności.

Wylosowanie ustępujących członków Rady. Na posiedzeniu w dniu 25 września 1934 r. (prot. Nr. 35 § 1) dokonane zostało, stosownie do art. 5 i 126 pr. o u. a. , wylosowanie sześciu członków Rady, mających ustąpić z dniem 1 grudnia 1934 r.; wylosowani zostali: 1) Zygmunt Blenau, 2) Wacław Brokman, 3) Jan Gadomski, 4) Natan Grodziński, 5) Mieczysław Szaciński i 6) Bronisław Zdanowicz.

Prezydjum. W wyniku wyborów skład Prezydjum Rady był w okresie sprawozdawczym następujący:

Dziekan	—	Adam Chełmoński
Wicedziekan	—	Leon Nowodworski
Przewodniczący Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych	—	Mieczysław Szaciński
Sekretarz	—	Kazimierz Żołędziowski
Zastępca Sekretarza	—	Wacław Pęski
Skarbnik	—	Jan Podkomorski
Zastępca Skarbnika	—	Kazimierz Rzepecki

Rzecznicy Dyscyplinarni. Liczbę rzeczników dyscyplinarnych na okres sprawozdawczy Rada Adwokacka ustaliła na 8, przytem na rzeczników zostali wybrani:

1. Baumberg Ignacy
2. Blenau Zygmunt
3. Brokman Wacław
4. Grodziński Natan
5. Pawłowski Stanisław
6. Rudziński Mieczysław
7. Szaciński Mieczysław
8. Zdanowicz Bronisław

W myśl § 4 regulaminu na Przewodniczącego Kolegjum rzeczników dyscyplinarnych Rada powołała Mieczysława Szacińskiego.

Bibljotekarz i Gospodarz. Ogólny zarząd bibljoteką Izby powierzono członkowi Rady Stanisławowi Janczewskiemu, a funkcje gospodarza lokalu Rady Adwokackiej oraz pokoi

adwokackich w sądach warszawskich — Bronisławowi Zdanowiczowi.

Komisja Rewizyjna. Do Komisji Rewizyjnej Rady Adwokackiej wybrani zostali członkowie Rady:

Aleksander Jackowski — jako przewodniczący,
Czesław Białaszewicz i Jan Gadomski — jako członkowie.

Delegaci Rady Adwokackiej. Na zasadzie odnośnych uchwał Rady funkcje Delegatów Rady Adwokackiej i ich zastępców pełnili w okresie sprawozdawczym następujący członkowie Izby:

Siedziba Sądu	Delegat	Zastępca
Biała Podlaska	Wincenty Skudro	Kazimierz Żmigrodzki
Białystok	Władysław Otto	Władysław Olszyński
Częstochowa	Włodzimierz Winnicki	Jan Paciorkowski
Łomża	Kazimierz Ryntflejsz	Adam Mieczkowski
Mława	Grzegorz Wierzbicki	Franciszek Zajewski
Piotrków	Dobrosław Kleyna	Wacław Walosiński
Płock	Stefan Baliński a po jego śmierci Marek Kozielski	Stefan Olszański a po jego śmierci Kazimierz Mayzner
Siedlce	Wacław Kęszycki	Juljan Serednicki
Sosnowiec	Janusz Borowski	Benedykt Forelle

Łódź. W Łodzi — w myśl życzeń miejscowej adwokatury — utworzona została Delegatura kolegjalna, której przewodniczącym był z urzędu (§ 41 cz. 3 regulaminu) członek Rady Adwokackiej Stanisław Pawłowski, a członkami adwokaci: Józef Adamowicz, Edward Angerstein, Edmund Moszkowski i Józef Osiecki, powołani na te stanowiska uchwałą Rady Adwokackiej z dnia 6 lutego 1934 r. (prot. Nr. 10 § 30).

Delegatura w powyższym składzie działała tymczasowo na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który

przedstawiła Radzie Adwokackej do zatwierdzenia; sprawa zatwierdzenia dotąd jest w toku.

Kalisz i Włocławek. W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 1934 r. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. „w sprawie zniesienia Sądu Apelacyjnego w Toruniu, zmiany granic okręgów Sądów Apelacyjnych w Poznaniu i Warszawie, zniesienia Sądu Okręgowego we Włocławku oraz zmiany granic okręgów Sądów Okręgowych w Łodzi i Toruniu" (Dz. Ust. Nr. 85 poz. 634 i Nr. 88 poz. 687) adwokaci, mający siedzibę w okręgu Sądu Okręgowego w Kaliszu oraz części okręgu Sądu Okręgowego we Włocławku, wobec postanowień art. 2 i 31 pr. o u. a., przeszli automatycznie z Izby Warszawskiej do Izby Poznańskiej. Do dnia 1 stycznia 1934 r. funkcje Delegatów Rady w Kaliszu i Włocławku pełnili poprzedni Delegaci[1])

Seminarja dla aplikantów adwokackich. Uchwałą z dnia 12 grudnia 1933 r. (prot. Nr. 3 § 44) Rada Adwokacka powierzyła ogólne kierownictwo seminarjów dla aplikantów adwokackich, jak następuje:

w dziale prawa cywilnego:

grupa I-a (prawo materjalne) — adwokatowi Wacławowi Mińkiewiczowi,

grupa II-a (prawo procesowe i handlowe) — członkowi Rady Stanisławowi Janczewskiemu,

w dziale prawa karnego (grupa III-a) — b. Dziekanowi, członkowi Naczelnej Rady Adwokackiej Janowi Nowodworskiemu i adwokatowi Antoniemu Landau'owi,

w dziale prawa administracyjnego (grupa IV-a) adwokatowi Stefanowi Urbanowiczowi.

Komisje Egzaminacyjne. Skład komisyj egzaminacyjnych był ustalany przed każdym terminem egzaminu adwokackiego. Zgodnie z art. 110 pr. o u. a. do komisyj wchodzili sędziowie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, delegowani każdorazowo przez Prezesa tegoż Sądu. Członkami komisyj z ramienia

---

1) Patrz sprawozdanie za rok 1932/33, str. 8.

adwokatury byli delegowani przez Radę Adwokacką jej członkowie oraz zaproszeni przez Radę członkowie Izby.[1])

Udział w Komisji Egzaminacyjnej Prokuratorji Generalnej R. P. Jako przedstawicieli adwokatury w komisji egzaminacyjnej przy Urzędzie Głównym Prokuratorji Generalnej, Rada Adwokacka delegowała w okresie sprawozdawczym następujących członków Rady:

na sesję komisji w dniu 15 lutego 1934 r. — Wicedziekana Leona Nowodworskiego (prot. Nr. 7 § 48),

na sesje komisji w dniu 15 czerwca i w dniu 23 listopada 1934 r. — członka Rady Jana Gadomskiego (prot. Nr. 25 § 2 i Nr. 39 § 10).

Konsultacja dla niezamożnej ludności. Kierownictwo konsultacji adwokackiej dla niezamożnej ludności przy Sądzie Okręgowym w Warszawie powierzono członkom Rady: Czesławowi Białaszewiczowi i Leonowi Berensonowi.

Główna Komisja Zapomogowa. W związku z uchwałami Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie nowego statutu zapomóg pośmiertnych[2]) Rada Adwokacka uchwałą z dnia 12 grudnia 1933 r. (prot. Nr. 3 § 46) postanowiła utrzymać działającą na podstawie dawniejszego statutu „Komisję zapomóg pośmiertnych" w jej dotychczasowym składzie[3]), uchwałą zaś z dnia 16-go stycznia 1934 r. (prot. 7 § 44) zwolniła adwokatów Tyrchowskiego i Żołędziowskiego od obowiązków członków komisji z powodu wybrania ich do władz Izby, a na ich miejsce zamianowała adwokatów Tadeusza Słońskiego i Władysława Lewinsona.

Wobec uchwalenia przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby Warszawskiej z dnia 21 kwietnia 1934 r. nowego statutu zapomóg pośmiertnych[4]) Rada Adwokacka uchwałą z dnia 24 kwietnia 1934 r. (prot. Nr. 20 § 23) powołała przewidzianą w § 23 tegoż statutu

---

[1]) Patrz niżej str. 92 i 93.

[2]) Patrz niżej str. 19.

[3]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33, str. 10.

[4]) Patrz niżej str. 20.

„Główną komisję zapomogową" w składzie członków Izby: B. Kaminera, Wł. Lewinsona, B. Rozensztadta, T. Słońskiego, B. Suligowskiego i J. Tatarkiewicza. Zgodnie z § 24 statutu obowiązki przewodniczącego komisji pełnił członek Rady Adwokackiej — Skarbnik Jan Podkomorski, a w jego zastępstwie — członek Rady — Zastępca Skarbnika Kazimierz Rzepecki; sekretarzem komisji został adw. B. Suligowski.

Komisja do spraw o wpis na listę aplikantów adwokackich. Uchwałą z dnia 9 stycznia 1934 r. (prot. Nr. 6 § 50) Rada Adwokacka postanowiła wyłonić ze swego składu stałą komisję dla wstępnego rozpoznawania spraw, dotyczących wpisu na listę aplikantów adwokackich, zaliczania na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć oraz dopuszczania aplikantów adwokackich do egzaminu adwokackiego i przedstawiania w tych sprawach wniosków Radzie Adwokackiej na jej posiedzeniach plenarnych. Przewodnictwo komisji Rada powierzyła Dziekanowi, a w jego zastępstwie — Wicedziekanowi, na członków zaś komisji powołała członków Rady L. Berensona, Z. Blenau'a, J. Gadomskiego, N. Grodzińskiego i St. Janczewskiego.

Inne Komisje Specjalne. Oprócz wskazanych już wyżej komisyj stałych Rada Adwokacka dla rozważenia i opracowania określonych zagadnień powołała w okresie sprawozdawczym następujące komisje specjalne:

1) Uchwałą z dnia 12 grudnia 1933 r. (prot. Nr. 3 § 46) — dla opracowania projektu nowego statutu zapomóg pośmiertnych — komisję w następującym składzie:

przewodniczący — Dziekan Adam Chełmoński

członkowie Rady — Jan Gadomski, Natan Grodziński, Jan Podkomorski,

członkowie Izby — Eugenjusz Ernst, Bolesław Kaminer, Aleksander Kroński, Stefan Peszyński, Bohdan Suligowski [1];

2) uchwałą z dnia 23 stycznia 1934 r. (prot. Nr. 8 § 6)— komisję w składzie członków Rady Jana Podkomorskiego,

---

[1] Patrz „Palestra", 1934 r., str. 52.

Wacława Pęskiego i Bronisława Zdanowicza — w sprawie nabycia nieruchomości dla Izby Warszawskiej.

3) uchwałą z dnia 10 kwietnia 1934 r. (prot. Nr. 18 § 24) trzy komisje — celem gromadzenia materjałów, dotyczących braków ustawodawstwa w zakresie t. zw. prawa sądowego, jak również działalność sądów i urzędów [1]) — w składzie następującym:

	Komisja cywilna	Komisja karna	Komisja administracyjna
Przewodniczący-Członek Rady	N. Grodziński	L. Berenson	St. Urbanowicz
członkowie	M. Kloczewski	J. Berland	A. Chmurski
	S. Neufeld	E. Biejat	M. Franio
	B. Rozensztadt	M. Jarosz	J. Kliński
	J. Stopnicki	J. Wasserberger	J. Morawski
	F. Zadrowski	G. Wielikowski	Wł. Szatensztejn

4) uchwałą z dnia 1 maja 1934 r. (prot. Nr. 21 § 1) — komisję w składzie członka Rady Czesława Białaszewicza, jako przewodniczącego, członka Rady Leona Berensona, jako zastępcy przewodniczącego, członka Rady Ignacego Baumberga i członków Izby: Zygmunta Kopankiewicza, Wacława Mińkiewicza, Michała Orzęckiego, Józefa Stopnickiego i Tadeusza Tomaszewskiego — dla opracowania projektu zreformowania prowadzonej przez Radę Adwokacką konsultacji prawnej dla niezamożnej ludności [2]).

5) szereg komisyj z pośród członków Rady dla rozważenia lub rozstrzygnięcia poddanych orzecznictwu polubownemu Rady sporów pomiędzy adwokatami a ich kiljentami (prot. Nr. 49 § 29, Nr. 22 § 9, Nr. 29 § 17, Nr. 36 § 6).

Regulamin Rady. Do uchwalonego w dniu 4 kwietnia 1933 r. regulaminu [3]) Rada Adwokacka wprowadziła w okresie sprawozdawczym następujące zmiany:

---

[1]) Patrz niżej str. 16.

[2]) Patrz niżej str. 100.

[3]) Patrz Sprawozdanie za r. 1932/33, str. 12 i „Palestra", 1933 r. str. 204—243.

1) Uchwałą z dnia 5 grudnia 1933 r. (prot. Nr. 2 § 2) uzupełniła § 6 regulaminu w tym sensie, że do Prezydjum Rady Adwokackiej obok Dziekana, Wicedziekana, Sekretarza i jego Zastępcy oraz Skarbnika i jego Zastępcy wchodzi również Przewodniczący Kolegjum rzeczników dyscyplinarnych [1]).

2) W wykonaniu uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 17 lutego 1934 r., polecającej Radom Adwokackim, by doręczane stronom odpisy uchwał, dotyczących bezpośrednio praw jednostki, zawierały pouczenie o sposobie odwołania (art. 43 ust. 2 pr. o u. a.), Rada Adwokacka uchwałą z dnia 10 kwietnia 1934 r. (prot. Nr. 18 §2) uzupełniła odpowiednio § 26 regulaminu, dotyczący trybu doręczania osobom zainteresowanym uchwał Rady [2]).

3) Patrz również zmiany §§ 150—152 regulaminu, wprowadzone uchwałą Rady z dnia 13 listopada 1934 r. (prot. Nr. 42), przytoczone niżej na str. 111 niniejszego sprawozdania.

Organizacja sądownictwa polubownego. Na tle projektu, opracowanego przez Naczelną Radę Adwokacką i rozesłanego wszystkim Radom Adwokackim do opinji [3]), Rada Adwokacka rozważała kwestję organizacji sądownictwa polubownego, przewidzianego w art. 3 p. 4 pr. o u. a. Stanowisko Rady w tym przedmiocie zostało przedstawione na zwołanej przez Naczelną Radę Adwokacką konferencji Dziekanów i Wicedziekanów w dniu 2 czerwca 1934 r. [4]).

Posiedzenia Rady i jej Prezydjum. Zwyczajne posiedzenia plenarne Rada Adwokacka odbywała w okresie sprawozdawczym co tydzień — we wtorki — z wyjątkiem okresu feryj.

Ogółem w czasie od dnia 1 grudnia 1933 r. do dnia 30 listopada 1934 r. Rada Adwokacka odbyła 42 posiedzenia, których protokóły obejmują 653 stronice pisma maszynowego in folio.

Prezydjum odbywało posiedzenia co tydzień — w poniedziałki. W okresie feryj letnich, podczas którego odbywały się

---

[1]) „Palestra", 1933 r., str. 744.

[2]) „Palestra", 1934 r., str. 294.

[3]) Patrz „Palestra", 1934 r. str. 52.

[4]) Patrz niżej str. 27.

posiedzenia Prezydjum z udziałem obecnych w Warszawie członków Rady, załatwiano w tak zwiększonym składzie, z mocy delegacji Rady, wszelkie wogóle sprawy bieżące, z wyjątkiem spraw o wpis na listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

Ogółem w czasie od dnia 1 grudnia 1933 r. do dnia 30 listopada 1934 r. Prezydjum odbyło 43 posiedzenia, których protokóły obejmują 430 stronice pisma maszynowego in folio.

Kancelarja Rady. Skład kancelarji Rady, w której nadal osobny wydział prowadzi również biurowość rzeczników dyscyplinarnych i Sądu Dyscyplinarnego [1]), w okresie sprawozdawczym był następujący:

Kierownik biura — Sztumpf Djonizy,
Kierownik księgowości — Nowicki Ignacy,
Korespondentka-maszynistka — Brayczewska Marja,
Korespondent — Sztajnert Zygmunt,
Kancelista — Gałecki Leonard,
Pom. księgowego — Andrzeykowicz Marja,
Maszynistka — Stroynowska Zofja,
Kancelistka — Kobrzyńska Marja,
Pom. księgowego — Andrzejewska Wacława,
Kancelista — Markowski Juljan,
Pom. księgowego — Komorowski Ryszard,
Maszynistka (pom. księgowego) — Herbstówna Janina.

Obsługę kancelarj Rady i pokojów adwokackich w Sądach Apelacyjnym i Okręgowym w Warszawie pełniło 6 woźnych i 1 goniec.

Pozatem do dnia 1 lipca 1934 r. zatrudnionych było dwóch inkasentów, otrzymujących wynagrodzenie procentowe od sum zainkasowanych.

Jak wykazuje niżej zamieszczone zestawienie, ruch pism w kancelarji utrzymał się w okresie sprawozdawczym na poziomie okresu poprzedniego, nie wykazując większych odchyleń.

---

[1]) patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 14.

Rok	Dziennik podawczy	Dziennik wychodzący
	zawierały numerów	
1932/33	13921	13830
1933/34	13967	13294

Kancelarja prowadzi cały szereg repertorjów, wykazów i skorowidzów a nadto administrację wydawanego nakładem Izby czasopisma „Palestra".

II. Działalność Rady Adwokackiej.

1. Sprawy ogólne.

Pomoc dla ofiar powodzi. Na wieść o strasznej klęsce powodzi, która w lipcu 1934 r. dotknęła wielki obszar naszego kraju, Rada Adwokacka, wychodząc z założenia, że w akcji pomocy, podjętej przez liczne czynniki społeczne, nie może pozostać na uboczu adwokatura polska, jako zbiorowość zorganizowana w jednostkach samorządu adwokackiego, podjęła zbieranie wśród członków Izby składek dobrowolnych na rzecz ofiar powodzi i zwróciła się do członków Izby z odpowiedniem wezwaniem.[1]

Dla zapoczątkowania akcji Prezydjum wyasygnowało z funduszów Izby na rzecz pomocy dla powodzian sumę 1.000 złotych.

Okoliczność, iż wielu członków Izby już przedtem — zaraz na pierwszą wieść o klęsce powodzi — wpłaciło ofiary bezpośrednio czy to do redakcyj czasopism, czy to do różnych komitetów pomocy, sprawiła, że zainicjowana przez Radę zbiórka dała skromny wynik.

Do dnia 5 listopada 1934 r. Rada Adwokacka wpłaciła Ogólnopolskiemu Komitetowi Pomocy Ofiarom Powodzi sumę 4.590 złotych 50 groszy; listy składek nie zostały jednak jeszcze zamknięte.

Pomoc prawna dla uczestników II Zjazdu Polaków z Zagranicy. W związku ze zwołanym do Warszawy na lipiec i sierpień 1934 r. II-gim Zjazdem Polaków z Zagranicy Rada Orga-

[1] Patrz komunikat Nr. 157, „Palestra", 1934 r., str. 514.

nizacyjna Polaków z Zagranicy — w przewidywaniu, że uczestnicy Zjazdu zechcą skorzystać z pobytu w kraju dla załatwienia szeregu spraw i interesów, wymagających pomocy prawnej, — zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie z prośbą o współudział w zapewnieniu uczestnikom Zjazdu takiej pomocy. Mając na uwadze społeczne znaczenie sprawy, Rada Adwokacka zajęła się ustaleniem listy adwokatów, którzyby mogli i chcieli udzielać uczestnikom Zjazdu pomocy prawnej w zakresie tych czy innych specjalności i do których biuro informacyjno-prawne Zjazdu mogłoby kierować interesantów — z pewnością, że znajdą należytą, szybką i niekosztowną pomoc. W tym celu Rada zwróciła się do wszystkich członków Izby, mających siedzibę w Warszawie, z odpowiedniem zapytaniem [1]) i na podstawie otrzymanych odpowiedzi sporządziła i przesłała Radzie Organizacyjnej Polaków z Zagranicy odpowiednią listę.

Gromadzenie materjałów, dotyczących braków ustawodawstwa. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka uchwałą z dnia 16 stycznia 1934 r. [2]) (prot. Nr. 7 § 52) postanowiła zapoczątkować gromadzenie materjałów, dotyczących braków naszego ustawodawstwa w zakresie t. zw. prawa sądowego, zarówno formalnego jak i materjalnego, oraz tych czy innych niedomagań w działaniu sądów i urzędów, wynikających czy to z wadliwości regulaminów, czy z braku ustalenia należytej praktyki, — wychodząc z założenia, że adwokaci ze swej praktyki zawodowej mogą mieć w tym względzie wiele uwag i spostrzeżeń, wymagających systematycznego ugrupowania i nadających się do takich, czy innych wniosków.

W tym celu Rada Adwokacka powołała trzy komisje, odpowiadające trzem działom prawa sądowego, a mianowicie prawa cywilnego, karnego i administracyjnego [3]), ustalając, że działalność tych komisyj ma polegać: a) na rozsyłaniu odpowiednich komunikatów, kwestjonarjuszów i wogóle pism do członków adwokatury, stykających się bezpośrednio z praktyką sądową: cywilną, karną i admi-

---

[1]) Patrz komunikat Nr. 155, „Palestra", 1934 r., str. 429.

[2]) „Palestra", 1934 r., str. 129.

[3]) Patrz wyżej str. 11.

nistracyjną; b) na osobistej akcji członków komisyj wśród kolegów-adwokatów i zbieraniu wśród nich spostrzeżeń, uwag i materjałów; c) na perjodycznem odbywaniu posiedzeń komisyj, ewentualnie z udziałem doproszonych osób, celem rozważania zebranych materjałów i opracowywania odpowiednich wniosków. Wnioski komisyj mają być przedstawiane Radzie Adwokackiej do należytego zużytkowania.

Wspomniane komisje rozpoczęły już swą działalność, z natury jednak rzeczy inicjatywa powyższa dać może jakieś konkretne wyniki dopiero w ciągu dłuższego okresu.

Sprawa fundacji im. F. Kotermanowiczowej. W sprawie o unieważnienie testamentu ś. p. Franciszki Kotermanowiczowej, którym zapisała swoją nieruchomość w Warszawie przy ul. Chmielnej na rzecz fundacji dla osób, poświęcających się nauce prawa, i powierzyła zarząd fundacji Radzie Adwokackiej w Warszawie [1]), zapadł w okresie sprawozdawczym niepomyślny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Wobec wniesienia w imieniu Rady Adwokackiej skargi kasacyjnej na ten wyrok powodowie w powyższej sprawie — spadkobiercy testatorki — zwracali się do Rady Adwokackiej przez swych pełnomocników z różnemi propozycjami polubownego załatwienia sporu; jednakże Rada Adwokacka nie uznała za możliwe przyjęcie proponowanych warunków, tembardziej, iż z uwagi na charakter sprawy uważała za bardziej wskazane rozstrzygnięcie sporu na drodze sądowej.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 2 listopada 1934 r. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie uchylił, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

W imieniu Rady Adwokackiej występowali w powyższej sprawie uproszeni przez nią adwokaci Wacław Brokman, Ludwik Domański i Feliks Zadrowski.

Wydawnictwo „Palestry". Miesięcznik „Palestra" wydawany jest w dalszym ciągu, jako organ Rady Adwokackiej w Warszawie, poświęcony zagadnieniom prawnym oraz korporacyjno-zawodowym. Stanowisko naczelnego redaktora zaj-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33, str. 20.

muje nadal Dziekan Adam Chełmoński, sekretarza zaś i redaktora odpowiedzialnego — adwokat Kazimierz Kraushar.

Obecny nakład „Palestry" wynosi 2000 egzemplarzy.

Ze względu na charakter pisma wyrazić wypada życzenie, aby wszyscy członkowie Izby nadsyłali do Redakcji „Palestry" prace oraz uwagi na tematy, mogące interesować ogół adwokatury. Z niewątpliwą ogólną korzyścią Redakcja „Palestry" mogłaby zużytkowywać te materjały, a każdy członek Izby mógłby na łamach swojego organu zabierać głos we wszelkich sprawach, a w szczególności w sprawach zawodowych i korporacyjnych.

Łączy się to w szczególności z zapoczątkowaną przez Radę Adwokacką akcją, mającą na celu zorganizowanie udziału adwokatury w kierunku współdziałania w usunięciu braków ustawodawstwa, w pierwszym rzędzie w zakresie t. zw. prawa sądowego [1]).

Czynności reprezentacyjne. Ustalonym już zwyczajem, po ukonstytuowaniu się Rady Adwokackiej w obecnej kadencji Dziekan wraz z Wicedziekanem złożyli wizyty urzędowe: p. Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej, p.p. Ministrowi i Wiceministrowi Sprawiedliwości, p.p. Pierwszym Prezesom Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego, p.p. Pierwszemu Prokuratorowi Sądu Najwyższego, p.p. Prezesom i Prokuratorom Sądu Apelacyjnego i Sądu Okręgowego w Warszawie oraz p. Naczelnikowi Sądu Grodzkiego w Warszawie. W toku tych wizyt omawiany był szereg kwestyj bieżących, dotyczących różnych dziedzin samorządu adwokackiego oraz wzajemnych stosunków adwokatury i sądownictwa.

Dziekan reprezentował Radę Adwokacką na pogrzebie ś. p. Ministra Bronisława Pierackiego i złożył podpis w księdze kondolencyjnej w Prezydjum Rady Ministrów.

W dniu 16 sierpnia 1934 r. na pogrzebie ś. p. Aleksandra Lednickiego, byłego wybitnego adwokata doby przedwojennej. Dziekan wygłosił pożegnalne przemówienie.

---

[1]) Patrz wyżej str. 16.

Wicedziekan, jako przedstawiciel Rady Adwokackiej, uczestniczył w dniu 11 stycznia 1934 r. w uroczystem posiedzeniu Urzędu Rozjemczego do spraw najmu m. st. Warszawy, odbytem z racji piętnastolecia istnienia Urzędu i poświęcenia nowego lokalu.

2. Przedstawicielstwo interesów zawodowych.

Reforma statutu funduszu zapomóg pośmiertnych. Na okres sprawozdawczy przypadło ostateczne zakończenie ciągnącej się już od dłuższego czasu [1]) sprawy reformy dotychczasowego systemu zapomóg pośmiertnych.

Jak wiadomo, Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uchwałą z dnia 9 grudnia 1933 r. w drodze nadzoru postanowił polecić Radzie Adwokackiej nie wykonywać uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Izby z dnia 4 listopada 1933 r., zatwierdzającej nowy statut zapomóg pośmiertnych, dla rozpatrzenia zaś i ewentualnego uchwalenia statutu wzajemnej pomocy — z zachowaniem przepisów prawa o ustroju adwokatury—zwołać ponownie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie adwokatów Izby Warszawskiej. W uzasadnieniu powyższej uchwały [2]) Naczelna Rada Adwokacka stanęła na stanowisku, że, uchwalając powyższy statut, Walne Zgromadzenie dopuściło się obrazy art. 32 i 34 pr. o u. a. przez to, iż § 5 statutu przewidywał tworzenie odrębnych władz „Funduszu zapomóg pośmiertnych" (mianowicie Walnego Zgromadzenia Uczestników Funduszu, Rady Nadzorczej i Zarządu), nie przewidzianych przez prawo o ustroju adwokatury, i że uchwała w tych warunkach zapadła nie może mieć skutków prawnych.

Wobec powyższego Rada Adwokacka dla opracowania projektu nowego statutu zapomóg pośmiertnych powołała specjalną komisję [3]), w komunikacie Nr. 148 [4]) zawiadamiając

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 116.

[2]) Patrz „Palestra" 1934 r. str. 127.

[3]) Patrz wyżej str. 10.

[4]) Patrz „Palestra" 1934 r. str. 38.

jednocześnie członków Izby, iż do czasu ostatecznego załatwienia sprawy nowego statutu składki na fundusz zapomóg pośmiertnych powinny być uiszczane wedle przepisów dotychczasowych.

Wspomniana wyżej komisja na szeregu posiedzeń ustaliła projekt nowego statutu; projekt ten Rada Adwokacka w dniu 27 marca 1934 r. w zasadzie zaakceptowała i powierzyła Wicedziekanowi L. Nowodworskiemu i Skarbnikowi J. Podkomorskiemu opracowanie ostatecznej redakcji, którą następnie zaaprobowała uchwałą z dnia 10 kwietnia 1934 r. (prot. Nr. 18 § 1) [1].

Celem zatwierdzenia projektu Rada zwołała na dzień 21 kwietnia 1934 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie izby [2], na które oprócz projektu Rady Adwokackiej wpłynął nowy projekt adwokata Koziołkiewicza i innych pod nazwą: „Statut zapomóg koleżeńskich". Walne Zgromadzenie uchwaliło projekt Rady Adwokackiej po wprowadzeniu kilku poprawek.

Tekst statutu w brzmieniu, uchwalonem przez Walne Zgromadzenie, wydrukowany został w „Palestrze" (Nr. 5/1934 r. str. 299), a nadto — w postaci osobnej broszury — rozesłany wszystkim członkom Izby.

W ten sposób zagadnienie wzajemnej pomocy koleżeńskiej, dyskutowane gorąco od lat trzech na zwyczajnych i nadzwyczajnych walnych zgromadzeniach adwokatury stołecznej, a będące również przedmiotem jednej z najpoważniejszych trosk Rady Adwokackiej, znalazło wreszcie rozwiązanie, sądzić należy — na czas dłuższy.

Miarą zainteresowania się tą kwestją członków Izby służyć mogą choćby artykuły, zamieszczone w „Palestrze" w ostatnich czasach: Eugenjusz Ernst „Fundusz zapomóg pośmiertnych Izby Adwokackiej w Warszawie" (Nr. 6—7/1933 r. str. 380 n.); Aleksander Kroński „Votum seperatum w sprawie funduszu zapomóg pośmiertnych" (Nr. 6—7/1933 r. str.

---

[1]) Tekst uchwalonego przez Radę projektu — patrz „Palestra", 1934 r. str. 200.

[2]) Protokół tego Zgromadzenia zamieszczony został w całości w „Palestrze", 1934, str. 295.

389 n.); Jerzy Krzywicki „Fundusz zapomóg pośmiertnych a prawo o ustroju adwokatury" (Nr. 2/1934 r. str. 102 n.).

Należy zaznaczyć, że na odbytem w d. 26 maja 1934 r. ogólnem zebraniu aplikantów adwokackich Izby[1]), zgłoszony został wniosek grupy aplikantów o uzupełnienie statutu zapomóg pośmiertnych w kierunku przyznania aplikantom adwokackim prawa dobrowolnego uczestnictwa w tym funduszu na zasadach ogólnych.

Sprawy podatkowe. Na żądanie poszczególnych Urzędów Skarbowych w Warszawie Rada Adwokacka delegowała do nich szereg członków Izby, jako rzeczoznawców przy wymiarze podatku obrotowego.

Na zaproszenie Prezesa Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie członek Rady K. Rzepecki w charakterze jej delegata wziął udział w konferencji, zwołanej w kwestji przedstawicielstwa poszczególnych kategoryj podatników w komisjach odwoławczych, powoływanych na podstawie nowej ordynacji podatkowej[2]). W następstwie Rada Adwokacka przedstawiła Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, Izbie Skarbowej Okręgowej w Warszawie oraz Izbie Skarbowej w Białymstoku (co do tej ostatniej — po porozumieniu się z Radą Adwokacką w Wilnie oraz Delegatem Warszawskiej Rady Adwokackiej w Białymstoku) listy kandydatów z pośród adwokatury na członków i zastępców komisyj odwoławczych.

W kwestji wymiaru podatku obrotowego od członków Izby za rok 1933 Dziekan Rady wraz z delegowanym członkiem Rady N. Grodzińskim odbyli szereg konferencyj z Prezesem Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie.

Na żądanie Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie Rada Adwokacka po przeprowadzeniu odpowiednich badań i obliczeń zakomunikowała Izbie Skarbowej opinję w kwestji przeciętnych kosztów utrzymania kancelarji adwokackiej, z załączeniem zestawienia przeciętnych wydatków. W opinji tej Ra-

---

[1]) Patrz niżej str. 86.

[2]) Dz. Ust. Nr. 39/1934 r. poz. 346.

da zwróciła uwagę na objawy ciężkiego stanu materjalnego wśród adwokatów, jako to zaleganie przez wielu adwokatów w płaceniu nawet skromnych składek korporacyjnych, coraz częstsze korzystanie z zapomóg koleżeńskich, trudności szeregu adwokatów w wywiązywaniu się ze swych zobowiązań prywatnych, wreszcie nawet liczne dość wypadki eksmisji adwokatów z powodu zalegania z zapłatą komornego.

Uwzględniając życzenia członków Izby, Rada Adwokacka w początku okresu sprawozdawczego zwróciła się do Prezesa Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie z prośbą o wydanie zarządzeń, by w komisjach odwoławczych do spraw podatkowych przywrócona była, przyjęta we wszystkich instancjach sądowych i administracyjnych i stosowana zresztą poprzednio we wspomnianych komisjach odwoławczych, zasada rozpatrywania spraw, w których adwokaci występują w charakterze pełnomocników stron, poza zwykłą kolejnością, z tem, by wśród adwokatów decydowała kolejność, w jakiej zjawili się na posiedzenie. Zarazem Rada Adwokacka prosiła o umożliwienie adwokatom, występującym przed komisjami odwoławczemi, informowania się w kancelarji Izby Skarbowej o zapadłych decyzjach, — a to wobec nastręczających się w tym względzie trudności i praktyki komunikowania decyzji za pośrednictwem właściwego Urzędu Skarbowego jedynie wprost osobom interesowanym, z pominięciem występujących w ich imieniu adwokatów.

W odpowiedzi na powyższy memorjał Prezes Izby Skarbowej oświadczył: 1) że, w zrozumieniu warunków pracy adwokackiej, Izba Skarbowa wyznacza sprawy komisyj odwoławczych, w których występują adwokaci, na możliwie najpóźniejszą godzinę (mianowicie godz. 19 min. 30), by umożliwić w ten sposób adwokatom stawanie przed komisjami w czasie najbardziej dla nich dogodnym; 2) że nie uważa za możliwe uwzględnienie prośby Rady Adwokackiej o udzielanie adwokatom w Izbie Skarbowej informacyj o zapadłych decyzjach komisyj odwoławczych, gdyż ustawy o państwowych podatkach bezpośrednich nie nakładają tego obowiązku na władze skarbowe, poza tem stoją temu na przeszkodzie względy tech-

niczne; jednakże Izba Skarbowa dokłada starań, by decyzje komisyj odwoławczych były jaknajszybciej doręczane osobom zainteresowanym.

Starania o ulgowe bilety kolejowe. W celu ułatwienia członkom Izby, zamieszkałym na prowincji, udziału w Walnych Zgromadzeniach Izby Rada Adwokacka podjęła w okresie sprawozdawczym w Ministerstwie Komunikacji starania o przyznanie odpowiednich zniżek kolejowych; niestety, starania te nie dały pożądanego wyniku.

Sprawa udziału aplikantów adwokackich w ubezpieczeniu społecznem. W związku z nastręczającem się zagadnieniem, czy aplikantów adwokackich dotyczy obowiązek udziału w ubezpieczeniu społecznem, Rada Adwokacka we wrześniu 1934 r. (prot. Nr. 35 § 32) zwróciła się do członków Izby adwokatów Józefa Blocha i Zygmunta Kopankiewicza z prośbą o opracowanie tej kwestji pod względem obowiązujących przepisów prawnych i po otrzymaniu tego opracowania przystąpi do jej rozważenia.

Opinja w sprawie projektu nowego „Prawa o Sądach Pracy". Otrzymawszy latem r. b. projekt nowego „Prawa o Sądach Pracy" (mowa o projekcie, który, następnie został wprowadzony w życie rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 24 października 1934), Prezydjum Rady Adwokackiej zwróciło się do członka Izby adw. Józefa Blocha, jako znawcy przedmiotu, z prośbą o opracowanie uwag do powyższego projektu. pod kątem widzenia interesów, reprezentowanych przez Radę Adwokacką, zwłaszcza co do ujęcia w projekcie kwestji zastępstwa stron w Sądach Pracy przez adwokatów, i otrzymane uwagi krytyczne zakomunikowało Naczelnej Radzie Adwokackiej — celem zużytkowania na właściwej drodze.

Obrona w postępowaniu karno-administracyjnem. W związku z nowym okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Nr. 105 z dnia 17 października 1933 r.) w kwestji udziału adwokatów, jako obrońców, w postępowaniu karno-administracyjnem, Rada Adwokacka zwróciła się do Naczelnej Rady

Adwokackiej, powołując się na swój memorjał, złożony jeszcze w kwietniu 1933 r. [1]). O wyniku powyższego memorjału Rada Adwokacka dotąd nie otrzymała zawiadomienia.

Sprawa wokandy posiedzeń sądowych w Sądach Grodzkich. Na uczynione w poprzednim okresie sprawozdawczym przedstawienie swe do Kierownika Sądu Grodzkiego w Warszawie w kwestji wskazywania w wezwaniach adwokatów na rozprawy kolejnego numeru sprawy na wokandzie sądowej [2]), Rada Adwokacka otrzymała w okresie sprawozdawczym odpowiedź (prot. Nr. 8 § 13), wyjaśniającą, że uwzględnienie życzenia nie jest możliwe, ponieważ spowodowałoby to trudności w toku pracy kancelaryjnej, zwłaszcza, że, w myśl regulaminu, sporządzanie wokandy w Sądach Grodzkich nie jest obowiązujące, wokanda zaś układana bywa często w przeddzień rozprawy, przytem uwzględniane być muszą okólniki co do kolejności rozpoznawania spraw więziennych, policyjnych i t. p.

Sprawa ujawniania nazwisk adwokatów na podaniach przez nich redagowanych. Starosta Sochaczewski zwrócił się do Rady Adwokackiej o wyjaśnienie, czy adwokaci, sporządzający dla petentów podania do władz, obowiązani są opatrywać te podania swojemi stemplami, względnie proponował, aby tego rodzaju obowiązek został na adwokatów nałożony, a to ze względu, iż „anonimowe wykonywanie czynności zawodowych nie odpowiada" — zdaniem starosty — „godności i powadze adwokatury", z drugiej zaś strony utrudnia ściganie pokątnych biur pisania podań. W sprawie tej zwrócił się również do Rady Adwokackiej Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie, któremu Starosta Sochaczewski przesłał odpis wspomnianego swego pisma do Rady, a który propozycję Starosty uznał za celową. Wreszcie w przedmiocie powyższym wpłynęła do Rady Adwokackiej odezwa Wydziału Administracyjnego Województwa Warszawskiego.

Rada Adwokacka w sprawie powyższej zajęła stanowisko następujące (prot. Nr. 19 § 5):

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 29.
[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 31.

Ujawnianie przez adwokatów, w ten czy inny sposób, iż sporządzili dane podanie, mogłoby mieć pewne dobre strony, brak jednak takiego ujawnienia w niczem nie może narażać na szwank ani godności ani powagi adwokatury, istnieje zaś szereg poważnych powodów, przemawiających przeciwko nałożeniu na adwokatów takiego obowiązku. Częstokroć sami klijenci, dla tych czy innych powodów, mogą sobie nie życzyć ujawnienia nazwiska adwokata, który podanie dla nich sporządził. Z drugiej strony i sam adwokat, dając w redakcji podania prawne ujęcie okoliczności faktycznych, zakomunikowanych mu przez klijenta, może nie chcieć pokrywać swem nazwiskiem możliwych niedokładności dostarczonych mu przez klijenta informacyj faktycznych, zwłaszcza, gdy idzie o takie sprawy administracyjne, w których dane, zawarte w aktach administracyjnych, pozostają dla adwokata niedostępne lub gdy z uwagi na termin, w którym podanie wnieść należy, sprawdzenie nie jest możliwe.

Ze względów natury społeczno - zawodowej wypowiedzieć się również należy przeciwko wprowadzeniu nakazu umieszczania odpowiednich odznak na podaniach, redagowanych przez adwokatów, aby w ten sposób, choćby tylko pozornie, nie utożsamiać ich pomocy prawnej z czynnościami biur pisania podań, z mocy art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r (Dz. Ust. Nr. 31/1933 r. poz. 269) poddanych właśnie obowiązkowi zaopatrywania sporządzonych w nich podań wzmianką, wymieniającą biuro, które dane podanie sporządziło. Zresztą powołany wyżej przepis tłomaczy się koniecznością roztoczenia szczególnej kontroli nad biurami próśb i podań i jest jednym ze sposobów takiej kontroli, gdy natomiast potrzeba taka nie zachodzi co do podań, redagowanych przez adwokatów.

Jeśli zaś idzie o zwalczanie pokątnych biur próśb i podań, władze administracyjne posiadają środki daleko bardziej skuteczne, aniżeli mogłoby być w tym względzie proponowane w odezwie Starosty Sochaczewskiego zarządzenie co do podań, redagowanych przez adwokatów; tembardziej przeto wzgląd ten nie może mieć w danej kwestji znaczenia decydującego.

Z powyższych względów Rada Adwokacka stwierdziła: 1) że adwokaci nie mają obowiązku ujawniania swego nazwiska na podaniach, które dla petentów zredagowali; 2) że nie zachodzi potrzeba nałożenia takiego obowiązku na adwokatów, — wskutek czego zbędne jest rozważanie pytania, czy i o ile

do wydania tego rodzaju zarządzenia Rada Adwokacka byłaby uprawniona na podstawie przepisów prawa o ustroju adwokatury.

Biura próśb i podań. Na otrzymane w okresie sprawozdawczym zapytania Starostów co do celowości udzielenia zezwolenia na otwarcie biur próśb i podań w Sochaczewie i Przasnyszu Rada Adwokacka udzieliła odpowiedzi przeczących.

Konferencja Dziekanów i Wicedziekanów. W okresie sprawozdawczym Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej, wzorem roku poprzedniego [1]) zwołało na dzień 2 czerwca 1934 r. wspólne posiedzenie Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Rad Adwokackich oraz członków Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej. Z ramienia Rady Adwokackiej w Warszawie wskutek choroby Dziekana A. Chełmońskiego w posiedzeniu tem wziął udział tylko Wicedziekan L. Nowodworski.

Na konferencji omawiane były między innemi sprawy następujące: zamknięcie listy adwokatów; sądownictwo polubowne Rad Adwokackich (art. 3 p. 4 pr. o u. a); prowadzenie spraw przez adwokatów przeciwko adwokatom i wyznaczanie w tych sprawach płatnych obrońców; właściwość dyscyplinarna w sprawach przeciwko Dziekanom, Wicedziekanom i członkom Naczelnej Rady Adwokackiej; kwestje składek adwokatów, przenoszących siedzibę z jednej Izby do drugiej.

Co do zakomunikowanego na konferencji projektu *zamknięcia listy adwokatów na obszarze całego państwa*, z uwagi, iż projekt ten nie był uprzednio komunikowany Radzie Adwokackiej w Warszawie i przez nią omawiany, przedstawiciel tej Rady ograniczył się do powołania się na stanowisko, zajęte przez Radę Adwokacką w Warszawie w sprawie zamknięcia listy adwokatów jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym [2]), przytaczając dane cyfrowe, ilustrujące dalszy ciągły wzrost liczby członków Izby Warszawskiej;

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 32.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 18).

pozatem zaznaczył, iż Rada Adwokacka w Warszawie wypowiada się za przywróceniem aplikacji sądowej, jako koniecznego obok aplikacji adwokackiej stadjum przygotowania do zawodu adwokackiego.

W kwestji opracowanego przez Naczelną Radę Adwokacką projektu organizacji sądownictwa polubownego Rad Adwokackich[1]) Wicedziekan L. Nowodworski wyjaśnił, że dotychczasowy regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie, opracowany niebawem po wejściu w życie prawa o ustroju adwokatury, kwestję sądownictwa polubownego ujął w sposób zupełnie ogólnikowy (§§ 146 — 148 regulaminu) w przewidywaniu, że dopiero doświadczenie praktyczne dostarczy odpowiedniego materjału do rozwinięcia odnośnych przepisów. Na podstawie dotychczasowej praktyki Rada Adwokacka w Warszawie wypowiada się za oparciem organizacji sądownictwa polubownego na zasadach następujących: 1) Sądownictwo polubowne Rad Adwokackich obejmować winno spory pomiędzy członkami Izby oraz spory, w których jedną ze stron jest członek Izby, ilekroć spór wynikł na tle czynności zawodowych adwokata; 2) Jeśli poddania sporu sądownictwu polubownemu Rady żąda nie adwokat, lecz jego klijent czy wogóle osoba, mająca do niego pretensję, Rada Adwokacka — w zależności od rodzaju i charakteru sprawy — władna jest uznać, iż adwokat obowiązany jest zgodzić się na taki tryb rozstrzygnięcia sporu.

Ustalając powyższą zasadę, Rada Adwokacka kierowała się względem, że częste są wypadki jawnie bezzasadnych pretensyj, zgłaszanych przez różne osoby przeciwko adwokatom, wobec czego ustalenie bezwzględnego obowiązku adwokata godzenia się na sąd polubowny Rady, ilekroć takie żądanie zgłosi osoba roszcząca pretensje, doprowadziłby mogło do nadużywania tego trybu rozstrzygania sporów w wypadkach na to nie zasługujących.

3) Stosowanie się do orzeczeń sądu polubownego stanowi obowiązek korporacyjny członków Izby. 4) Poddanie sporu orzecznictwu polubownemu Rady winno być stwierdzone

---

[1]) Tekst projektu ogłoszono w „Palestrze", 1934 r. str. 52.

przez strony w sposób, odpowiadający wymaganiom kodeksu postępowania cywilnego co do zapisu na sąd polubowny. 5) Dla rozstrzygania sporów, poddanych orzecznictwu polubownemu Rady, Rada Adwokacka wybierać powinna — z pośród swego grona — stałych członków sądu polubownego. Z listy tej Dziekan Rady wyznaczałby każdorazowo skład kompletu sądzącego, mianowicie przewodniczącego i dwóch członków, z ewentualnem zastrzeżeniem dla stron ograniczonego prawa wyłączenia sędziów. 6) W wyjątkowych wypadkach z uwagi na charakter sprawy, sądowi służyłoby prawo uchylenia się od wydania wyroku. 7) Podejmowanie kroków celem polubownego załatwienia sporów pomiędzy członkami Izby a osobami trzeciemi przedtem, nim wyraziły zgodę na poddanie sporu orzecznictwu polubownemu Rady, należeć powinno do Dziekana, Prezydjum Rady, ewentualnie do wyznaczanych w tym celu od wypadku do wypadku członków Rady lub komisyj.

Ustalając powyższą zasadę, Rada Adwokacka w Warszawie kierowała się względem, że przy takim trybie, w razie bezskuteczności bezpośredniego polubownego załatwienia sporu, skłonić będzie można właśnie strony do poddania sporu orzecznictwu polubownemu Rady. Natomiast przewidziany w projekcie Naczelnej Rady Adwokackiej tryb, wedle którego komisja, podejmująca medjacje, miałaby się, w razie niedojścia ugody do skutku, przekształcać w sąd polubowny, nie dałby pożądanych wyników, w toku bowiem medjacyj członkowie komisji musieliby z natury rzeczy ujawniać — w projektowanych propozycjach układu — swój pogląd na sprawę, wskutek czego ta lub jedna strona odmawiałaby niechybnie zapisu na sąd polubowny, którym musiałaby być ta sama komisja. Oczywiście sąd polubowny, przystępujący do rozpoznania sprawy już na podstawie zapisu stron, będzie mógł zawsze czynić stronom propozycje układowe.

W kwestji prowadzenia przez adwokatów spraw przeciwko adwokatom przedstawiciel Rady Adwokackiej Warszawskiej przedstawił stanowisko Rady, wyłuszczone następnie w specjalnym memorjale, opracowanym na użytek Naczelnej Rady Adwokackiej [1]).

Co do właściwości dyscyplinarnej w sprawach przeciwko Dziekanom, Wicedziekanom

---

[1]) Patrz niżej str. 38.

i członkom Naczelnej Rady Adwokackiej Wicedziekan L. Nowodworski oświadczył, że potrzeba ustanowienia właściwości szczególnej nie nastręczała się na tle dotychczasowej praktyki Rady Adwokackiej w Warszawie, nie była przez nią rozważana, a tem samem i stanowisko Rady w tym względzie nie jest ustalone. Zagadnienie może być spornem. Jeśli już mówić o jakiejś właściwości specjalnej, w grę wchodzi nietylko właściwość Sądu Dyscyplinarnego, mającego sprawę sądzić, ale przedewszystkiem właściwość rzecznika dyscyplinarnego, powołanego do przeprowadzenia dochodzenia dyscyplinarnego; co zaś do listy osób, których „szczególna właściwość" miałaby dotyczyć, to powody, mogące przemawiać za stworzeniem takiej właściwości dla Dziekanów, Wicedziekanów i członków Naczelnej Rady Adwokackiej, zachodzą również co do członków Rad Adwokackich wogóle oraz co do członków Sądów Dyscyplinarnych Izb. W każdym razie nie wydawałoby się wskazanem tworzenie jakich zupełnie nowych instancyj; teoretycznie mogłaby być, chyba, mowa jedynie o przekazaniu spraw członków Rad Adwokackich i Sądów Dyscyplinarnych Izb — w pierwszej instancji Rzecznikom Dyscyplinarnym i Sądowi Dyscyplinarnemu Odwoławczemu przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, a w drugiej — Senatowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Najwyższym, a spraw członków Naczelnej Rady Adwokackiej — w pierwszej i ostatniej instancji Senatowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Najwyższym. Rozważenia wymagałoby przytem pytanie, czy owa szczególna właściwość miałaby dotyczyć tylko spraw, wynikłych na tle urzędowania wskazanych wyżej osób we władzach korporacyjnych, czy też miałaby objąć również sprawy, wynikłe na tle ich działalności adwokackiej wogóle.

Zaznaczyć należy, że wskazana wyżej kwestja poruszona została z inicjatywy Naczelnej Rady Adwokackiej; większość obecnych na konferencji przedstawicieli Izb Adwokackich wypowiedziała się przeciwko wprowadzeniu właściwości specjalnej, o której wyżej mowa.

W kwestji składek adwokackich przedstawiciel Rady Warszawskiej zajął stanowisko, że pożądanem jest ujed-

nostajnienie we wszystkich Izbach wysokości wpisowej składki adwokackiej (art. 12, 27 i 34 p. 4 pr. o u. a.); natomiast wysokość składki rocznej (art. 27 i 34 p. 4 pr. o u. a.) powinna być ustalana w każdej Izbie w zależności od jej potrzeb gospodarczych i finansów.

Poprzestać wypada na przytoczeniu powyższych kilku uwag ogólnych, wyczerpujące bowiem omawianie konferencji Dziekanów i Wicedziekanów przekroczyłoby ramy niniejszego sprawozdania.

Zjazd Delegatów Rady Adwokackiej. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka zwołała do Warszawy po raz pierwszy zjazd wszystkich swych Delegatów na prowincji i ich zastępców — dla omówienia szeregu kwestyj i zagadnień, związanych z działalnością Rady Adwokackiej i jej Delegatów oraz z życiem adwokatury prowincjonalnej.

Zjazd odbył się w dniu 2 maja z udziałem całego Prezydjum Rady i poszczególnych jej członków; porządek dzienny całodziennych obrad obejmował sprawy następujące: 1) zagadnienie dopływu nowych sił do adwokatury (walka z pozorną aplikacją; stosunek aplikanta do patrona; środki kontroli; organizacja seminarjów dla aplikantów adwokackich; dopływ na prowincję adwokatów z innych dzielnic Państwa oraz z Warszawy; sprawa rozsiedlenia adwokatury); 2) sprawy dyscyplinarne (tryb prowadzenia dochodzeń); 3) sprawy obron z urzędu (wyznaczanie obrońców do spraw cywilnych w Sądach Grodzkich w miejscowościach, gdzie niema adwokatów; tryb zwalniania; wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach przeciwko adwokatom i sędziom); 4) sprawy o honorarja adwokackie (tryb udzielania zezwoleń na wytaczanie spraw, postępowanie pojednawcze); 5) stosunek do Sądów i Prokuratury (między innemi kwestja rewizyj u adwokatów); 6) udział adwokatury w życiu społecznem; 7) opodatkowanie adwokatów; 8) wprowadzenie w życie nowego statutu zapomóg pośmiertnych; 9) wydawnictwo „Palestry".

W czasie dyskusji nad powyższemi sprawami wypowiedziano szereg uwag i wniosków, które następnie Rada Adwokacka miała na widoku i starała się, w miarę możności, uwzględniać w poszczególnych działach swej działalności.

Zebranie adwokatury Łódzkiej z udziałem Prezydjum Rady Adwokackiej. Na zaproszenie Delegatury Łódzkiej Prezydjum Rady Adwokackiej w osobach Dziekana A. Chełmońskiego, Wicedziekana L. Nowodworskiego i członka Rady — Sekretarza W. Pęskiego udało się w dniu 16 maja 1934 r. do Łodzi na zwołane z powodu tego przyjazdu ogólne zebranie miejscowej adwokatury; na zebraniu tem Dziekan A. Chełmoński wygłosił przemówienie na temat obecnego kryzysu materjalnego w adwokaturze i środków zaradczych, poczem odbyła się dyskusja.

Po zebraniu adwokatura Łódzka podejmowała gościnnie Dziekana i członków Rady bankietem, na którym wygłoszono szereg przemówień okolicznościowych.

3. Nadzór nad działalnością zawodową członków Izby oraz ustalanie zasad obowiązków obrończych i etyki zawodowej.

a. Zarządzenia i wyjaśnienia ogólne.

Używanie przez adwokatów innych tytułów. W komunikacie Nr. 145 [1]) z dnia 5 grudnia 1933 r. Rada Adwokacka, w wykonaniu uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 października 1933 r., przypomniała członkom Izby ustaloną już dawniej zasadę, że jest rzeczą niedopuszczalną, aby adwokat obok tytułu adwokata używał w sprawach i stosunkach zawodowych jakiegokolwiek innego tytułu, wywołując podejrzenie, iż czyni to celem zdobycia klijenteli; że w szczególności niedopuszczalne jest, aby adwokaci obok tytułu adwokackiego zaznaczali zajmowane poprzednio stanowiska w sądownictwie, prokuraturze lub administracji, np. „b. sędzia", „b. prokurator" i t. p.

Ogłaszanie się adwokatów. Wskutek zapytań członków Izby co do dopuszczalności ogłaszania nazwisk i adresów adwokatów w specjalnym „dziale branż", który miał być zamieszczony w podjętym przez P. K. O. nowym „spisie uczestników obrotu czekowego", a w którym przewidziana była

---

[1]) Patrz „Palestra", 1933 r str. 744.

rubryka: „adwokaci", — wobec tego, że z rozesłanego przez P. K. O. zawiadomienia co do wydania wspomnianego spisu wynikało, że zgrupowanie według „branż" ma być zawarte nie we właściwym ogólnym spisie uczestników obrotu czekowego, lecz w dodatkowym do tego spisu specjalnym „dziale ogłoszeń" i obejmować ma tylko nazwiska osób, które uiszczą opłatę za takie ogłoszenie, — Rada Adwokacka w komunikacie Nr. 156 z dnia 28 lipca 1934 r. [1]), przypomniała członkom Izby wielokrotnie już ustalaną przez władze korporacyjne zasadę, że wszelkie reklamowanie się adwokatów, w szczególności w drodze płatnych ogłoszeń, jest niedopuszczalne.

Zakres czynności zawodowych adwokatów - posłów i senatorów. W komunikacie Nr. 154 z dnia 30 kwietnia 1934 r. [2]) Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 17 lutego 1934 r. w sprawie ograniczenia czynności zawodowych adwokatów - posłów i senatorów oraz adwokatów, sprawujących mandaty samorządowe, powziętą w wyniku prac specjalnej komisji oraz na podstawie opinij poszczególnych Rad Adwokackich, w tej liczbie i Rady Warszawskiej [3]).

Wobec ważności zagadnienia przytoczyć tu należy zasady, ustalone w powyższej uchwale.

> Adwokat, sprawujący mandat posła lub senatora, nie może działać w zastępstwie klijenta w sprawie administracyjnej, wyjąwszy działanie wobec organów sądownictwa administracyjnego; nie może występować jako obrońca w sprawie karnej o zbrodnię stanu lub przestępstwo przeciw interesom zewnętrznym państwa; nie może udzielać pomocy prawnej stronie pozywającej w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa; nie może pełnić obowiązków radcy prawnego osoby fizycznej lub prawnej, ani członka władz w instytucji lub przedsiębiorstwie, gdy działalność danej osoby, instytucji lub przedsiębiorstwa polega wyłącznie lub przeważnie na stosunkach umownych lub finansowych ze Skarbem Państwa.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1934 r. str. 513.

[2]) Patrz „Palestra", 1934 r. str. 293.

[3]) Patrz Sprawozdanie za r. 1932/33, str. 41.

Adwokat, sprawujący mandat samorządowy, nie może udzielać pomocy prawnej przeciwko jednostce samorządowej, przez niego reprezentowanej, ani występować w zastępstwie klijentów wobec organów tejże jednostki samorządowej.

Sprawowanie przez adwokatów obowiązków przewodniczących urzędów rozjemczych dla spraw rolnych. Sprawa ta wywołała rozbieżność poglądów poszczególnych Rad Adwokackich; podczas gdy Rada Adwokacka w Toruniu uchwałą z dnia 28 października 1933 r., zakomunikowaną Radzie Warszawskiej, uznała sprawowanie przez adwokatów obowiązków przewodniczących urzędów rozjemczych dla spraw rolnych za niepożądane, Rady Adwokackie we Lwowie i Lublinie stanęły na stanowisku, iż niema przeszkód do sprawowania przez adwokatów tych funkcyj.

Rada Adwokacka w Warszawie podała do wiadomości członków Izby[1]) (prot. Nr. 13 § 20) postanowienie Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 27 stycznia 1934 r., wobec wskazanej wyżej rozbieżności poglądów wyjaśniające, że:

1) adwokat może pełnić funkcje przewodniczącego w urzędzie rozjemczym dla spraw rolnych;

2) jednak — ze względu na powagę stanu adwokackiego i konieczność unikania wszystkiego, co mogłoby zrodzić chociażby niesłuszne podejrzenia, — adwokat, pełniąc wspomniane funkcje, nie może udzielać pomocy w sprawach, należących do właściwości urzędu, w którym działa jako przewodniczący.

Zawiadamianie Rady o wyjazdach adwokatów. Już dawniej[2]) Rada Adwokacka przypomniała członkom Izby o konieczności, w razie wyjazdów choćby na czas krótki, takiego zorganizowania zastępstwa i urządzenia kancelarji na czas nieobecności, by wszystkie sprawy były należycie załatwiane.

Jednakże w okresie sprawozdawczym Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie zawiadomił Radę Adwokacką, że

---

[1]) Patrz obwieszczenie — „Palestra" 1934 r. str. 240.

[2]) Patrz sprawozdanie za rok 1932/33 str. 39.

z powodu wyjazdów adwokatów, o których nie był uprzedzony, zachodzi bardzo często, zwłaszcza latem, potrzeba zmian wyznaczonych obrońców z urzędu w sprawach karnych, przytem nieraz w jednej sprawie wypada zmian takich dokonywać parokrotnie — co znacznie utrudnia sprawne i we właściwym terminie zapewnienie obrony z urzędu.

Uważając za konieczne przyczynić się do zapobieżenia wskazanym wyżej trudnościom, co zresztą leży również w interesie adwokatów, wyznaczanych na obrońców z urzędu, oraz mając na uwadze, że wyznaczanie obrońcy z urzędu w sprawach karnych następuje zazwyczaj na parę tygodni przed terminem rozprawy, Rada Adwokacka w komunikacie Nr. 152 z dnia 26 marca 1934 r.[1]), zwróciła się do adwokatów, mających siedzibę w Warszawie, z wezwaniem, aby:

1) o swych wyjazdach z Warszawy zawiadamiali Radę Adwokacką, ilekroć nieobecność ma trwać czas dłuższy, niż dwa tygodnie; 2) zawiadomienia takie nadsyłali zawczasu — możliwie jak najwcześniej przed datą wyjazdu, aby umożliwić Radzie Adwokackiej powiadomienie we właściwym terminie Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie.

Zarazem Rada Adwokacka raz jeszcze przypomniała, że, niezależnie od takiego zawiadomienia, adwokat powinien zawsze na czas swej nieobecności zorgnizować swą kancelarję w ten sposób, by zapewnione było należyte załatwienie, w razie potrzeby, kwestji zastępstwa, w szczególności — zastępstwa w obronach karnych z urzędu.

Zachowanie się adwokatów podczas próbnych ataków gazowych. Wskutek odezwy Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie co do poszczególnych wypadków zachowania się adwokatów w gmachach sądowych podczas próbnego ataku gazowego Rada Adwokacka w odpowiednim komunikacie [2]) zwróciła uwagę członków Izby na konieczność ścisłego podporządkowania się zarządzeniom władz podczas próbnych ataków gazowych.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1934 r. str. 239.

[2]) Patrz „Palestra", 1934 r. str. 39.

b. Opinje, złożone na żądanie Naczelnej Rady Adwokackiej.

Podejmowanie się przez adwokatów spraw przeciwko adwokatom. Jak wiadomo, w Izbie Adwokackiej Warszawskiej niemal od początku jej istnienia wprowadzona została zasada, że adwokat, zamierzający podjąć się prowadzenia sprawy przeciwko koledze adwokatowi, powinien uprzednio zwrócić się do Rady Adwokackiej o zezwolenie. Zasada ta została utrwalona w komunikacie Rady Adwokackiej w Warszawie z dn. 14 lipca 1925 [1]., a następnie upowszechniona uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z d. 8 lutego 1930 [2], powziętą po zasięgnięciu opinji podległych jej wówczas Rad Adwokackich: w Lublinie, Łucku i Warszawie.

W okresie sprawozdawczym Naczelna Rada Adwokacka zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie, jak zresztą i do wszystkich Rad Adwokackich, o nadesłanie wiadomości co do praktyki, stosowanej przy udzielaniu zezwoleń na prowadzenie przez adwokatów spraw przeciwko adwokatom, oraz opinji, czy pożądane jest wprowadzenie w ustalonej dotąd praktyce zmian i jakich mianowicie.

Zagadnieniem powyższem Rada Adwokacka zajęła się zresztą w kadencji sprawozdawczej jeszcze przed otrzymaniem wskazanego wyżej zapytania Rady Naczelnej — w związku ze stałym wzrostem liczby spraw, w których członkowie Izby zwracali się do Rady o zezwolenie na podjęcie się spraw przeciwko kolegom, co z jednej strony tłomaczy się ciągłym wzrostem liczby członków Izby, z drugiej — jest ilustracją ciężkiej sytuacji materjalnej, w jakiej znajduje się obecnie znaczna część adwokatów; sprawy, o których mowa, dotyczą bowiem przeważnie należności pieniężnych ze stosunków pozazawodowych, należności z tytułu komornego za mieszkanie, a nieraz, niestety, nawet eksmisji adwokatów z mieszkań z powodu zalegania z opłatą komornego. Aczkolwiek w szeregu

---

[1]) Patrz Palestra 1925 r. str. 973.

[2]) Patrz „Palestra" 1931 r. str. 87; patrz również sprawozdanie za r. 1930/31 str. 50.

spraw tego rodzaju Rada Adwokacka — przed udzieleniem zezwolenia — podejmowała próbę polubownego załatwienia sporu, jednakże sytuacja majątkowa adwokatów, których sprawy dotyczyły, wyłączała często faktycznie możność dobrowolnego załatwienia pretensji wskutek interwencji Rady; w ten sposób jeden z celów, dla których wprowadzona została zasada uzyskiwania uprzedniego zezwolenia na podjęcie się prowadzenia sprawy przeciwko koledze -adwokatowi, — mianowicie zredukowanie tą drogą do minimum niepożądanych, w zasadzie, sporów sądowych, w których adwokaci są stronami, — w praktyce osiągany był, niestety, tylko w stosunkowo nieznacznym stopniu.

Przedewszystkiem jednak zagadnienie co do potrzeby pewnych zmian w dotychczasowej praktyce udzielania zezwoleń na występowanie adwokatów w sprawach przeciwko adwokatom powstało na tle wypadków spraw cywilnych przeciwko adwokatom, w których dochodzone roszczenia wynikały z czynności zawodowych adwokatów; wprawdzie dotąd wypadki takie w Izbie Warszawskiej bywały stosunkowo nieliczne, jednakże w ostatnich czasach zdarzają się częściej; są to zaś właśnie sprawy specjalnie trudne i drażliwe, a kwestja podejmowania się przez adwokatów prowadzenia takich spraw — najbardziej subtelna i stanowi, niechybnie, jądro rozważanego zagadnienia.

Po przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 18 września 1934 r. (prot. Nr. 34 § 20) uznała, że w sprawie podejmowania się przez adwokatów prowadzenia spraw przeciwko adwokatom należałoby ustalić następujące zasady i tryb postępowania, wzamian lub w uzupełnieniu dotąd obowiązujących.

I. Rady Adwokackie nie będą na przyszłość udzielały zezwoleń na podejmowanie się przez adwokatów prowadzenia spraw przeciwko kolegom-adwokatom.

II. Adwokat, zamierzający podjąć się prowadzenia jakiejbądź cywilnej sprawy sądowej przeciwko koledze-adwokatowi, czy to jako pozwanemu czy jako powodowi, powinien sam na własną odpowiedzialność, zdecydować, czy może

lub powinien podjąć się sprawy, nie poprzestając na przedstawieniu rzeczy przez klijenta, lecz po uprzedniem — na podstawie okoliczności sprawy, dokumentów i dowodów — sumiennem i gruntownem zbadaniu, czy i w jakim zakresie proponowana mu sprawa z punktu oceny objektywnej, jest słuszna i czy posiada dostateczne podstawy prawne.

III. 1) Adwokat, który podjął się prowadzenia sprawy przeciwko koledze-adwokatowi, powinien zawiadomić go o tem, przed rozpoczęciem kroków sądowych, w sposób odpowiedni, aby dać mu możność czy to dobrowolnego zaspokojenia roszczenia i uniknięcia procesu, czy też wszczęcia pertraktacyj celem polubownego załatwienia sporu.

2) W sprawach, w których roszczenie przeciwko adwokatowi wynika z jego czynności zawodowych, w grę wchodzić może przytem rozważenie ewentualności, w razie zgody obu stron, poddania sprawy pod sądownictwo polubowne Rady Adwokackiej.

IV. 1) Nadto o podjęciu się prowadzenia sprawy przeciwko koledze-adwokatowi adwokat powinien niezwłocznie zawiadomić Radę Adwokacką z treściwem lecz dokładnem wskazaniem przedmiotu sporu.

2) Gdy idzie o wytoczenie powództwa głównego przeciwko adwokatowi, adwokat, który się takiej sprawy podjął, powinien zawiadomić o tem Radę Adwokacką przed wytoczeniem powództwa i wstrzymać się z wniesieniem pozwu do czasu otrzymania od Rady Adwokackiej pisma, stwierdzającego, że zawiadomienie jego przyjęła do wiadomości.

3) O wyniku każdej sprawy, prowadzonej przeciwko koledze-adwokatowi, adwokat powinien niezwłocznie zawiadomić Radę Adwokacką.

V. Lekkomyślne, w wypadkach na to nie zasługujących, podejmowanie się prowadzenia spraw przeciwko adwokatom oraz niewłaściwy, uchybiający zasadom godności stanu i koleżeństwa zawodowego, sposób prowadzenia spraw tego rodzaju ulegać będzie represji na drodze dyscyplinarnej.

VI. W wypadkach, wskazanych wyżej w punkcie IV ust. 2, Rada Adwokacka (ewentualnie jej Prezydjum, a w wypadkach nagłych — Dziekan) bądź wprost potwierdzi przyjęcie do wiadomości zawiadomienia adwokata o podjęciu się prowadzenia sprawy przeciwko adwokatowi, bądź — jeśli uzna, że charakter sprawy tego wymaga lub do tego się nadaje i że interwencja Rady liczyć może na pomyślny skutek— podejmie uprzednio odpowiednie kroki, czy to w kierunku

skłonienia adwokata, przeciwko któremu wytoczenie powództwa jest zamierzone, do dobrowolnego uregulowania roszczenia, czy też w kierunku próby załatwienia sporu w drodze polubownej.

VII. Powyższe zasady stosują się analogicznie do spraw karnych, wszczynanych w trybie oskarżenia prywatnego, oraz do powództw cywilnych w sprawach karnych.

Jednocześnie Rada Adwokacka zatwierdziła memorjał do Naczelnej Rady Adwokackiej [1]), opracowany przez Wicedziekana L. Nowodworskiego w wyniku dyskusji, przeprowadzonej w tej sprawie na posiedzeniach Rady, a zawierający następujące uzasadnienie przytoczonego wyżej stanowiska.

Ważkie względy, które podyktowały ustalenie zasad dotychczas obowiązujących, mianowicie z jednej strony konieczność przestrzegania zasad koleżeństwa w stosunkach wzajemnych między członkami Izby, z drugiej — chęć możliwego zmniejszenia liczby spraw sądowych, w których jedną ze stron jest adwokat, — przez danie Radzie Adwokackiej możności ingerencji celem podejmowania próby polubownego załatwienia sporów, nie mogą być i na przyszłość pominięte.

Pozatem nie bez znaczenia jest potrzeba posiadania przez Radę Adwokacką stałych informacyj o sprawach sądowych, wytaczanych przeciwko członkom Izby, jest to bowiem jeden z warunków koniecznego orjentowania się władzy korporacyjnej w stosunkach, panujących w łonie korporacji, w sytuacji i postępowaniu poszczególnych jej członków i t. p.

Z drugiej strony mieć należy na względzie, by przez taką czy inną praktykę władz korporacyjnych adwokackich nie stwarzać niepożądanego a niesłusznego w społeczeństwie mniemania, iż idzie o stworzenie dla adwokatów, w zakresie ich odpowiedzialności sądowo - cywilnej, jakiegoś nieprzewidzianego przez prawo immunitetu, podyktowanego względem na łączące adwokatów węzły przynależności do stanu adwokackiego.

Nie można również pominąć okoliczności, że przecież, wedle obowiązującej dotąd uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej, Rada Adwokacka, w zasadzie, powinna zawsze udzielić zezwolenia na podjęcie się sprawy przeciwko adwokatowi i może go odmówić jedynie wyjątkowo — w przypadkach, gdy powództwo jest oczywiście bezzasadne. Rada Adwokacka

---

[1]) Patrz „Palestra", 1934 r., str. 650.

na podstawie jednostronnego, zazwyczaj zupełnie ogólnikowego przedstawienia sprawy, nie ma zresztą ani możności ani podstawy do wchodzenia w ocenę słuszności wytaczanej przeciwko adwokatowi pretensji; w taką ocenę, która w gruncie rzeczy byłaby już, do pewnego stopnia, osądzeniem sprawy, Rada mogłaby wdawać się tylko w przypadkach, gdy spór został poddany przez strony jej sądownictwu polubownemu — w myśl art. 3 p. 4 i art. 37 prawa o ustroju adwokatury. Poza powyższemi przypadkami wdawanie się przez Radę Adwokacką w uprzednią — przed wydaniem zezwolenia na podjęcie się prowadzenia sprawy — ocenę słuszności pretensji (co mogłoby być do pomyślenia zwłaszcza wówczas, gdy idzie o pretensje cywilne przeciwko adwokatowi, wynikające z jego czynności zawodowych) mogłoby rodzić domniemanie, że już sam fakt udzielenia przez Radę Adwokacką zezwolenia nie powinien pozostawać bez wpływu na wyrokowanie Sądu. Czysto zaś formalne załatwianie spraw tego rodzaju przez Radę miast zapobiegać nadmiernej ilości takich spraw przyczynić się może właśnie — wbrew zamierzeniom — do niepożądanego, zbyt pochopnego ich podejmowania się przez adwokatów, którzy następnie zasłaniaćby się zawsze mogli uzyskanem uprzednio zezwoleniem Rady Adwokackiej.

Dlatego też wydaje się wskazanem zagadnienie rozstrzygnąć w ten sposób, aby konieczność uzyskania uprzedniego zezwolenia Rady Adwokackiej zastąpić przez wyraźne ustalenie odpowiedzialności adwokatów za lekkomyślne,w przypadkach na to nie zasługujących, podejmowanie się prowadzenia spraw przeciwko kolegom, wychodząc z założenia, że, jak przy podejmowaniu się każdej wogóle sprawy, tak w szczególności przy podejmowaniu się sprawy przeciwko koledze-adwokatowi, adwokat powinien być sam, wedle swego sumienia i wiedzy, sędzią swych zamierzeń i postępowania i sam, na własną odpowiedzialność, powinien decydować, czy jest słuszna podstawa, by podjąć się wytoczenia czy wogóle prowadzenia sprawy przeciwko koledze. Nie odpowiadałoby natomiast godności stanu adwokackiego i zasadom koleżeństwa, aby adwokat imał się sprawy przeciwko adwokatowi, opierając się wyłącznie na przedstawieniu sprawy przez klijenta, bez uprzedniego sumiennego i gruntownego zbadania okoliczności sprawy, dokumentów i dowodów i upewnienia się w ten sposób, że słuszność jest po stronie klijenta i że zachodzą wystarczające podstawy prawne do wytoczenia sprawy.

Jak słusznie podkreśliła Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z dn. 8 listopada 1930 r., podstawowym obowiązkiem adwokatów przed wytaczaniem spraw przed sądy jest skłanianie stron do pojednania; ta ogólna zasada powinna być

przedewszystkiem w całej rozciągłości stosowana, gdy chodzi o wytoczenie sprawy sądowej przeciwko koledze-adwokatowi. Adwokat przeto, któryby uznał, że sprawy przeciwko koledze podjąć się może i chce, powinien go zawsze przed wdrożeniem kroków sądowych zawiadomić o tem w sposób odpowiedni, aby mu dać możność czy to dobrowolnego zaspokojenia roszczenia i uniknięcia procesu, czy też wszczęcia pertraktacyj celem polubownego załatwienia sporu. W sprawach, w których roszczenie przeciwko adwokatowi wynika z jego czynności zawodowych, w grę wchodzić może przytem ewentualność, w razie zgody stron obu, poddania sprawy pod sądownictwo polubowne Rady Adwkackiej.

Należyte podejście w momencie podejmowania się sprawy nie wyczerpuje, rzecz prosta, obowiązków zawodowo-korporacyjnych adwokata w dziedzinie prowadzenia spraw przeciwko koledze-adwokatowi. Zasady godności stanu i koleżeństwa znajdować powinny wyraz nadto i w samym sposobie prowadzenia sprawy.

Sankcją obowiązków, o których wyżej mowa, jest odpowiedzialność dyscyplinarna członków Izby i na tej drodze ulegać powinno odpowiedniemu karceniu postępowanie, któreby było sprzeczne z zasadami koleżeństwa, lub narażało na szwank honor i godność adwokata lub adwokatury, zarówno w wypadkach lekkomyślnego wytaczania i popierania spraw przeciwko adwokatom — bez należytego zbadania, czy i w jakim zakresie były ku temu słuszne i wystarczające podstawy, jak i w wypadku niewłaściwego następnie sposobu prowadzenia spraw.

Aczkolwiek powyższe przesłanki prowadzą do wniosku, że decyzja o podjęciu się prowadzenia sprawy przeciwko adwokatowi powinna należeć do adwokata — bez potrzeby uzyskiwania na to uprzedniego zezwolenia Rady Adwokackiej, ale pod skutkami odpowiedzialności dyscyplinarnej za zbyt lekkomyślne podejmowanie się lub niewłaściwy sposób prowadzenia spraw tego rodzaju; jednakże przy ustalaniu zasad postępowania, mających zastąpić dotychczasową praktykę, trzeba zarazem uwzględnić konieczność stałego informowania Rady Adwokackiej o procesach, wytaczanych przeciwko adwokatom, by ze względów wyżej już wyłuszczonych miała możność stosowania w tej dziedzinie pewnej kontroli, ingerowania w przypadkach, gdy uzna tego potrzebę, czy to wobec adwokatów, którzy swem postępowaniem doprowadzają do wytaczania przeciwko nim spraw sądowych, czy wobec adwokatów, którzy się zbyt lekkomyślnie spraw przeciwko kolegom podejmują, oraz wszczynania kroków w kierunku polubownego załatwiania spraw w przypadkach, które, zdaniem Rady, nadawać się będą do takiej medjacji.

c. Orzecznictwo Rady na tle konkretnych przypadków.

Zakres orzecznictwa Rady. Jak już podniesiono w sprawozdaniu Rady za r. 1932/33 [1]), wprowadzenie przez prawo o ustroju adwokatury z dn. 7 października 1932 r. instytucji rzeczników dyscyplinanych oraz wyodrębnienie Sądu Dyscyplinarnego wpłynęło na znaczne zwężenie zakresu orzecznictwa Rady Adwokackiej w dziedzinie ustalania zasad obowiązków obrończych i etyki zawodowej z okazji rozpoznawania i rozstrzygania spraw ze skarg i zażaleń, które dotyczą konkretnych przypadków działalności zawodowej członków Izby, a w których dochodzenie i rozstrzyganie, wedle ustanowionego przez prawo o ustroju adwokatury trybu, należy do właściwości rzeczników dyscyplinarnych i Sądu Dyscyplinarnego. Choć zaś zażalenia i skargi, o których mowa, bywają częstokroć przedmiotem rozważań również na posiedzeniach plenarnych Rady Adwokackiej [2]), jednakże Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uchwałą z dn. 15 czerwca 1934 r. [3]), zakomunikowaną wszystkim Radom Adwokackim do stosowania, wyjaśnił:

> że jeśli Rada Adwokacka, po rozpoznaniu skargi na adwokata, uznaje, że nie ma powodu do wszczęcia postępowania, mimo to winna przesłać akta rzecznikowi dyscyplinarnemu dla powzięcia decyzji, stosownie do art. 75 pr. o u. a., nie można bowiem przez oddanie sprawy pod rozpoznanie Rady Adwokackiej ominąć postępowania, przewidzianego w art. 75 pr. o u. a. i pozbawić skarżącego zagwarantowanego mu prawa odwołania się do sądu dyscyplinarnego.

Zarazem jednak Wydział Wykonawczy uznał:

> że rzecznik dyscyplinarny w tym przypadku jest związany decyzją Rady Adwokackiej i winien się jej podporządkować; skoro bowiem prawodawca żąda, aby rzecznik dyscyplinarny był członkiem Rady Adwokackiej, oczywiście, zmierza to do podporządkowania rzecznika dyscyplinarnego Radzie Adwokackiej; przemawiają za tem również względy celowości.

---

[1]) Patrz wstęp i str. 43.

[2]) Patrz Sprawozdanie za r. 1932/33 str. 35—36.

[3]) Patrz „Palestra", 1934 r. str. 441.

Kwestja poufności wyjaśnień, składanych Radzie przez członków Izby. W okresie sprawozdawczym na tle konkretnego przypadku wynikła kwestja, czy osoba, która wniosła do Rady Adwokackiej podanie z takiemi czy innemi zarzutami lub wogóle pretensjami przeciwko adwokatowi, jeśli podanie załatwione zostało wprost decyzją Rady Adwokackiej — bez przekazywania na drogę postępowania dyscyplinarnego, może się domagać zakomunikowania jej wyjaśnienia, które dany adwokat złożył na żądanie Dziekana lub Rady w związku z takiem podaniem.

Zagadnienie powyższe jest trudne i subtelne. Zapadła wskutek podania uchwała Rady Adwokackiej, która jest komunikowana petentowi (§ 26 regulaminu) i od której służy mu prawo odwołania do Naczelnej Rady Adwokackiej (art. 43 pr. o u. a.), w uzasadnieniu powołuje się często na treść złożonego przez adwokata wyjaśnienia; zapoznanie się z wyjaśnieniem może być potrzebne petentowi jako materjał do odwołania; umożliwienie mu dodatkowych wyjaśnień i powołania się na dowody — w związku z wyjaśnieniem adwokata — może się nieraz przyczynić do wszechstronnego oświetlenia sprawy i należytego jej rozstrzygnięcia. Z drugiej strony należy mieć na uwadze, że podania, o których mowa, Rada Adwokacka rozpoznaje z punktu widzenia obowiązków obrończych i zasad etyki zawodowej, wobec czego petent nie może być częstokroć uważany za stronę w postępowaniu, podobnie, jak nie uważają go za stronę przepisy prawa, normujące tryb postępowania ściśle dyscyplinarnego; w składanem wyjaśnieniu adwokat przytoczyć może nieraz szereg okoliczności natury poufnej, w przekonaniu, iż podaje je właśnie wyłącznie do wiadomości swej władzy korporacyjnej, na jej żądanie; częstokroć — z uwagi na charakter zatargu pomiędzy klijentem a adwokatem i na wynikającą stąd treść czy brzmienie wyjaśnienia — komunikowanie go petentowi mogłoby się przyczynić do niepożądanego zaostrzenia konfliktu.

Z powyższych względów Rada Adwokacka ustaliła, że zagadnienie nie może być rozstrzygnięte w sposób ogólny i jednolity, lecz w każdym konkretnym przypadku Dziekan lub Prezydjum Rady powinni zdecydować — w zależności od

charakteru sprawy, treści wyjaśnienia adwokata i t. p. okoliczności — czy prośba petenta o zakomunikowanie mu złożonego przez adwokata wyjaśnienia podlega uwzględnieniu [1]).

*

* *

Uchwały Rady Adwokackiej, powzięte w okresie sprawozdawczym w poszczególnych sprawach, zawierają, między innemi, przytoczone niżej ustalenia i tezy co do różnych zagadnień z dziedziny kontroli władzy korporacyjnej oraz obowiązków obrończych i korporacyjnych, tudzież zasad etyki zawodowej.

Zakres kontroli władzy korporacyjnej.

1. Ocena prawidłowości działań adwokata, jako zastępcy w postępowaniu honorowem, nie należy do właściwości władz korporacyjnych. (prot. Nr. 4 § 7).

Powyższe stanowisko podzielił Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, oddalając zażalenie na odnośną uchwałę Rady.

2. Rada Adwokacka nie ma możności polecenia adwokatowi (obrońcy z wyboru) dokonania czynności procesowych wbrew jego zapatrywaniom. (prot. Nr. 48 § 41).

3. Ilekroć powzięcie decyzji co do zażalenia na adwokata wymaga rozstrzygnięcia kwestji z zakresu sporu cywilnego pomiędzy adwokatem a skarżącym, potrzebna jest wyraźna zgoda obu stron na poddanie się orzecznictwu polubownemu Rady (prot. Nr. 13 § 34).

4. Rada Adwokacka, jako urzędowy organ korporacji o charakterze publiczno prawnym, nie bierze i brać nie może udziału w politycznej polemice prasowej. (prot. Nr. 46 § 38).

---

[1]) Analogiczny przepis zawiera § 8 regulaminu Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej, stanowiący, że odpisy orzeczeń i protokułów osoba, która złożyła doniesienie, może otrzymać tylko na mocy zarządzenia Prezesa Sądu Dyscyplinarnego, powziętego na podstawie złożonego przez nią umotywowanego podania; odmowa nie wymaga uzasadnienia.

5. Do zakresu działalności samorządu adwokackiego należy orzecznictwo na tle wypadków konkretnych; udzielanie zaś odpowiedzi osobom prywatnym na zapytania ogólne z dziedziny obowiązków obrończych i etyki zawodowej adwokatów przekracza zakres działalności organów adwokatury. (prot. Nr. 20 § 20).

6. Rada Adwokacka, z mocy art. 37 i 3. p. 2 pr. o u. a., powołana jest do nadzoru nad zawodową działalnością członków Izby i nadzór ten wykonywa; nie może jednak roztaczać go nad prowadzeniem przez adwokata poszczególnej sprawy. (prot. 35 § 29).

Uchwała dotyczyła podania, w którem petentka, oświadczając, iż ma pełne zaufanie do swego adwokata, wobec ważności powierzonej mu sprawy, prosiła Radę Adwokacką o rozciągnięcie kontroli nad prowadzeniem przez adwokata tej sprawy.

7. Ocena celowości lub szkodliwości, czy wogóle prawidłowości czynności adwokata - sekwestratora należy do sądu, który sekwestratora mianował, wobec czego w tym zakresie działalność adwokata, jako sekwestratora, uchyla się z pod kontroli Rady Adwokackiej i przekracza jej kompetencję. (prot. Nr. 46 § 43).

Obowiązki członków Izby wobec władz korporacyjnych.

8. Adwokat powinien w stosunku do władz korporacyjnych okazywać należyte poszanowanie, a na pisma i wezwania Dziekana odpowiadać w należytej formie. (prot. Nr. 17 § 28).

Stosunek do kolegów.

9. Adwokat w wystąpieniach swoich powinien unikać zwrotów, mogących być odczutemi przez kolegę, jako wymierzone przeciwko jego godności osobistej lub zawodowej (prot. Nr. 12 § 12).

10. Wskazanie przez adwokata - obrońcę na możliwość pomyłki w zeznaniu adwokata, zbadanego w charakterze świadka, i tłomaczenie tego niedopisaniem pamięci świadka oraz

żądanie zbadania nowych świadków na te same okoliczności, w niczem nie uchybia zbadanemu adwokatowi i nie sprzeciwia się zasadom kurtuazji koleżeńskiej (prot. Nr. 33 § 21).

11. Jakkolwiek adwokaci mogą zapisywać się na wokandzie sądowej, powinni jednak unikać narażania kolegów-przeciwników na zbyt długie oczekiwanie, licząc się również z ich czasem (prot. Nr. 34 § 5).

12. Zarzuty obrazy czy zniesławienia w stosunkach pomiędzy kolegami - adwokatami powinny być poddawane rozstrzygnięciu władz korporacyjnych z wyłączeniem kierowania spraw tego rodzaju, w trybie oskarżenia prywatnego, na drogę sądowo - karną. (prot. Nr. 6 § 54).

Stosunek do klijentów.

13. W myśl. art. 49 U. P. C. adwokat obowiązany jest zawiadomić swego klijenta o tyle wcześnie o zrzeczeniu się pełnomocnictwa, aby mocodawca jego mógł stawić się osobiście lub ustanowić nowego pełnomocnika; przez zrzeczenie się pełnomocnictwa dopiero na rozprawie z powodu, iż klijent nie przybył do kancelarji na wezwanie, adwokat uchybił obowiązkom obrończym. (prot. Nr. 7 § 32).

Stosunek do przeciwników w sporze.

14. W procesach o pozbawienie własnej woli adwokat, zgłaszając w imieniu swych mocodawców odnośne żądanie, powinien zachować szczególną ostrożność, a to ze względu zarówno na skutki, jakie prawo wiąże z wyrokiem sądowym, orzekającym pozbawienie własnej woli, jak i na fakt, że samo wszczęcie procesu tego rodzaju może być bardzo dotkliwe dla osoby, do której ubezwłasnowolnienia się dąży, (prot. Nr. 19 § 12),

Rozwinięcie w uchwale Rady Adwokackiej powyższej zasady brzmi, jak następuje: ostrożność jest tem więcej zalecona, gdy osoba, w stosunku do której zgłasza się żądanie pozbawienia własnej woli, nie zdradza stałych objawów niedołężności, pomieszania zmysłów, albo szaleństwa, utrzymujących ją w stanie ciągłym tego rodzaju (art. 489 K. C. P.).

Gdy prawo, celem zapobieżenia niedostatecznie uzasadnionym procesom o pozbawienie własnej woli, uzależnia

ich wniesienie i przebieg od wypełnienia szeregu warunków (przytoczenie czynów niedołężności, pomieszania zmysłów albo szaleństwa, załączenie dowodów i wymienienie świadków, złożenie świadectwa lekarskiego, powzięcie opinji przez radę familijną), tem większa winna być ostrożność adwokata, wnoszącego podanie o pozbawienie własnej woli. Jako rzecznik prawa i słuszności, adwokat powinien postępować w tych przypadkach z najdalej posuniętą oględnością, odmawiając swego udziału w wypadkach, budzących w nim samym wątpliwości, podając jaknajoględniej materjał faktyczny, mający stwierdzić stan ciągłego niedołęstwa, pomieszania zmysłów lub szaleństwa, i wyłączając z niego to, co nie pozostaje w ścisłym związku z niedołęstwem lub chorobą umysłową, wreszcie żądając od swych klijentów dowodów, których złożenie jest przez prawo nakazane.

15. Skoro występowanie na drogę sądową nie zawiera w sobie nie tylko nic przeciwnego prawu, lecz, wręcz przeciwnie, z mocy prawa uważane jest za jedynie słuszne i legalne rozwiązywanie sporów cywilnych pomiędzy obywatelami, to i uprzedzenie przez adwokata o zamiarze skierowania sprawy do rozstrzygnięcia sądowego, na drodze cywilnej nie stanowi ani groźby ani presji i ma zazwyczaj na celu uniknięcie, w miarę możliwości, zbędnych procesów przez polubowne zakończenie sporów. (prot. Nr. 37 § 24).

Sprawa dotyczyła postawionego adwokatowi zarzutu, że w korespondencji z instytucją, żądając uregulowania swych pretensyj z powodu naruszenia praw autorskich, adwokat nadmienił o zamiarze skierowania sprawy na drogę sądową, w czem skarżąca instytucja dopatrywała się „usiłowania wywarcia nacisku — drogą groźby skierowania sprawy na drogę sądową".

Stosunek do sądów.

16. Adwokat nie powinien wyjednywać terminów sądowych wcześniejszych, niż to przewiduje ustawa, gdyż będąc z mocy ustawy obowiązany do poszanowania prawa (art. 15 pr. o u. a.), nie może dokonywać czynności, sprzecznych z przepisem ustawy. (prot. Nr. 7 § 31).

Stosunek do urzędów.

17. Żądanie przez adwokata wszczęcia postępowania karnego lub zagrożenie wszczęciem takiego postępowania, skiero-

wane przeciwko naczelnikowi Urzędu Skarbowego z powodu zakwestjonowania zeznania podatkowego tegoż adwokata, posiada raczej znamiona zbędnej manifestacji, nie zaś celowej obrony interesów płatnika. (prot. Nr. 22 § 14).

W uzasadnieniu uchwały Rada Adwokacka zważyła, że zwracanie się do Urzędów Skarbowych z pismami, treści wyżej przytoczonej, nie może być poczytywane za właściwy tryb obrony w wypadku nieuwzględnienia zeznań podatkowych przez powołane do wymiaru podatków władze; ustawy podatkowe wskazują bowiem normalny tryb odwołania od orzeczeń instancyj skarbowych; na tej drodze adwokat, jak każdy inny płatnik, ma prawo złożyć dowody, usprawiedliwiające złożone przez niego zeznanie; pomijanie tego trybu postępowania i kierowanie sprawy na inną płaszczyznę stwarza domniemanie, że płatnik uchyla się od usprawiedliwienia wiarogodności swego zeznania przed właściwemi w tym względzie organami.

Stosunek adwokatów patronów do aplikantów.

18. Postępowanie adwokata-patrona wyraźnie zmierzające do pozbycia się aplikanta bez usprawiedliwionego powodu — przez uniemożliwianie mu faktycznego odbywania aplikacji w swej kancelarji, skutkować powinno pociągnięcie do odpowiedzalności dyscyplinarnej. (prot. Nr. 14 § 12).

19. Zastępowanie się adwokatów w konsultacji dla niezamożnej ludności przez aplikantów jest niedopuszczalne. (prot. Nr. 23 § 11).

Wolność słowa.

20. Jakkolwiek adwokat, korzystając z zastrzeżonej mu w art. 24 pr. o u. a. wolności słowa i pisma w granicach obowiązujących przepisów i rzeczowej potrzeby, ma nieograniczone prawo posługiwania się argumentami, które tych granic nie przekraczają, a których użycia wymaga dobro klijenta, to jednak, będąc obowiązanym z mocy przepisu prawa (art. 15 pr. o u. a.) mieć zawsze na względzie dobro państwa, powinien przestrzegać szczególnej rozwagi i ostrożności, gdy chodzi o kwestje, związane z ustosunkowaniem się do innych państw i społeczeństw oraz ich rządów (prot. Nr. 30 § 8).

Łączenie z adwokaturą innych stanowisk.

21. Niedopuszczalne jest zajmowanie przez adwokata stanowiska członka i prezesa spółdzielni, jeśli jej celem jest działalność handlowa. (prot. Nr. 10 § 20).

W uzasadnieniu Rada Adwokacka przytoczyła, że w myśl uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z 1921 r. piastowanie przez adwokatów stanowisk dyrektorów zarządzających spółek akcyjnych oraz członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością jest niedopuszczalne; że uchwała ta powinna obowiązywać co do wszelkich wogóle zrzeszeń mających na celu działalność handlową, a więc i spółdzielni, jeśli ich celem jest działalność handlowa.

Czynności adwokata jako kuratora.

22. Jako kurator upadłości adwokat powinien był zawczasu starać się o fundusze, niezbędne dla pokrycia kosztów ogłoszenia; nie uczyniwszy zaś tego, powinien sam ponieść te koszty, gdyż pozostawienie bez zaspokojenia należności za druk ogłoszeń, zamieszczonych na zamówienie adwokata, uchybiłoby godności tegoż. (prot. Nr. 25 § 19).

Honorarjum adwokackie.

23. Adwokat, który przyjął sprawę, lecz zmuszony był do zaniechania jej prowadzenia z przyczyn od siebie niezależnych (niedostarczenie przez klijenta dokumentów), ma prawo wpłaconą mu w niewielkiej kwocie zaliczkę zarachować na swoje honorarjum za pracę, połączoną z zapoznaniem się ze sprawą, odbycie konferencji z klijentem i t. p. (prot. Nr. 49 § 32).

24. W zasadzie adwokat, który bez żadnych zastrzeżeń zleca prowadzenie sprawy swego klijenta innemu adwokatowi, odpowiada mu za koszty i honorarjum.

Odpowiedzialność ta jednak nie dotyczy honorarjum i wydatków za czynności, przekraczające ramy udzielonego zlecenia, tudzież za czynności, wykonane przez substytuta już po zlikwidowaniu z nim stosunków; co do kosztów bowiem i honorarjum, odnoszących się do takich czynności, adwokat, który prowadzenie sprawy koledze powierzył, nie mógłby mieć regresu do swego klijenta. (prot. Nr. 49 § 47).

25. Niewydanie wyroku przez sąd polubowny, w którego skład wchodzili adwokaci, wskutek niemożności osiągnięcia większości głosów, nie stanowi podstawy do żądania przez strony zwrotu honorarjum, wypłaconego adwokatom z tytułu pełnienia przez nich funkcyj arbitrów, gdyż przypadek ten przewidziany jest przez art. 491 § 1 p. 6 K. P. C. (prot. Nr. 49 § 36).

Powyższego stanowiska nie podzielił Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, który, wskutek zażalenia, powyższą uchwałę Rady Adwokackiej uchylił z zasad następujących:

adwokaci, przyjmujący zaszczytny mandat arbitrów w sądach polubownych, a więc obdarzeni specjalnem zaufaniem stron spór wiodących, powinni w każdym wypadku dołożyć wszelkich starań, aby tego zaufania nie zawieść i doprowadzić spór do końca, t. j. do wydania wyroku, zwłaszcza, że z punktu widzenia powagi i godności stanu adwokackiego niepożądanem jest, aby zdarzały się wypadki nie wydania wyroku z powodu rozbieżności zdań arbitrów-adwokatów;

w konkretnym przypadku, wobec nieskomplikowanego przedmiotu sporu, skarżący słusznie domaga się zwrotu wynagrodzenia, wpłaconego dla członków sądu (patrz „Palestra", 1934 r., str. 449).

26. Rada Adwokacka nie dopatrzyła się uchybienia ze strony adwokata, iż otrzymanem tyłułem reszty należnego honorarjum pokryciem wekslowem od klijenta zaspokoił swego wierzyciela. (prot. Nr. 27 § 15).

Obrona z urzędu.

27. Pełnienie w jednej instancji obowiązków obrońcy z urzędu samo przez się nie może być przeszkodą do dalszego prowadzenia w instancji wyższej tej samej sprawy w charakterze obrońcy z wyboru. (prot. Nr. 38 § 35).

28. Wyznaczony z urzędu obrońca w sprawie cywilnej może się zastąpić przez adwokata według swego wyboru, udzielając potrzebnej substytucji. (prot. Nr. 7 § 20).

Wedle art. 117 K. p. c. ustanowienie adwokata dla strony ubogiej ma znaczenie pełnomocnictwa procesowego;

wedle art. 91 § 1 p. 3 k. p. c. pełnomocnictwo proce-

sowe upoważnia z samej ustawy do udzielania dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi;

wybór substytuta zależy od wyznaczonego obrońcy i następuje na jego odpowiedzialność.

29. Adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu, powinien, niezwłocznie po otrzymaniu o tem zawiadomienia, zainteresować się powierzoną mu sprawą, tembardziej w wypadku, gdy termin rozprawy nie został wskazany w piśmie Rady, zawiadamiającem o wyznaczeniu go obrońcą z urzędu. (prot. Nr. 48 § 53).

d. Zezwolenia na prowadzenie spraw przeciwko adwokatom.

Sprawa powyższa została już wyczerpująco omówiona w związku z opinją Rady Adwokackiej w tym przedmiocie na użytek Naczelnej Rady Adwokackiej [1]).

W okresie sprawozdawczym liczba wypadków, w których adwokaci zwracali się do Rady o zezwolenie na podjęcie się spraw przeciwko kolegom, była bardzo znaczna (dwieście kilkadziesiąt podań), przytem szło przeważnie o pretensje natury czysto cywilnej (należności z tytułu pożyczek lub różnych rachunków, poręczeń za osoby trzecie, komornego, sprawy eksmisyjne i t. p.).

W paru wypadkach, w których pretensja związana była z czynnościami zawodowemi adwokata, Rada Adwokacka, nie wchodząc w rozpoznanie meritum, pozostawiła podjęcie się prowadzenia sprawy ocenie i uznaniu adwokatów, którzy się o zezwolenie zwracali. (patrz np. prot. Nr. 31 § 19).

Rada Adwokacka odmówiła zezwolenia adwokatowi na wystąpienie w imieniu własnem przeciwko koledze na drogę sądowo-karną z art. 255 k. k., uważając, że tego rodzaju zatargi powinny być poddawane rozstrzygnięciu władz korporacyjnych (prot. Nr. 6 § 54).

W innym wypadku Rada odmówiła zezwolenia na podjęcie się przez adwokata prowadzenia na drodze karnej (z art. 255 k. k.) sprawy przeciwko adwokatowi z powodu, iż zarzut

---

[1]) Patrz wyżej str. 35.

dotyczył wykroczenia, które w myśl art. 24 cz. 2 pr. o u. a. podlegać mogło represji tylko w drodze dyscyplinarnej, z wyłączeniem drogi sądowej.

e. Zezwolenia na dochodzenie honorarjum na drodze sądowej.

Jak zwykle, duża w okresie sprawozdawczym była liczba podań adwokatów członków Izby o zezwolenie dochodzenia na drodze sądowej honorarjów. Ogółem spraw tego rodzaju Rada Adwokacka lub jej Prezydjum rozpoznały 130.

W większości wypadków przed udzieleniem zezwolenia strony wzywane były do Dziekana, Wicedziekana lub członka Prezydjum Rady dla podjęcia próby polubownego załatwienia sporu, co jednak dało pomyślny rezultat tylko w 14-stu wypadkach; również w nielicznych tylko wypadkach wynikiem wspomnianej próby było poddanie sporu przez strony orzecznictwu polubownemu Rady, która w takim razie wyłaniała specjalne komisje dla rozpoznania i rostrzygnięcia sprawy.

Niekiedy, z uwagi na miejsce zamieszkania adwokata lub klijenta, Rada zlecała podjęcie próby polubownego załatwienia sporu właściwemu Delegatowi.

Zaznaczyć wreszcie należy, że podania adwokatów z siedzibą na prowincji o dochodzenie honorarjów do wysokości 1.000 złotych załatwiane były bezpośrednio przez właściwych Delegatów na mocy uchwały Rady [1]).

4. Działalność Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych.

Uwagi ogólne. Na odbytych w okresie sprawozdawczym, stosownie do § 123 regulaminu, ogólnych zebraniach rzeczników dyscyplinarnych rozważone były, między innemi, sprawy następujące.

Po uprzedniem porozumieniu się z Prezesem Sądu Dyscyplinarnego Izby i zgodnie z art. 71 pr. o u. a. postanowiono, że rzecznicy dyscyplinarni będą brać udział w posiedze-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 48.

niach niejawnych Sądu Dyscyplinarnego (§ 2 regulaminu Sądu Dyscyplinarnego), a w tym celu zwrócono się do Prezesa Sądu o stałe nadsyłanie Przewodniczącemu Kolegjum rzeczników dyscyplinarnych wokandy posiedzeń niejawnych.

Stosownie do decyzji Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 października 1933 r. (sprawa Nr. U. 163/33) ustalono, że w sprawach, wszczętych wskutek doniesień osób prywatnych, rzecznik dyscyplinarny, jeśli w wyniku przeprowadzonego dochodzenia uzna doniesienie za bezpodstawne, lub brak w czynie, zarzucanym obwinionemu, znamion przewinienia dyscyplinarnego, powinien sam dochodzenie umorzyć; natomiast zwracanie się rzecznika w tych sprawach do Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o umorzenie sprawy nie jest przewidziane art. 75 pr. o u. a.

W związku z wypadkami, w których Sąd Dyscyplinarny zwracał się do rzeczników ze wskazaniem potrzeby przeprowadzenia dochodzenia dyscyplinarnego, ustalono, że wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w zasadzie, w myśl art. 75 prawa o u. a., należy do rzecznika dyscyplinarnego; sądy i urzędy w myśl tegoż przepisu mają tylko prawo inicjatywy w tym względzie, przytem tego rodzaju zawiadomienie, w myśl ust. 2 art. 75, jest dla rzecznika wiążące o tyle, że od jego uznania zależy przedstawienie Sądowi Dyscyplinarnemu wniosku bądź o przeprowadzenie rozprawy, bądź o umorzenie sprawy; w tym samym więc trybie załatwiać należy kierowane do rzeczników wspomniane wyżej zawiadomienia Sądu Dyscyplinarnego.

Dane statystyczne. Zestawienia cyfrowe, dotyczące działalności rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym, zawierają poniższe tablice.

Sprawy do załatwienia.

Niezałatwionych w okresie 1932/33	242
Wynikły w okresie sprawozdawczym 1933/34	434
Razem . .	676

Sposób załatwienia.

Umorzono wprost postanowieniami Rzeczników Dyscyplinarnych (art. 75 pr. o u. a.)		177
Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej	z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	195
	z wnioskiem o umorzenie sprawy	26
Załatwiono rekwizycji na żądanie władz dyscyplinarnych innych Izb		1
Przekazano Radom Adwokackim	w Warszawie	2
	w Poznaniu	2
Zreponowano		8
Spraw niezałatwionych pozostało		265
Ogółem		676

Zestawienie porównacze.

T R E Ś Ć	W okresie 1932/33	W okresie 1933/34
Ogółem było spraw	686	676
Załatwiono spraw	444	411
Pozostało niezałatwionych spraw	242	265

5. Prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

WSPOMNIENIE POZGONNE.

Tradycyjnym już zwyczajem część sprawozdania, dotycząca listy adwokatów i aplikantów adwokackich, rozpoczyna się od uczczenia pamięci zmarłych członków naszej Izby.

W okresie sprawozdawczym zmarli:

Adwokaci:		Daty urodzenia	Daty śmierci
1.	Tallen Wilczewski Leonard . .	29.12.1859	5.12.1933
2.	Samborski Stanisław	11. 5.1886	8. 1.1934
3.	Lachmanowicz Józef	19. 2.1869	14. 1.1934
4.	Trzeciak Leon	7. 4.1877	5. 2.1934
5.	Goldman Fajwel v. Paweł . .	4. 2 1863	15. 2.1934
6.	Łabanowski Tadeusz	71. 7.1878	10. 4 1934
7.	Herszberg Hersz Chaim . . .	28.12.1898	2. 5.1934
8.	Konic Henryk	15. 1.1860	10. 5.1934
9.	Baliński Stefan	14.12.1870	13. 5.1934
10.	Strachowicz Aleksander . . .	17. 9.1858	18. 5.1934
11.	Glikson Jan	2. 3.1862	26. 5.1934
12.	Olszański Stefan	14. 9.1886	22. 8.1934
13.	Śleszyński Zenon	20. 8.1872	3.10.1934
Aplikanci adwokaccy:			
1.	Ginzburg Mojżesz	10. 9.1902	2. 4.1934
2.	Friedland Sergjusz	2. 8.1900	8. 5.1934
3.	Chawłowski Jerzy	8. 6.1898	30. 5.1934

Z pośród wymienionych wyżej zmarłych członków Izby adwokaci Henryk Konic, Leonard Tallen Wilczewski, Józef Lachmanowicz, Stefan Baliński, Aleksander Strachowicz i Stefan Olszański sprawowali różne obowiązki we władzach korporacyjnych.

Henryk Konic, którego nekrologiem rozpoczyna się niniejsze sprawozdanie, — wybrany do Naczelnej Rady Adwokackiej w 1919 roku, t. j. od pierwszej chwili jej powstania, pozostawał w niej, z rocznemi tylko statutowemi przerwami,

do dnia 1 grudnia 1932 r., t. j. do chwili powołania na mocy nowego prawa o ustroju adwokatury nowej Naczelnej Rady Adwokackiej z nominacji. W latach 1919/20, 1922/23, 1925/26, 1928/29 zajmował stanowisko Wiceprezesa, a w latach 1920/21, 1923/24, 1926/27, 1929/30, 1931/32 i 1932 — stanowisko Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej.

Wybrany w dniu 5 listopada 1932 roku do pierwszego — na zasadzie prawa o ustroju adwokatury — Sądu Dyscyplinarnego Izby Warszawskiej — obowiązki Prezesa tegoż Sądu sprawował aż do śmierci.

W 1929 roku Rada Adwokacka w Warszawie wraz z licznemi instytucjami i zrzeszeniami prawniczemi oraz organizacjami społecznemi uczciła 50-letni jubileusz pracy w zawodzie prawniczym ś. p. Henryka Konica, ówczesnego Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, przez wręczenie mu specjalnego adresu — z wyrazami uznania i wdzięczności za zasługi, które jako adwokat, prawnik, pisarz, publicysta i działacz społeczny położył przez długi okres wytężonej i owocnej swej pracy [1]).

Na pogrzebie w dniu 12 maja 1934 r. w imieniu adwokatury stołecznej żegnał Zmarłego Dziekan A. Chełmoński [2]).

Pamięci Zmarłego poświęcony został specjalny numer „Gazety Sądowej Warszawskiej" (Nr. 20—21), której był długoletnim redaktorem.

Niektóre z przemówień, wygłoszonych na pogrzebie ś. p. H. Konica, podane zostały w „Palestrze" (Nr. 6—7 str. 335).

Leonard T a l l e n W i l c z e w s k i — był członkiem Naczelnej Rady Adwokackiej w latach 1920—1922, 1923—1925, 1926—1928 i 1929—1931, sprawując w niej w czasie pierwszej swej kadencji funkcje Skarbnika, w czasie drugiej kadencji — funkcje Wiceprezesa, w czasie zaś trzeciej kadencji — funkcje członka Sądu Dyscyplinarnego drugiej instancji oraz Senatu

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1929/30, str. 11.

[2]) Tekst przemówienia patrz „Palestra". 1934 r. str. 338).

Dyscyplinarnego dla spraw adwokackich przy Sądzie Najwyższym.

Na pogrzebie Zmarłego w dniu 9 grudnia 1933 r. w imieniu RadyAdwokackiej w Warszawie przemawiał Wicedziekan L. Nowodworski.

Józef Lachmanowicz — reprezentował adwokaturę Łódzką w Naczelnej Radzie Adwokackiej, jako jej członek, w latach 1920—1922.

Stefan Baliński — reprezentował adwokaturę Płocką w Naczelnej Radzie Adwokackiej, zasiadając w niej w latach 1920—1922, 1923—1925 i 1932. Ponadto był przez szereg lat Delegatem stołecznej Rady Adwokackiej w Płocku.

Na odbyty w dniu 16 maja 1934 r. w Płocku pogrzeb Rada Adwokacka wydelegowała Wicedziekana L. Nowodworskiego, który wygłosił nad mogiłą przemówienie [1]).

Ponadto w „Palestrze" (Nr. 6—7 str. 435) zamieszczono wspomnienie pozgonne.

Aleksander Strachowicz — wybrany w 1919 roku do pierwszej Naczelnej Rady Adwokackiej, zasiadał w niej, w latach 1919—1921, 1922—1924 i 1925—1927, sprawując kolejno funkcje członka Sądu Dyscyplinarnego drugiej instancji, zastępcy członka Senatu Dyscyplinarnego dla spraw adwokackich przy Sądzie Najwyższym oraz Skarbnika.

W „Palestrze" (Nr. 6—7 str. 437) i „Gazecie Sądowej Warszawskiej" (Nr. 22—23 str. 343) zamieszczono o Zmarłym wspomnienie pozgonne.

Stefan Olszański — pełnił funkcje zastępcy Delegata Rady Adwokackiej w Płocku.

Jan Glikson — był senjorem adwokatury Częstochowskiej, wybitnym cywilistą, doskonałym znawcą prawa i wytrawnym praktykiem.

Na pogrzeb Zmarłego w Częstochowie Rada Adwokacka

---

1) Tekst przemówienia patrz „Gazeta Sądowa Warszawska", 1934 r. Nr. 25 str. 381).

wydelegowała członka Rady I. Baumberga, który wygłosił przemówienie.

W „Palestrze“ (Nr. 6—7 str. 348) zamieszczono wspomnienie pośmiertne.

A. LISTA ADWOKATÓW.

a. Sprawy o wpis na listę adwokatów.

Podania o wpis na listę. Spraw o wpis na listę adwokatów Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym ogółem 208, a mianowicie:

1) W trybie § § 71 — 75 regulaminu — 121 spraw aplikantów adwokackich Izby, którzy po ukończeniu aplikacji adwokackiej i w wyniku złożonego pomyślnie w okresie sprawozdawczym egzaminu adwokackiego podlegali wpisowi na listę adwokatów. We wszystkich tych sprawach Rada Adwokacka postanowiła wpis na listę.

2) W trybie § § 60 — 70 regulaminu — 87 spraw innych kandydatów (adwokatów z innych Izb, byłych sędziów, prokuratorów, urzędników państwowych i t. p.), w czem:

spraw niezałatwionych z okresu poprzedniego . . .	35
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	52
Ogółem . .	87

Sposób załatwienia. Z powyższej liczby 87 spraw

Rada Adwokacka załatwiła podań	71
Petenci wycofali	4
Zreponowano z powodu śmierci petenta	1
Pozostało do załatwienia	11

W 71 sprawach załatwionych zapadły decyzje:

postanawiające wpis petenta na listę 51

uzależniające wpis petenta od złożenia egzaminu adwokackiego 3

odmawiające wpisu na listę 17

Z wskazanej wyżej liczby 51 decyzyj, postanawiających wpis na listę, 12 nie zostało dotąd wykonanych — z powodu nie złożenia jeszcze przez osoby, których decyzje dotyczą, ślubowania lub niezałatwienia takich czy innych formalności; w jednej zaś sprawie petent zrezygnował z wpisu na listę, wobec czego Rada uznała uchwałę, postanawiającą wpis, za upadłą.

Zażalenia petentów do Sądu Najwyższego. Z liczby 17 decyzyj odmownych, w 7 wypadkach petenci wnieśli zażalenia do Sądu Najwyższego; Sąd Najwyższy w 3-ch wypadkach zażalenie już oddalił; w pozostałych 4-ch wypadkach postanowienie Sądu Najwyższego jeszcze nie nastąpiło.

Pozatem Sąd Najwyższy załatwił w obecnym okresie sprawozdawczym 11 spraw z zażaleń, wniesionych w 1932/33 r.[1]), w 4 sprawach nakazując wpis na listę adwokatów, a w pozostałych 7 wypadkach oddalając zażalenie.

Nadesłane Radzie Adwokackiej w okresie sprawozdawczym postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach o wpis na listę adwokatów dotyczyły zastosowania i wykładni przepisów prawa o ustroju adwokatury, wskazanych w zestawieniu na str. 59.

Udział Delegatów Rady w posiedzeniach Sądu Najwyższego. W odbytych w okresie sprawozdawczym posiedzeniach Sądu Najwyższego w sprawach o wpis na listę wzięli udział,

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/3 str. 59.

Zestawienie orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Artykuły prawa o ustr. adw., stosowane lub tłomaczone	Orzeczenie Sądu Najwyższego			Drukowano w „Palestrze" 1934 rok	Nr. akt Rady Adwokackiej
	Data	Nr. sprawy	Sposób rozstrzygnięcia		
9 p. 2	10.I 1934	K. Adw. 138/33	postan. wpis na listę	—	229/33
9 p. 4 (w zw. z 99)	21.III 1934	K. Adw. 135/33	zażalenie oddalono	—	50/23
10 cz. 1 w zw. z 11 p. 3	17.XI 1933	K. Adw. 50/33	zażalenie oddalono	—	194/28
10 cz. 1 w zw. z 11 p. 3 (7 sędziów)	6.XII 1933	K. Adw. 68/33	zażalenie oddalono	Nr. 1 str. 60 n.	361/33
10 cz. 1 w zw. z 11 p. 3	20.XII 1933	K. Adw. 92/33	zażalenie oddalono	Nr. 2. str. 132 n.	338/32
10 cz. 1 w zw. z 11 p. 3	17.XI 1933	K. Adw. 121/33	zażalenie oddalono	—	116/33
11 p. 3	27.X 1933	K. Adw. 79/33	zażalenie oddalono	—	31/30
11 p. 3	17.XI 1933	K. Adw. 107/33	zażalenie oddalono	—	6/33
11 p. 3	20.XII 1933	K. Adw. 125/33	zażalenie oddalono	Nr. 2 str. 134 n.	239
11 p. 3	21.III 1934	K. Adw. 13/34	zażalenie oddalono	—	367/32
22 w zw. z 9 i 3 p. 5	17.XI 1933	K. Adw. 130/33	postan. wpis na listę	—	264/33
22 w zw. z 92	21.II 1934	K. Adw. 4/34	postan. wpis na listę	—	153/32
22	6.X 1933	K. Adw. 96/33	postan. wpis na listę	—	175/32
29 w zw. z 1	20.X 1933	K. Adw. 77/33	zażalenie oddalono	Nr. 2 str. 130 n.	396/32
46 p. 7	6.VII 1934	K. Adw. 65/33	zażalenie oddalono	—	219/28
100 w zw. z 47 ust. 1 i 13 p. 2	17.XI 1933	K. Adw. 64/33	postan. wpis na listę	—	357/32
118	20.IV 1934	K. Adw. 15/34	zażalenie oddalono	Nr. 6—7 str. 447 n.	224/33

na zasadzie art. 13 pr. o u. a., delegowani przez Radę Adwokacką jej członkowie, jak to wykazuje poniższe zestawienie:

Data posiedzenia	Ilość spraw	Delegat Rady
6 XII 33 r.	1	Dziekan A. Chełmoński
20.XII.33 r.	3	Ignacy Baumberg
10.I.34 r.	1	Wacław Brokman
21.II.34 r.	2	Jan Gadomski
21.III.34 r.	2	Czesław Białaszewicz
20.IV.34 r.	3	Bronisław Zdanowicz
6.VII.34 r.	1	Ignacy Baumberg
26.X.34 r.	1	Natan Grodziński
21.XI.34 r.	4	Stanisław Janczewski

b. Wpisy i wykreślenia z listy.

Zestawienie ogólne. Przyrost liczby adwokatów w Izbie w ciągu okresu sprawozdawczego przedstawia się, jak następuje:

Wpisano na listę .	171 osób
Wykreślono z listy	108 „
Przyrost	63 osób

Zauważyć jednak należy, że na zmniejszenie liczby przyrostu wpłynęło wyłączenie z okręgu Izby Adwokackiej Warszawskiej, z włączeniem do okręgu Izby Adwokackiej Poznańskiej [1]), całego okręgu Sądu Okręgowego w Kaliszu (miasta: Kalisz, Koło, Konin, Sieradz, Słupca, Turek, Wieluń, Zduńska Wola) oraz części okręgu Sądu Okręgowego we Włocławku

[1]) Patrz Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. Ust. Nr. 85/1933 r. poz. 634).

(miasta: Włocławek, Aleksandrów Kujawski, Chodecz, Lipno, Radziejów Kujawski), wskutek czego adwokaci, mający siedzibę w wymienionych wyżej miastach w ogólnej liczbie 71, zostali z dniem 1 stycznia 1934 r. wykreśleni z listy Izby Warszawskiej a jednocześnie wpisani na listę Izby Poznańskiej.

Wpis na listę adwokatów we wspomnianej wyżej ogólnej liczbie 171 przypadków nastąpił, w okresie sprawozdawczym, w wykonaniu postanowień:

Rady Adwokackiej . .	zapadłych w poprzednim okresie sprawozdawczym	11	
	zapadłych w bieżącym okresie sprawozdawczym	156	167
Sądu Najwyższego —	zapadłych w okresie sprawozdawczym		

Obecny stan liczebny. Na dzień 31 października 1934 r. lista adwokatów Izby Warszawskiej zawierała ogółem 1844 nazwiska [1]), w czem 89 kobiet.

Lista urzędowa. Pełny spis adwokatów Izby Warszawskiej na dzień 31 października 1934 r. zawiera lista urzędowa adwokatów okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wydana przez Radę Adwokacką, w wykonaniu art. 45 pr. o u. a. i § 49 regulaminu, jednocześnie z niniejszem sprawozdaniem — w postaci osobnej broszury.

Dane szczegółowe co do różnych przypadków wpisów na listę oraz wykreśleń z listy przedstawiają podane niżej tablice.

---

[1]) Powyższa liczba obejmuje również 32 adwokatów, wpisanych na listę w wyniku sesji egzaminacyjnej, odbytej w październiku 1934 r., co do których postanowienia Rady co do wpisu zapadły przed dniem 31 października, a którzy ślubowanie adwokackie złożyli już po tej dacie lecz przed dniem 10 listopada 1934 r.

Wpisano na listę.

W trybie	Po złożeniu egzaminu adwokackiego przed Komisjami Egzaminacyjnemi przy Radzie Adwokackiej w Warszawie	Liczba wpisanych
art. 9 p. 5 i 6 i art. 108	aplikantów adwokackich Izby Warszawskiej	121
—	b. asesora sądowego	1
	Ogółem . .	122
	Bez egzaminu.	
art 22	b. adwokata Izby Warszawskiej	1
" "	adwokatów innych Izb	28
" "	b. egzaminowanego aplikanta adwokackiego Izby Krakowskiej	1
art. 10	b. sędziów sądów powszechnych . .	3
cz. 1	b. podprokuratorów sądów powszechnych .	2
" "	b. podprokuratora Sądu Wojskowego . .	1
art. 11 p. 1	profesora nauk prawniczych	1
art. 11 p. 3	b. urzędnika Prokuratorji Generalnej . . .	1
" "	b. sędziów lub adwokatów, a ostatnio notarjuszów	6
" "	b. urzędników państwowych, a mianowicie:	
	Naczelnika Wydziału w Ministerstwie H. i P.	1
	b. referenta Urzędu Patentowego	1
" "	b. referenta Ministerstwa Spraw Zagranicznych	1
	b. referenta starostwa	1
	emer. radcę wojewódzkiego	1
	Ogółem . . .	49

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych
Śmierć	14
Niezdolność do pracy (wykreślenie połączone z wypłatą zapomogi)	1
Własne żądanie	8
Objęcie stanowiska sędziego	2
Objęcie stanowiska notarjusza	5
Objęcie stanowiska pisarza hipotecznego	1
Przeniesienie siedziby do innej Izby	3
Stosownie do art. 46 p. 5 prawa o ustroju adwokatury — wobec uprawomocnienia się wyroku S. Apel. w Warszawie z dn. 20.VII.1933 r.	3
Włączenie obszaru S. Okr. w Kaliszu i części obszaru S. Okr. we Włocławku do Okr. S. Apel. w Poznaniu	71
Razem . . .	108

Szczegółowy obraz ruchu na liście adwokatów, spowodowanego przeniesieniem siedziby z jednej Izby do drugiej, daje poniższa tablica:

Wpisano na listę adwokatów innych Izb z powodu przeniesienia siedziby do Izby Warszawskiej		Wykreślono z listy adwokatów Izby Warszawskiej z powodu przeniesienia siedziby do innych Izb	
z Izby Krakowskiej . . .	9	do Izby Lubelskiej . . .	1
„ „ Lwowskiej	10	„ „ Poznańskiej . . .	2
„ „ Lubelskiej	6		
„ „ Wileńskiej	3		
razem . . .	28	razem . . .	3

W okresie sprawozdawczym w ogólnej liczbie 171 adwokatów, wpisanych na listę było 14 kobiet, a w ogólnej liczbie 108 adwokatów, wykreślonych z listy, 3 kobiety.

B. LISTA APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

a. Sprawy o wpis na listę aplikantów.

Podania o wpis na listę. Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym:

niezałatwionych podań z okresu poprzedniego . .	88
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	218
Razem . .	306

Z powyższej liczby Rada załatwiła podań:

przychylnie	251	
odmownie	1	252
petenci wycofali podań		5
pozostało do załatwienia		49

Z liczby 251 decyzyj, postanawiających wpis na listę, 5 nie zostało dotąd wykonanych — z powodu nie złożenia jeszcze przez osoby, których decyzje dotyczą, ślubowania lub niezałatwienia różnych formalności dodatkowych.

Przed wniesieniem na posiedzenia plenarne Rady Adwokackiej sprawy o wpis na listę aplikantów adwokackich rozpoznawane były przez specjalną komisję [1]), na której posiedzeniach zapadały wszelkie uchwały przedstanowcze w kwestjach, nie budzących wątpliwości, i dopiero po odpowiedniem w ten sposób przygotowaniu sprawy wnoszone były na plenum Rady z ostatecznemi wnioskami Komisji.

Zażalenia do Sądu Najwyższego. Na decyzję, odmawiającą wpisu na listę aplikantów adwokackich, petent wniósł zażalenie do Sądu Najwyższego, który sprawy tej jeszcze nie rozpoznał.

---

[1]) Patrz wyżej str. 10.

W okresie sprawozdawczym 1933/34 Sąd Najwyższy nadesłał Radzie dwa swe postanowienia, oddalające zażalenia petentów, wniesione do Sądu Najwyższego w poprzednim okresie sprawozdawczym, na decyzje Rady Adwokackiej również z poprzedniego okresu sprawozdawczego.

b. Wpisy i wykreślenia.

Zestawienia ogólne. Przyrost liczby aplikantów w okresie sprawozdawczym był następujący:

Wpisano	246
Wykreślono	137
Przyrost	109

Zestawienie szczegółowe zawierają następujące tablice:

Wpisano na listę.

Kogo wpisano	Liczba wpisanych	w tem kobiet
b. aplikantów sądowych . . .	135	16
aplikantów adwokac. innych Izb	9	—
b. adwokata w Kijowie . . .	1	—
b. pomoc. adw. przys. w Kijowie	1	—
b. asesorów sądowych	3	—
emerytowanego Naczelnika Wydziału Min. Skarbu	1	—
b. referentów administracyjnych	3	—
asystenta Uniwersytetu Warsz. .	1	—
magistrów prawa (bez aplikacji sądowej)	92	11
Ogółem . . .	246	27

Wykreślono z listy

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych	w tem kobiet
Śmierć	2	
Wpis na listę adwokatów . .	121	14
własne żądanie	3	2
przejście do sądownictwa . .	2	
z powodu wyjazdu zagranicę na czas nieokreślony	1	
z powodu niewskazania patrona (§ 97 regulaminu)	1	
Wobec włączenia dotychczasowych obszarów Sądów Okręgowych w Kaliszu i Włocławku do okręgu Sądu Apelacyjnego w Poznaniu . . .	7	
Ogółem . .	137	16

Obecny stan liczebny. W dniu 31 października 1934 r. lista aplikantów adwokackich okręgu Izby Warszawskiej obejmowała ogółem 695 nazwisk, w czem 112 kobiet.

C. ROZSIEDLENIE ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH W OKRĘGU IZBY.

Wybór siedziby przez nowych adwokatów. Z ogólnej liczby 171 osób, wpisanych na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym, obrało siedzibę:

w Warszawie	112	(w czem kobiet 6)
na prowincji	59	(„ „ „ 8)

Z ogólnej liczby 59 adwokatów, wpisanych w okresie sprawozdawczym na listę z siedzibą na prowincji, na poszczególne miasta przypada:

Siedziby Sądów Okręgowych		Inne miasta	
Łódź	26	Będzin	1
		Częstochowa	2
Białystok	3	Góra Kalwarja	1
		Jabłonna	1
Płock	1	Łowicz	1
		Łuków	1
Sosnowiec	6	Pułtusk	1
		Radomsko	1
Piotrków	2	Rawa Mazowiecka	1
		Sochaczew	1
Łomża	2	Tomaszów Mazowiecki . .	1
		Wyszków	1
Siedlce	3	Zgierz	2
		Żyrardów	1
Ogółem . . .	43	Ogółem . . .	16

Zmiany siedziby adwokatów w obrębie Izby. W okresie sprawozdawczym 25 adwokatów przeniosło siedzibę w obrębie Izby Warszawskiej, a mianowicie:

Z Warszawy do Sochaczewa .	1	**Do Warszawy** z Pruszkowa . .	1
„ Wołomina . .	1	„ Czeladzi . .	1
„ Pruszkowa. .	1	„ Gostynina . .	1
„ Skierniewic .	1	„ Sokołowa Podl.	1
„ Grójca . . .	1	„ Przasnysza . .	1
„ Płocka . .	1	„ Łodzi	1
„ Ostrowi Maz..	1		
„ Ostrołęki . .	1		
„ Wyszkowa .	1		
„ Mińska Maz. .	1		
„ Radzymina. .	1		
„ Białegostoku .	1		
z **Łodzi** do Tuszyna.	1	z Jabłonny do Czeladzi. . . .	1
z Radziejowa Kuj. **do Łodzi** .	1	z Sosnowca do Pilicy	1
z Grójca do Nowego Miasta .	1	ze Zgierza do Łęczycy	1
z Wyszkowa do Będzina . . .	1		

Wybór miejscowości przez aplikantów adwokackich, wpisanych na listę w okresie sprawozdawczym, przedstawia się, jak następuje:

w Warszawie . . . . 201 (w czem kobiet 24)
na prowincji . . . . 45 (w czem kobiet 3)

Zestawienie zmian rozsiedlenia, wynikłych w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wskutek nowych wpisów i wykreśleń z listy.

Siedziba	LISTA					
	Adwokatów			Aplik. adwok.		
	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost
w Warszawie	112	25	87	201	87	114
na prowincji	59	83	ubyło 24	45	50	ubyło 5

Wskutek zmian siedziby w obrębie Izby.

	Adwok.	Apl. adw
z Warszawy na prowincję przeniosło siedzibę	12	1
z prowincji do Warszawy	6	1

Wzrost liczby członków Izby w ciągu okresu sprawozdawczego, wedle stanu na d. 31 października 1934 r., wyraża się w liczbach następujących:

Przybyło	w Warszawie	na prowincji	Ogółem przybyło
adwokatów	87	ubyło 24	63
aplikantów adwokackich .	114	ubyło 5	109
Ogółem .	201	ubyło 29[1])	172

[1]) Ubytek powyższy tłomaczy się wskazanem już wyżej zmniejszeniem okręgu Izby Adwokackiej Warszawskiej.

Szczegółowy wykaz liczebny rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w okręgu Izby Warszawskiej.

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1933 r.		Na 1 listopada 1934 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Warszawa		1203	427	1284	541
	Góra Kalwarja	1	—	2	—
	Grodzisk Mazowiecki	1	—	1	—
	Grójec	2	—	2	—
	Jabłonna	2	—	2	1
	Łowicz	4	—	5	—
	Mińsk Mazowiecki	1	—	2	-
	Mogilnica	1	—	1	—
	Nowe Miasto	—	—	1	—
	Otwock	3	—	3	—
	Piaseczno	1	—	1	—
	Pruszków	1	—	1	—
	Radzymin	—	—	1	—
	Skierniewice	2	1	3	—
	Sochaczew	—	—	2	—
	Warka	1	—	1	—
	Wołomin	1	1	2	1
	Wyszków	—	—	1	—
	Żyrardów	3	—	4	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Warszawie		1227	429	1319	543
Białystok		26	17	29	17
	Bielsk Podlaski	2	1	2	1
	Siemiatycze	2	—	2	—
	Sokółka	2	—	2	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Białymstoku		32	18	35	18
Łomża		11	1	13	3
	Czyżew	1	—	1	—
	Grajewo	2	—	2	1
	Maków	2	—	2	—
	Ostrołęka	2	—	3	—
	Ostrów Łomżyński	2	—	3	1
	Szczuczyn Białostocki	1	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Łomży		21	1	25	5
Łódź		215	81	237	72
	Brzeziny	2	—	2	—
	Kutno	5	—	5	—
	Łask	1	—	1	—
	Łęczyca	3	—	4	1
	Ozorków	1	1	1	1
	Pabjanice	3	3	3	2
	Tuszyn	—	—	1	—
	Zgierz	3	1	4	1
Ogółem w okręgu S Okr. w Łodzi		233	86	258	77

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1933 r.		Na 1 listopada 1934 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Piotrków		16	6	17	7
	Bełchatów	1	—	1	—
	Częstochowa	30	7	31	9
	Radomsko	5	—	4	—
	Rawa Mazowiecka. . .	3	—	4	—
	Tomaszów Mazowiecki .	4	3	5	3
Ogółem w okręgu S. Okr. w Piotrkowie . .		59	16	62	19
Płock		13	2	12	3
	Ciechanów.	4	—	4	—
	Gostynin	2	1	1	1
	Mława	7	—	6	1
	Nasielsk.	1	—	1	1
	Płońsk	3	—	3	—
	Przasnysz	2	—	1	—
	Pułtusk	3	1	4	1
	Rypin	2	—	2	—
	Sierpc	2	—	2	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Płocku . . .		39	4	36	7
Siedlce		15	4	17	2
	Biała Podlaska	6	2	6	1
	Garwolin	2	—	3	—
	Łuków	1	—	2	—
	Międzyrzec	1	—	1	—
	Radzyń	2	—	2	—
	Sobolewo	1	—	1	—
	Sokołów Podlaski . . .	3	—	2	1
	Sokoły	1	—	1	—
	Węgrów	1	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Siedlcach . .		33	6	36	4
Sosnowiec		37	10	43	15
	Będzin	10	4	12	3
	Czeladź	1	—	1	—
	Dąbrowa Górnicza. . .	6	3	6	3
	Olkusz	6	1	6	—
	Pilica	—	—	1	—
	Zawiercie	5	1	4	1
Ogółem w okręgu S. Okr. w Sosnowcu . .		65	19	73	22

Ogólny stan rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w dniu 1 listopada 1934 r.

OGÓŁEM: Adwokatów . . 1844 Aplik. adwok. . 695	w Warszawie	na prowincji	Rozsiedlenie na prowincji		
			Łódź	inne siedziby Sąd. Okr.	pozostałe miejscowości
Adwokatów . . .	1284	560	237	131	192
Aplikant. adwok. .	541	154	72	47	35

D. STATYSTYKA PORÓWNAWCZA.

Przytoczone niżej trzy tablice zawierają porównawcze zestawienie danych statystycznych za czas od dnia 1 listopada 1932 r., t. j. od daty wejścia w życie nowego prawa o ustroju adwokatury[1]).

Zestawienie stanu liczebnego członków Izby.

Na dzień	Liczba adwokatów			Liczba aplikantów adwokackich		
	w Warszawie	na prowincji	ogółem	w Warszawie	na prowincji	ogółem
1 listopada 1932 r.	1025	496	1521	359	137	496
1 listopada 1933 r.	1203	578	1781	427	159	586
1 listopada 1934 r.	1284	560	1844	541	154	695

[1]) Dane za lata poprzednie — patrz sprawozdanie za r. 1932/33, str. 72 i 73, z uwzględnieniem sprostowań, zawartych w dodatku do tegoż sprawozdania.

Zestawienie wzrostu liczby członków Izby.

W okresie sprawozdawczym	Przyrost					
	Adwokatów			Aplikantów adwokackich		
	w Warszawie	na prowincji	ogółem	w Warszawie	na prowincji	ogółem
1.III — 1.XI 1932	76	53	129	31	20	51
1932/33	178	82	260	68	22	90
1933/34	87	ubyło 24	63	114	ubyło 5	109

Zestawienie dopływu kandydatów do stanu adwokackiego z pośród aplikantów adwokackich i innych stanowisk.

W okresie sprawozdawczym	Wpisano na listę			
	aplikantów adwokackich	adwokatów		
		z pośród		ogółem
		aplikantów adwok.	innych	
1.III — 1.XI.1932	148	94	52	146
1922/33 . . .	314	208	91	299
1933/34 . . .	246	121	50	171

E. ORZECZNICTWO RADY ADWOKACKIEJ W SPRAWACH, ZWIĄZANYCH Z PROWADZENIEM LISTY ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

Z licznych uchwał Rady Adwokackiej w powyższym zakresie przytoczyć wypada następujące ustalenia, dotyczące wykładni poszczególnych przepisów prawa o ustroju adwokatury [1]).

[1]) W niniejszej części sprawozdania przytoczone zostały również tezy z niektórych uchwał Rady, powziętych w końcu poprzedniego okresu sprawozdawczego, które wskutek tego nie mogły być uwzględnione w sprawozdaniu za r. 1932/33.

a. W a r u n k i p r z y j ę c i a d o a d w o k a t u r y.

Art. 9. p. 2. W uchwałach, odmawiających wpisu na listę, podstawą do uznania, że petent nie odpowiada wymaganiu nieskazitelności charakteru, były, między innemi, okoliczności następujące:

1. Skazanie dyscyplinarne petenta, w czasie gdy był sędzią, na przeniesienie na inne miejsce służbowe oraz nieujawnienie tej okoliczności w życiorysie, załączonym do podania petenta o wpis na listę adwokatów. (U. 31.X 1933 r., prot. Nr. 45 § 4, akta 229/33).

Sąd Najwyższy uchwałę Rady uchylił i zarządził wpis na listę, wychodząc z założenia: 1) że fakt ukarania dyscyplinarnego przeniesieniem na inne miejsce służbowe sam przez się nie dyskwaifikuje moralnie; dyskwalifikacja taka może zachodzić tylko wtedy, gdy wynika z charakteru przewinień, za które ukaranie nastąpiło; 2) że przemilczenie w życiorysie o powyższem ukaraniu dyscyplinarnem może być usprawiedliwione okolicznością, iż dane o karze zawierały akta Rady Adwokackiej, dotyczące poprzedniego — z przed paru lat — podania petenta o wpis na listę, oraz że petent posiadał uprawnienie do spowodowania zatarcia skazania (art. 176 § 2 prawa o ustr. sądów powsz.), co również dawało mu moralnie podstawę do pominięcia w życiorysie faktu powyższego skazania.

2. Skazanie petenta jako sędziego na karę przeniesienia w stan spoczynku za czyn, który Izby Dyscyplinarne dwóch instancyj zakwalifikowały, jako czyn nieetyczny. (U. 14.XI. 1933 r., prot. Nr. 47 § 1, akta 253/33).

3. Czterokrotna karalność dyscyplinarna petenta na stanowisku notarjusza, między innemi za nieetyczną konkurencję. (U. 14.XI.1933 r., prot. Nr. 47 § 2, akta 131/33);

4. Skazanie petenta, gdy służył w wojsku, przez Sąd Polowy na karę więzienia. (U. 27.III 1934 r., prot. Nr. 17 § 4, akta 436/32),

Rada Adwokacka uznała przytem, iż darowanie części kary przez Prezydenta R. P. nie może mieć decydującego znaczenia przy ocenie kwalifikacyj moralno-etycznych petenta, lecz musi być zanalizowany sam czyn, za który został skazany; w oświetleniu zaś przez samego petenta, zapewnia-

jącego o swej niewinności, okoliczności sprawy i swego postępowania Rada, niezależnie od wyroku skazującego Sądu Polowego, dopatrzyła się czynów, dyskwalifikujących petenta moralnie.

5. Nieodpowiednie, a częstokroć wyniosłe czy nawet pogardliwe zachowanie się petenta, jako sędziego, do adwokatów w czasie pełnienia przez nich obowiązków zawodowych — w przekonaniu, że z uwagi na szacunek dla sądu reagować nie będą.

W takiem zachowaniu się, zdaniem Rady, nie można nie dopatrzeć się wykorzystywania przez petenta stanowiska sędziego w sposób, pozostający w wyraźnej kolizji z ogólnemi zasadami etyki; świadczy ono zarazem o tem, iż petent na stanowisku sędziego nie wykazał zrozumienia tej roli i znaczenia, jakie adwokatura, do której obecnie sam pragnie należeć, mieć powinna w sądzie, jako współczynnik wymiaru sprawiedliwości; petent nie przedstawia przeto gwarancji, by sam mógł zawód ten sprawować z należytą godnością i zrozumieniem. (U. 5.VI 1934 r., prot. Nr. 26 § 27, akta 186/33).

6. Nadużywanie stanowiska aplikanta sądowego przez polecenie oskarżonemu w sprawie, w której prowadził śledztwo karne, jako obrońcy swego brata — aplikanta adwokackiego, z zapewnieniem, że ułatwi to oskarżonemu pomyślny przebieg śledztwa. (U. 3.VII 1934 r., prot. Nr. 30 § 12, akta 55/34).

Rada Adwokacka uznała przytem, w związku z okolicznością, iż w sprawie powyższego zarzutu petent był uniewinniony wyrokami sądów karnego i dyscyplinarnego, że nie jest skrępowana zapadłemi wyrokami przy ocenie znaczenia ujawnionych w postępowaniu sądowem faktów dla ustalenia, czy kandydat odpowiada wymaganiom art. 9 p. 2 pr. o u. a.

Art. 10 i 11 p. 3.

7. Do b. sędziego w b. zaborze rosyjskim a następnie notarjusza w Państwie Polskiem niema zastosowania ani art. 10 cz. 1, ani art. 11 p. 3 pr. o u. a., ponieważ przez służbę na stanowisku sędziego, w rozumieniu pierwszego z tych przepisów, uważać należy wyłącznie służbę w sądownictwie polskiem; co się zaś tyczy art. 11 p. 3, to petent, jeśli nawet pominąć kwestję, czy służba na stanowisku notarjusza odpowia-

da pojęciu przewidzianej w powołanym przepisie „państwowej służby referendarskiej na stanowisku o charakterze prawniczym", nie może być obecnie, w myśl art. 82 i 277 prawa o ustroju sądów powszechnych, uznany za osobę, uprawnioną do zajmowania stanowiska sędziego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Ani prawo o ustroju adwokatury ani prawo o notarjacie nie zawierają szczególnego przepisu, żeby zajmowane stanowiska notarjusza stanowić miało podstawę do wpisu na listę adwokatów. (U. 25.IX 1934, prot. Nr. 35 § 5, akta 32/34 i § 8, akta 117/34).

Zasadę, iż przez służbę na stanowisku sędziego, w rozumieniu art. 10 prawa o u. a., uważać należy wyłącznie służbę w sądownictwie polskiem, Rada Adwokacka ustaliła już poprzednio (patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 78).

Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów orzekł również, iż zajmowanie stanowiska sędziego w jednem z b. państw zaborczych nie czyni zadość wymaganiom art. 10 cz. 1 i art. 11 p. 3 pr. o u. a. (Nr. K. Adw. 92/33) [1]).

8. Asesorzy sądowi nie podlegają wpisowi na listę adwokatów w trybie art. 10 i 11 p. 2 i 3 pr. o u. a. (U. 12.XII. 1933, prot. Nr. 3 § 45, akta 361/33).

Sąd Najwyższy w komplecie 7 sędziów podzielił to stanowisko, wyjaśniając: 1) że przepis art. 10 pr. o u. a. nie obejmuje asesorów sądowych i 2) że przepis art. 11 p. 3 pr. o u. a. nie może mieć zastosowania do osób, o których mowa w art. 10 cz. 1 tegoż prawa, oraz do asesorów sądowych (Nr. K. Adw. 68/33) [2]).

9. Art. 11 p. 3 pr. o u. a. nie może mieć zastosowania do osób, które uzyskały wprawdzie uprawnienie do zajęcia stanowiska sędziego — przez ukończenie aplikacji sądowej i odbyły 2-letnią służbę administracyjną referendarską, jeśli pomiędzy spełnieniem tych dwuch warunków upłynął zbyt długi okres czasu. (U. 21.XI. 1933 r., prot. Nr. 48 § 42, akta 367/32).

Sąd Najwyższy nie podzielił powyższego stanowiska, wyjaśniając, iż pr. o u. a. nie uzależniło przyjmowania w poczet adwokatów na podstawie p. 3 art. 11 tegoż prawa od

---

[1]) patrz „Palestra" 1934 r. str. 132.

[2]) patrz „Palestra" 1934 r., str. 60.

braku jakichkolwiek przerw między uzyskaniem warunków do objęcia stanowiska sędziego a państwową służbą referendarską na stanowiskach o charakterze prawniczym lub vice versa (Nr. K. Adw. 13/34).

10. Na poczet 2-letniego okresu służby referendarskiej, przewidzianego art. 11 p. 3 pr. o u. a., nie może być zaliczony, w całości lub części, okres pracy na stanowisku aplikanta sądowego. (U. 3.VII 1934 r., prot. Nr. 30 § 2, akta 80/34).

11. Praca kontraktowa petenta w służbie administracyjnej, wykonywana przytem jednocześnie z odbywaniem aplikacji sądowej, nie może dawać petentowi uprawnień z p. 3 art. 11 pr. o u. a. (U. 27.VI 1933 r, prot. Nr. 34 § 2):

Sąd Najwyższy stanowisko to całkowicie podzielił (Nr. K. Adw. 125/33) [1])

Art. 46 p. 7.

12. W dwóch wypadkach Rada Adwokacka oddaliła podanie o ponowny wpis na listę adwokatów b. członków Izby, wykreślonych poprzednio z listy na własną prośbę — wskutek wywołanej starością i stanem zdrowia niezdolności do wykonywania zawodu — z wypłaceniem im przytem t. zw. zapomogi inwalidzkiej. (U. 12.XII 1933 r., prot Nr. 3 § 6, akta 419 i U. 29.V 1934 r., prot. Nr. 25 § 5, akta 139).

Art. 118.

13. Z art. 118 pr. o u. a. wynika, iż fakt, że ktoś poprzednio był już adwokatem, sam przez się nie stwarza dla niego uprawnienia do ponownego wpisu na listę. (U. 12.XII.1933 r., prot. Nr. 3 § 15).

Wychodząc z powyższej zasady Rada Adwokacka oddaliła podanie byłego adwokata Izby Lwowskiej, którego wpis na listę w roku 1922 uzależniła od złożenia egzaminu, który bez usprawiedliwionych powodów w wyznaczonym terminie do egzaminu wówczas nie przystąpił, a mimo niewpisania go na listę adwokatów Izby Warszawskiej jeszcze w 1921 r. przeniósł swą siedzibę do Warszawy, skutkiem czego Wydział Izby Lwowskiej wykreślił go z urzędu z tamtejszej listy w

[1]) patrz „Palestra" 1934 r., str. 134.

1924 r. Rada Adwokacka uznała, że w tych warunkach petent nie tylko nie stwierdził, aby mimo tyloletniej przerwy w wykonywaniu zawodu adwokackiego posiadał obecnie dostateczne do niego przygotowanie, lecz nawet, przeciwnie, z okoliczności powyższych wywnioskować należy, że przygotowania tego nie posiada.

Sąd Najwyższy oddalił zażalenie petenta, uznając, że co do osób, które w Państwie Polskiem były już adwokatami bez odbycia aplikacji adwokackiej i bez złożenia egzaminu adwokackiego według przepisów obecnie obowiązującego prawa o ustroju adwokatury, lecz które z adwokatury wystąpiły nie wskutek przejścia do służby państwowej, co przewiduje art. 118, a nie podpadają pod kategorje, wymienione w art. 10, 11, 12, 117 i 122, — Rada Adwokacka, poza stwierdzeniem, czy odpowiadają warunkom z punktów 1 — 4 art. 9, powinna rozstrzygnąć, czy i z jakich powodów mogą być uznane za posiadające przygotowanie do wykonywania obecnie zawodu adwokackiego, i w rezultacie albo uwzględnić podanie o wpis na listę adwokatów, albo je oddalić, w razie ustalenia konieczności bądź uprzedniego odbycia przez petenta aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego bądź tylko złożenia egzaminu. (N. K. Adw. 15/34) [1])

b. Zmiana przez adwokatów miejsca siedziby.

Art. 22.

14. Przy rozstrzyganiu podań adwokatów o przeniesienie siedziby z jednej Izby do drugiej ulega w pierwszym rzędzie rozpoznaniu kwestja nieskazitelności charakteru petenta. (prot. Nr. 17 § 4).

15. Rada Adwokacka nie może, wbrew przepisowi art. 22 pr. o u. a., uwzględnić wniosku o przyjęcie do wiadomości faktu przeniesienia siedziby przed upływem dwóch miesięcy od daty zgłoszenia zamiaru. (prot. Nr. 3 § 23).

16. W wypadkach przeniesienia przez adwokata siedziby nie zachodzi potrzeba wyznaczenia przez Radę Adwokacką likwidatora kancelarji, przewidziany bowiem w art. 22 pr.

---

[1]) Patrz „Palestra" 1934 r. str. 447.

Porównaj analogiczne orzeczenia Rady Adwokackiej i Sądu Najwyższego, przytoczone w sprawozdaniu za r. 1932/33 str. 82—84.

o u. a. termin dwumiesięczny ma właśnie na celu zlikwidowanie przez adwokata spraw w poprzedniej swej siedzibie; zresztą adwokat może sam udzielić substytucji koledze według swego wyboru do zakończenia spraw w miejscu poprzedniej siedziby, którychby sam w powyższym terminie zakończyć nie zdołał. (prot. Nr. 3 § 37).

17. Rada Adwokacka przekazała Rzecznikowi Dyscyplinarnemu — celem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego — sprawę adwokata, który, uzyskawszy wpis na listę adwokatów Izby Warszawskiej w trybie przeniesienia siedziby z innej Izby, faktycznie siedziby swej nie przeniósł i nie zabezpieczył w sposób należyty spełniania obowiązków, jakie mogłyby ciążyć na nim, jako na adwokacie Izby Warszawskiej. (prot. Nr. 11 § 7).

18. Jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym przy decydowaniu konkretnej sprawy Rada Adwokacka uznała, że petent, który ukończył aplikację adwokacką i złożył egzamin w okręgu innej Izby, mógłby ubiegać się o wpis na listę adwokatów Izby Warszawskiej tylko w trybie art. 22 pr. o u. a., t. j. po uprzedniem uzyskaniu wpisu na listę adwokatów w tej Izbie, w której ukończył aplikację adwokacką (U. 5.IX. 1933 prot. Nr. 36 § 18).

W roku bieżącym zapadło jednak orzeczenie Sądu Najwyższego, wskutek zażalenia petenta uchylające powołaną wyżej uchwałę Rady z powodu, iż z przepisów prawa nie wynika konieczność uprzedniego wpisu na listę adwokatów tej Izby, w której dana osoba odbywała aplikację adwokacką i złożyła egzamin adwokacki, lecz w której okręgu nie zamierza obrać siedziby adwokackiej. (Nr. K. Adw. 130/33).

c. Zaliczanie na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć.

Art. 104.

19. Stanowisko asystenta seminarjum prawa w Uniwersytecie nie podpada pod przepis art. 104 pr. o u. a., brak zatem podstawy prawnej do zaliczania okresu pracy na tem stanowisku na poczet aplikacji adwokackiej. (U. 30.I. 1934, prot. Nr. 9 § 12, akta 363/33).

20. Praca w charakterze praktykanta na stanowisku administracyjnem pierwszej kategorji nie jest równoznaczna z pełnieniem referendarskiej służby administracyjnej. (U. 6.II. 1934, prot. Nr. 10 § 7, akta 228/32).

21. Z art. 104 wynika, że do pięciolecia aplikacji adwokackiej Rada Adwokacka władna jest wliczyć nie więcej, niż 2 lata aplikacji sądowej albo referendarskiej służby administracyjnej, przytem, zgodnie z ustawą o służbie cywilnej, za tego rodzaju służbę może być uznana tylko służba, oparta na stosunku prawno - publicznym; służba zatem w charakterze kontraktowego urzędnika referendarskiego zaliczeniu nie ulega. (U. 21.XI. 1933 r., prot. Nr. 48 § 9, akta 135/33).

Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z dnia 22 marca 1934 r. (Nr. 484/P) uznała słuszność powyższego stanowiska, oddalając zażalenie na uchwałę Rady.

Art. 119.

22. Okres służby na stanowisku asesora sądowego ulega zaliczeniu na poczet aplikacji adwokackiej w granicach, zakreślonych przez art. 104 i 119 cz. 2, chociaż nie wymieniają one wyraźnie tej służby. (U. 12.XII. 1933, prot. Nr. 3 § 45, akta 361/33; U. 2.I. 1934, prot. Nr. 5 § 2, akta 7/29; U. 9.I. 1934, prot. Nr. 6 § 21, akta 315/33).

Rada Adwokacka wyszła z założenia, że skoro artykuły 104 i 119 cz. 2 przewidują zaliczenie na poczet aplikacji adwokackiej okresu aplikacji sądowej, to tembardziej zaliczeniu podlegać powinien okres służby na stanowisku asesora sądowego, t. j. służby, odbywanej już po ukończeniu aplikacji sądowej, a więc stanowiącej gruntowniejsze jeszcze przygotowanie do wykonywania zawodu adwokackiego.

23. Do aplikantów, którzy zostali wpisani na listę aplikantów adwokackich pod mocą statutu tymczasowego P. P. P., ma zastosowanie art. 119 cz. 1 pr. o u. a., w myśl którego powinni ukończyć dwuletni okres aplikacji adwokackiej; czas zaś trwania odbytej poprzednio aplikacji sądowej jest bez znaczenia. (U. 28.XI. 1933, prot. Nr. 49 § 46, akta 162/31).

24. Wedle artykułu 119 cz. 2 aplikantom sądowym, którzy zgłosili się o wpis na listę aplikantów adwokackich

w ciągu roku od wejścia w życie prawa o ustroju adwokatury, t. j. do dnia 1 listopada 1933, podlega zaliczeniu na poczet aplikacji adwokackiej całkowity czas ich służby na stanowisku aplikantów sądowych; natomiast o żadnych dalszych zaliczeniach nie może być już mowy. (U. 21.XI. 1933, prot. Nr. 48 § 9, akta 135/33).

25. Wniesienie przez petenta w dniu 31 października 1933 r. podania do Rady Adwokackiej o wpisanie na listę aplikantów adwokackich, bez jednoczesnego conajmniej wniesienia podania do Sądu o zwolnienie od pełnienia obowiązków aplikanta sądowego, nie może być uważane za zgłoszenie rzeczywistego zamiaru przejścia do adwokatury; przeciwnie, tego rodzaju postępowanie petenta wskazuje tylko na jego zamiar zabezpieczenia sobie dobrodziejstwa art. 119 pr. o u. a. na wypadek późniejszego wystąpienia z sądownictwa.

Celem art. 119 cz. 2 pr. o u. a. było zabezpieczenie aplikantom sądowym, przechodzącym do adwokatury do dnia 1 listopada 1933 roku, zaliczenia im aplikacji sądowej — dawniejszej i bieżącej, a nie tej aplikacji, która będzie biegła jeszcze po tym prekluzyjnym terminie. (U. 16.X. 1934, prot. Nr. 38 § 30 akta 326/33).

26. Zaliczenie do aplikacji adwokackiej praktyki sądowej, wliczonej decyzją Prezesa Sądu Apelacyjnego do trzechlecia aplikacji sądowej, może nastąpić tylko w granicach tych trzech lat. (U. 30.I. 1934, prot. Nr. 9 § 13, akta 249/33).

27. Art. 119 cz. 2 nie ma zastosowania do osób, które w chwili wejścia w życie prawa o ustroju adwokatury nie były aplikantami adwokackimi; choćby więc osoby takie odbyły nawet więcej, niż dwa lata aplikacji sądowej, a podanie o wpis na listę aplikantów adwokackich wniosły przed dniem 1 listopada 1933 r., na poczet aplikacji adwokackiej może im być zaliczone tylko 2 lata aplikacji sądowej, zgodnie z art. 104. (U. 3.X.1933, prot. Nr. 40 § 27, akta 158/32).

Naczelna Rada Adwokacka uchwałą z dnia 16 grudnia 1933 r. (Nr. 331/P) oddaliła zażalenie petenta, opierając się na brzmieniu art. 104 i 119 pr. o u. a.

F. RÓŻNE KWESTJE, ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM LISTY.

Obwieszczenia. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka postanowiła zaniechać zamieszczania obwieszczeń o nazwiskach adwokatów, ubiegających się o wpis na listę, w „Monitorze Polskim" (prot. Nr. 7 § 2), poprzestając na ich drukowaniu w „Palestrze" i „Gazecie Sądowej Warszawskiej", niezależnie od stosowanego zresztą nadal wysyłania wspomnianych obwieszczeń wszystkim Delegatom Rady Adwokackiej w Warszawie oraz wszystkim Radom Adwokackim w Państwie. Powodem tego była okoliczność, iż zamieszczanie ogłoszeń w „Monitorze Polskim", czego zresztą nie wymaga ani prawo o ustroju adwokatury ani regulamin Rady, pociągało znaczne koszty, a Radzie Adwokackiej nie udało się uzyskać obniżenia opłat za ogłoszenia.

Zarówno w obwieszczeniach nazwisk kandydatów, ubiegających się o wpis na listę aplikantów adwokackich, jak i w obwieszczeniach o dokonanych wpisach na tę listę, wprowadzono podawanie oprócz nazwiska kandydata również nazwiska jego patrona, jak to słusznie przyjęła już przedtem praktyka innych Rad Adwokackich.

Zasada poufności opinij. Rada Adwokacka przestrzegała stale utrwalonej zresztą w regulaminie (§ 65) zasady poufności opinij, składanych Radzie o osobach, ubiegających się o wpis na listę. Zasadę tę potwierdził Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 18 stycznia 1933 r. (Nr. K. Adw. 7/33), ustalając, iż na treść poufnych opinij wolno Radom Adwokackim powoływać się w uchwałach, dotyczących przyjęcia do adwokatury, lecz nie powinno się wymieniać nazwisk opinjodawców.

W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka nie uznała za możliwe przesłanie jednemu z Sądów Grodzkich swych akt, dotyczących załatwionego odmownie podania o wpis na listę adwokatów (których Sąd zażądał w związku z toczącą się sprawą karną o zniesławienie), wychodząc z założenia że Sąd, załączając takie akta do sprawy, musiałby ujawnić treść

poufnych dokumentów wobec stron i osób postronnych, co przekreśliłoby zasadę poufności; Rada ograniczyła się więc do przesłania odpisu orzeczenia Sądu Najwyższego, oddalającego zażalenie na uchwałę Rady. (prot. Nr. 19 § 10).

6. Kierowanie wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich.

A. PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU.

a. Patroni.

Tryb udzielania zezwoleń na podejmowanie się obowiązków patronów. Z uwagi na znaczną liczbę wpływających podań o zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona Rada Adwokacka, na zasadzie § 8 regulaminu, uchwałą z dnia 12 grudnia 1933 r. (prot. Nr. 3 § 43) upoważniła Prezydjum do udzielania zezwoleń w wypadkach, w których szło o zatrudnianie w kancelarji adwokackiej jednego tylko aplikanta. W razie jakichbądź wątpliwości Prezydjum wnosiło poszczególne sprawy na posiedzenia plenarne Rady, na których rozpoznawane były również wszystkie podania o zezwolenie na przyjęcie do kancelarji adwokackiej drugiego aplikanta.

Stosownie do § 85 regulaminu oraz w myśl życzeń, wypowiedzianych na zjeździe Delegatów Rady [1]), przed decydowaniem spraw, o których mowa, ilekroć tylko nastręczały się jakiekolwiek wątpliwości, petenci wzywani byli do Dziekana celem wyjaśnienia zakresu i rozmiaru praktyki adwokackiej, wysokości zarobków, potrzeby pomocy aplikanta i możności zapewnienia mu należytego przygotowania do zawodu, kwestji wynagrodzenia aplikanta i t. p.; podania zaś adwokatów, mających siedzibę na prowincji, Rada Adwokacka rozstrzygała nie inaczej, jak po uprzedniem zasięgnięciu opinji właściwego Delegata.

---

[1]) Patrz wyżej str. 30.

Dane statystyczne. Liczby rozpoznanych spraw i sposób ich załatwienia były następujące:

Rodzaj sprawy	Wpłynęło podań	Zezwolenia	
		udzielono	odmówiono
Zezwolenia na jednego aplikanta	234	188	46
„ na drugiego aplikanta	120	63	57

Na uchwały odmowne wpłynęło 10 zażaleń do Naczelnej Rady Adwokackiej, z których Rada Naczelna uwzględniła tylko jedno.

Powody odmowy zezwolenia. W 14 wypadkach powodem odmowy udzielenia zezwolenia był brak pięcioletniej praktyki adwokackiej (art. 100 w związku z art. 30 pr. o u. a.); w pozostałych 32 wypadkach powody odmowy były następujące:

poprzednia karalność dyscyplinarna petenta (prot. Nr. 13 § 12);

będące w toku postępowanie dyscyplinarne przeciwko petentowi (prot. Nr. 16 § 7);

niedostateczny zakres praktyki petenta, nie uzasadniający potrzeby aplikanta i nie dający gwarancji należytego jego wykształcenia;

nieprzestrzeganie przez adwokata, który był już patronem, przepisów regulaminu co do obowiązków patronów i aplikantów adwokackich (§§ 93 — 95) i tolerowanie aplikacji pozornej (np. U. 16.X 1934 r. prot. Nr. 38 § 16).

W szeregu postanowień, oddalających zażalenia na odmowne uchwały Rady Adwokackiej, Naczelna Rada Adwokacka wyjaśniła, że w myśl art. 106 pr. o u. a. do kierowania zawodowem wykształceniem i wychowaniem aplikantów adwokackich powołane są Rady Adwokackie; wniosek zaś Rady, iż adwokat nie daje dostatecznej rękojmi należytego wykształcenia aplikanta, jako oparty na ocenie przez Radę Adwokacką

działalności zawodowej adwokata, ubiegającego się o zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona, nie wykracza poza granice kompetencji Rady Adwokackiej. (Patrz np. postanowienie z dnia 24.III. 1934 r.; Nr. sprawy 468/P) [1]).

Zwalnianie od obowiązków patrona. Stosownie do § 90 regulaminu, wskutek odnośnych podań Rada Adwokacka w okresie sprawozdawczym zwolniła adwokatów - patronów od tych obowiązków z następujących powodów:

nie zgłoszenie się aplikanta do rozpoczęcia pracy w kancelarji patrona bez należytego usprawiedliwienia (prot. Nr. 6 § 43);

opuszczenie przez aplikanta miejsca siedziby patrona bez wskazania swego nowego adresu (prot. Nr. 11 § 16);

wyjazd aplikanta zagranicę i przedłużająca się jego nieobecność.

Wykaz liczebny adwokatów, adwokatów patronów i aplikantów adwokackich.

Miejscowość	Ogólna liczba		
	adwokatów	adwokatów patronów	aplikantów adwokackich
Warszawa	1284	460	541
Łódź	237	66	72
Inne siedziby Sądów Okręg. .	131	45	47
Inne miejscowości	192	32	35
Ogółem w całej Izbie . . .	1844	603	695

---

[1]) Porównaj stanowisko Rady Adwokackiej w Warszawie, wyłuszczone w tym względzie w sprawozdaniu za r. 1932/33 str. 87.

Podana niżej tablica wskazuje, jaka liczba adwokatów, w jakich miejscowościach i względem ilu aplikantów pełni obowiązki patrona.

Miejscowość	Ogólna liczba	
	po 1-ym apl. adw.	po 2-ch apl. adw.
Warszawa	385	78
Łódź	60	6
Inne siedziby Sądów Okręg. .	43	2
Inne miejscowości	29	3
Ogółem w całej Izbie . . .	517	89

b. Organizacja aplikantów adwokackich.

Projekt regulaminu aplikacji adwokackiej. Regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie, uchwalony w czasie poprzedniej kadencji, objął również kierowanie wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich i egzaminami (§§ 85—116), przewidując wydanie przez Radę Adwokacką, w razie potrzeby, dodatkowych regulaminów i instrukcyj.

W okresie sprawozdawczym Naczelna Rada Adwokacka, zmierzając do ujednostajnienia zasad i praktyki poszczególnych Rad Adwokackich w tym względzie, opracowała i w styczniu 1934 r. przesłała wszystkim Radom Adwokackim do opinji projekt „Regulaminu aplikacji adwokackiej oraz kierowania wykształceniem zawodowem i egzaminami aplikantów adwokackich", mającego obowiązywać we wszystkich Izbach Adwokackich.

Po szczegółowem rozpatrzeniu powyższego projektu na posiedzeniach plenarnych, Rada Adwokacka w Warszawie opracowała na użytek Rady Naczelnej wyczerpujące uwagi

i wnioski, które — wobec doniosłości zagadnienia — podała do wiadomości członków Izby przez wydrukowanie w „Palestrze" (Nr. 4/1934 r. str. 211).

Uchwalenie regulaminu przez Naczelną Radę Adwokacką dotąd nie nastąpiło i w omawianej dziedzinie swej działalności Rada Adwokacka w Warszawie kierowała się w okresie sprawozdawczym wspomnianemi wyżej przepisami swego regulaminu.

Ogólne Zebranie Aplikantów Adwokackich. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka, stosownie do art. 114 pr. o u. a. i § 98 regulaminu, zwołała pierwsze Ogólne Zebranie Aplikantów Adwokackich Izby Warszawskiej, ustalając następujący porządek obrad:

1) Zagajenie, 2) sprawa seminarjów dla aplikantów adwokackich, 3) sprawa nowego patrona w razie śmierci patrona dotychczasowego, 4) sprawa wynagrodzenia pracy aplikantów adwokackich, 5) opracowany przez Naczelną Radę Adwokacką projekt regulaminu aplikacji adwokackiej, 6) sprawa kosztów, związanych z wpisem na listę aplikantów adwokackich, oraz świadczeń na rzecz Izby Adwokackiej, 7) sprawa korzystania aplikantów adwokackich z instytucji wzajemnej pomocy korporacyjnnej, 8) wybór kandydatów na sekretarzy grup aplikantów adwokackich.

Zebranie otworzył Dziekan A. Chełmoński dłuższem przemówieniem, podkreślającem, jak wielką rolę w przygotowaniu aplikantów adwokackich do zawodu odgrywać powinno pielęgnowanie ducha korporacyjnego. W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej powitał zebranie jej członek M. Ettinger. Przewodniczył delegowany członek Rady Stanisław Janczewski.

Protokuł zebrania, zawierający przebieg obrad oraz dezyderaty zebrania w sprawach, objętych porządkiem obrad, zamieszczony został w całości w „Palestrze" (Nr. 6—7/1934 r. str. 414), co pozwala poprzestać w niniejszem sprawozdaniu na krótkiej już tylko notatce.

Należy podkreślić, że poważny poziom obrad zebrania i przeprowadzona na niem dyskusja stanowi dla Rady Adwo-

kackiej cenny przyczynek w pracach nad ulepszeniem systemu przygotowania do zawodu adwokackiego, co stanowi jedną z najbardziej istotnych trosk Rady.

c. Seminarja.

Seminarja w okresie sprawozdawczym w Warszawie. W okresie sprawozdawczym seminarja w Warszawie odbywały się według systemu, ustalonego w okresie poprzednim, mianowicie w czterech grupach.[1]).

W poszczególnych grupach odbyły się wykłady, referaty i konferencje na następujące tematy:

Grupa I. (prawo cywilne materjalne). Prawo spadkowe (adw. Aleksander Czerski); prawo małżeńskie (adw. Herman Eberhardt); zobowiązania (adw. Stanisław Neufeld).

Grupa II. (prawo cywilne formalne i prawo handlowe). Spółki handlowe w nowym Kodeksie Handlowym, zobowiązania według nowego Kodeksu Handlowego (adw. Stanisław Goldstein); przepisy o kupcach w Kodeksie Handlowym, nieuczciwa konkurencja (adw. Stanisław Janczewski); spółki akcyjne, upadłość i nadzór (adw. Henryk W. Kon); proces cywilny (adw. Feliks Zadrowski).

Grupa IV. (prawo administracyjne). Zasady sądownictwa administracyjnego ze specjalnem uwzględnieniem postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, ustawodawstwo socjalne, przepisy dotyczące stowarzyszeń i związków, prawo koalicji oraz ustawodawstwo wyjątkowe (adw. Józef Kliński); organizacja samorządu terytorjalnego i źródła przepisów dotyczących samorządu (adw. Aleksander Kroński); ustawodawstwo agrarne (reforma rolna), przepisy o przenoszeniu praw własności majątków ziemskich, przepisy o komasacji i regulacji serwitutów z uwzględnieniem przepisów prawnych o organizacji włościan, organizacja władz ziemskich i postępowanie przed niemi; przepisy dotyczące

---

[1]) Patrz wyżej str. 8.

instytucji kredytu rolnego (adw. Zygmunt Nagórski); przepisy dotyczące praw obywatelstwa polskiego (adw. Szymon Rundsztejn); pojęcie administracji i prawa administracyjnego, przepisy o administracji w konstytucji; organizacja władz administracyjnych, politycznych i policyjnych; postępowanie administracyjne; ustawodawstwo leśne i wodne; przepisy dotyczące ograniczeń prawa własności (wywłaszczenia) na cele użyteczności publicznej, ograniczenia przenoszenia prawa własności nieruchomości cudzoziemców w b. zab. pruskim, b. obywateli imp. rosyjskiego i t. d. (adw. Stefan Urbanowicz).

Grupa III. (prawo karne). Zajęcia praktyczne z dziedziny prawa karnego, materjalnego i formalnego, a nadto na tle prawa o ustroju adwokatury prowadził adwokat Antoni Landau.

Kwestja zmiany ustroju. Znaczna liczba aplikantów adwokackich w Warszawie utrudnia należyte zorganizowanie prowadzonych przez Radę zajęć praktycznych, które, aby mogły dawać dobre wyniki, powinny się właściwie odbywać w możliwie nielicznych grupach.

Warto zaznaczyć inicjatywę w tym względzie z kół samych aplikantów adwokackich, zmierzającą do tego, aby obok seminarjów, organizowanych przez Radę Adwokacką, istniały seminarja, organizowane samorzutnie przez grupy aplikantów w składzie według własnego wyboru, poświecone różnym dziedzinom prawa, a prowadzone pod nadzorem adwokata, zaproszonego przez daną grupę za zezwoleniem Rady Adwokackiej; referaty wygłaszaliby sami członkowie; lista obecności oraz spis wygłoszonych referatów składane byłyby Radzie po ukończeniu prac grupy; udział w takiej grupie zwalniałby od obowiązku uczęszczania na seminarja ogólne, poświęcone temu samemu przedmiotowi.

Zarówno powyższa kwestja, jak i wogóle kwestja ustroju seminarjów, były żywo omawiane na Ogólnem Zebraniu Aplikantów [1]). Dezyderaty powyższe będą jeszcze przedmiotem rozważań Rady.

---

1) Patrz „Palestra" 1934 r. str. 414.

Nie przesądzając kwestji ewentualnej reformy, seminarja na okres 1934/35 zorganizowane zostały, narazie, w czterech dotychczasowych grupach; ustalono przytem, że do poszczególnych grup seminarjum na powyższy okres przyjmowani będą tylko ci nowi aplikanci adwokaccy, których wpis na listę nastąpi przed dniem 1 stycznia 1935 r. Co do aplikantów, którzy przystąpili do egzaminu adwokackiego, lecz wykazali niedostateczne przygotowanie, przydział do tej czy innej grupy seminarjum następować będzie w zależności od wyniku egzaminu z poszczególnych dziedzin prawa.

Sekretarze grup. Stosownie do § 99 regulaminu Rada Adwokacka uchwałą z dnia 6 listopada 1934 r. (prot. Nr. 41 § 12) wyznaczyła z pośród kandydatów, wybranych przez Ogólne Zebranie Aplikantów w dniu 26 maja 1934 r., sekretarzy poszczególnych grup seminaryjnych i ich zastępców na okres 1934/35 r., jak następuje:

Grupa	Sekretarz	Zastępca
I.	Szpakowicz Wiesław	Łyżwiński Witold
II.	Talmont Władysław	Jodłowski Jerzy
III.	Sokołowski Leon-Leszek	Doberski Tadeusz
IV.	Wertheim Bronisław	Finkelsztein Izaak

Seminarja w Łodzi. Delegatura Rady Adwokackiej w Łodzi prowadziła w okresie sprawozdawczym seminarja dla miejscowych aplikantów; zajęcia seminaryjne odbywały się 2 razy na tydzień — bez podziału aplikantów na grupy.

Seminarjum prawa pracy. Warto zaznaczyć, że w końcu 1933 r. zorganizowane zostało specjalne seminarjum prawa pracy przy katedrze prawa cywilnego Uniwersytetu Warszawskiego, pod kierunkiem Sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie Z. Zaleskiego; o utworzeniu seminarjum została zawiadomiona Rada Adwokacka w Warszawie z zaznaczeniem, że w pracach seminaryjnych brać mogą również udział członko-

wie magistratury sądowej i palestry, o czem Rada podała do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 147 z dnia 21 grudnia 1933 r.[1]).

d. Orzecznictwo Rady w kwestjach, dotyczących przygotowania do zawodu.

Przerwy w aplikacji z powodu służby wojskowej. Jeden z patronów zwrócił się do Rady Adwokackiej o zaliczenie pracującemu pod jego kierunkiem aplikantowi adwokackiemu części okresu odbywania służby wojskowej na poczet obowiązkowego stażu aplikanckiego, powołując się na to, iż aplikant ów otrzymał zezwolenie władzy wojskowej na jednoczesne ze służbą wojskową odbywanie aplikacji adwokackiej i w kancelarji patrona faktycznie pracował.

Rada Adwokacka wniosku nie uwzględniła, wychodząc z następujących założeń:

wobec jednoczesnego odbywania służby wojskowej aplikant zajęciom aplikanckim z natury rzeczy mógł poświęcić jedynie czas wolny od zajęć wojskowych; nadto nie uczestniczył w tym okresie w obowiązkowych dla aplikantów adwokackich zajęciach seminaryjnych;

czynienie wyjątków od przewidzianej w § 105 p. 3 regulaminu zasady, że do okresu aplikacji nie wlicza się czasu odbywania normalnej służby wojskowej, — w zależności od takich czy innych ułatwień, jakie aplikantowi adwokackiemu w okresie tej służby udało się uzyskać od władz wojskowych, — prowadziłoby do stwarzania przez władzę korporacyjną nierównej sytuacji dla aplikantów adwokackich w związku z pełnieniem przez nich powszechnego obywatelskiego i państwowego obowiązku służby wojskowej. (prot. Nr. 39 § 20).

Uprawnienia aplikantów do zastępowania patrona (art. 107 pr. o u. a.). W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka otrzymała postanowienie Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej, zapadłe wskutek zażalenia na uchwałę Rady Adwokackiej w Warszawie z poprzedniego okresu sprawozdawczego, a wyjaśniające, że przepis art. 107

---

[1]) Patrz „Palestra" 1934 r. str. 38.

pr. o u. a. co do zastępstwa patronów przez aplikantów adwokackich przed sądami okręgowemi rozumieć należy w ten sposób, że aplikanci adwokaccy, wpisani na listę przed wejściem w życie prawa o ustroju adwokatury, uprawnieni są do takiego zastępstwa, gdy do ukończenia pełnego okresu aplikacji brak im nie więcej, niż jeden rok, a aplikanci, wpisani na listę pod mocą nowego prawa — gdy do ukończenia pięcioletniej aplikacji brak im nie więcej, niż dwa lata. (prot. Nr. 48/1933 r. § 30).

Warunki pracy aplikantów. Na zapytanie Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy w związku z podatkiem od zbytku mieszkaniowego Rada Adwokacka udzieliła odpowiedzi następującej:

aczkolwiek aplikanci adwokaccy, w myśl art. 105 pr. o u. a., są obowiązani pracować w kancelarjach swoich patronów i pod ich kierownictwem, przepis ten nie wyłącza jednak konieczności pracy aplikanta adwokackiego w domu, czy to w celach studjów, czy w celu wykonania tych czy innych prac, zleconych przez patrona. (prot. Nr. 35 § 31).

Obowiązek uczestnictwa w seminarjach. W uchwale, oddalającej podanie aplikanta adwokackiego o zwolnienie od udziału w seminarjum, Rada Adwokacka wyjaśniła, iż wedle art. 105 pr. o u. a. i § 93 ust. 2 regulaminu aplikant adwokacki obowiązany jest uczęszczać w pracach, organizowanych przez Radę Adwokacką celem zawodowego kształcenia aplikantów, a okoliczność, że petent ubiega się o wpis na listę adwokatów po zaliczeniu mu przez Radę Adwokacką służby administracyjnej, nie może stanowić powodu do zwolnienia go od obowiązku uczęszczania na seminarjum. (prot. Nr. 38 § 17).

Stosunek patrona do aplikanta. Patrz orzecznictwo Rady Adwokackiej, podane wyżej na str. 47, i orzecznictwo Sądu Dyscyplinarnego, podane niżej na str. 123.

Zajęcia poboczne. W okresie sprawozdawczym Prezydjum Rady na wniosek patronów załatwiło szereg podań aplikantów adwokackich o zezwolenie na różne zajęcia zarobkowe.

Na tle konkretnych wypadków uchybień w tym względzie Prezydjum ustaliło co do pracy w charakterze pracowników kontraktowych w urzędach państwowych zasadę udzie-

lania zezwoleń tylko warunkowo — mianowicie z zastrzeżeniem otrzymania przez petenta również zezwolenia danego urzędu na jednoczesne odbywanie aplikacji adwokackiej.

B. EGZAMINY.

Sprawy o dopuszczenie do egzaminu — rozważane były przygotowawczo przez specjalną komisję [1]), która wnioski swe przedstawiała do decyzji plenarnych posiedzeń Rady.

Stosownie do życzeń, wypowiedzianych na Zjeździe Delegatów, co do aplikantów z prowincji decyzje o dopuszczeniu do egzaminu zapadały nie inaczej, jak po uprzedniem zasięgnięciu opinji właściwego Delegata.

Sesje egzaminacyjne. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy sesje egzaminacyjne, mianowicie w lutym, czerwcu i październiku 1934 r.

Skład komisyj egzaminacyjnych na pomienionych sesjach był następujący:

Komisja I.

Podczas sesji	Przewodniczący:	Członkowie:		
		Delegowani Sędziowie Sądu Apelacyjnego	Wydelegowani członkowie Rady Adwokackiej	Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby:
23 — 24 lutego 1934 r.	Dziekan Adam Chełmoński	L. Kramer W. Leśkiewicz	Z. Blenau W. Brokman	J. Kliński W. Mińkiewicz J. Morawski F. Zadrowski J.Nowodworski
8 — 9 czerwca 1934 r.	Dziekan Adam Chełmoński	St. Dreling Wł. Chmielarz	N. Grodziński	A. Landau J. Kliński W. Mińkiewicz J. Morawski F. Zadrowski
26 — 27 paźdz. 1934 r.	Wicedziekan Leon Nowodworski	Wł. Chmielarz R. Kawczak St. Maltz	C. Białaszewicz L. Blenau Al. Jackowski	M. Ettinger J. Kliński A. Landau W. Mińkiewicz J. Morawski

[1]) Patrz wyżej str. 10.

Komisja II.

Podczas sesji	Przewodniczący:	Członkowie: Wydelegowani Sędziowie Sądu Apelacyjnego	Wydelegowani członkowie Rady Adwokackiej	Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby:
23 — 24 lutego 1934 r.	Wicedziekan Leon Nowodworski	K. Hermanowski Z. Ruszkowski	N. Grodziński St. Janczewski	M. Ettinger A. Landau St. Urbanowicz
8 — 9 czerwca 1934 r.	Wicedziekan Leon Nowodworski	St. Kamienobrodzki Cz. Muraszko	Z. Blenau St. Janczewski	M. Ettinger M. Niedzielski St. Urbanowicz
26 — 27 paźdz. 1934 r.	Członek Rady Przewodniczący Kolegjum Rzeczn. Dysc. Mieczysław Szaciński	Ad. Głodziński Ad. Keller	W. Brokman J. Gadomski N. Grodziński St. Janczewski	M. Niedzielski St. Szurlej St. Urbanowicz

Wyniki egzaminów.

Data sesji egzaminacyjnej	Przystąpiło do egzaminów piśmiennych	Wycofało się przed egzaminem ustnym	Wyniki egzaminów: dodatnie — dobre	dodatnie — dostateczne	Ogółem zdało	ujemne — nie zdało
luty 1934 r.	73	1	3	46	49	23
czerwiec 1934 r.	67	1	—	41	41	25
październ. 1934 r.	76	6	—	38	38	32
Razem:	216	8	3	125	128	80

Zaznaczyć należy, że na sesję w październiku 1934 r. Rada Adwokacka we Lwowie wydelegowała swego przedstawiciela celem zapoznania się z regulaminem i systemem egza-

minów w Izbie Adwokackiej Warszawskiej. W następstwie Rada Adwokacka Lwowska zawiadomiła, że zebrane spostrzeżenia i informacje posłużą do gruntownej zmiany regulaminu miejscowego w kierunku zasad, stosowanych w Izbie Warszawskiej.

Uroczyste ślubowania. W dniach 5 marca, 20 czerwca i 7 listopada 1934 r. odbyły się mające już swoją tradycję korporacyjne uroczystości zbiorowego ślubowania nowych adwokatów, podlegających wpisaniu na listę w wyniku poszczególnych sesyj komisyj egzaminacyjnych.

W dniach 5 marca i 20 czerwca 1934 r. Dziekan A. Chełmoński a w dniu 7 listopada 1934 r. Wicedziekan L. Nowodworski witali młodych kolegów okolicznościowemi przemówieniami, poruszając w nich te lub inne zagadnienia zawodu adwokackiego.

7. Pomoc prawna dla ubogiej ludności.

a. Obrona z urzędu.

Dane statystyczne. Na wnioski właściwych sądów lub wprost wskutek podań osób, które wykazały się uprawnieniem do korzystania z obrony z urzędu, Dziekan lub Wicedziekan wyznaczyli w okresie sprawozdawczym obrońców z urzędu:

w sprawach cywilnych:

do Sądów Grodzkich w Warszawie . .	115
„ Sądu Okręgowego „ . .	377
„ Sądu Apelacyjnego „ . .	131
„ Sądu Najwyższego . .	54
	677

w sprawach administracyjnych:

do Najwyższego Trybunału Administracyjnego	208

Wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych do sądów prowincjonalnych załatwiane było bezpośrednio

przez właściwych Delegatów Rady (§ 43 regulaminu) w podanej niżej liczbie wypadków:

Biała Podlaska	20
Białystok	42
Częstochowa	195
Łomża	58
Mława	11
Piotrków	116[1])
Płock	76
Siedlce	34
Sosnowiec	281

Od Delegatury Łódzkiej przed oddaniem sprawozdania do druku nie otrzymano dokładnych cyfr.

Tryb zwalniania. W okresie sprawozdawczym dość częste były podania wyznaczonych obrońców z urzędu do Rady Adwokackiej o zwolnienie od tego obowiązku, czy wskutek bezzasadności sprawy (w wypadkach, gdy zadaniem obrońcy miało być wytoczenie powództwa), czy z powodu braku podstaw do skargi kasacyjnej (w wypadkach, gdy obrońca z urzędu prowadził sprawę w instancji apelacyjnej, a klijent żądał wniesienia skargi kasacyjnej), czy z powodu braku podstaw do wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na orzeczenie władzy administracyjnej drugiej instancji (gdy obrońca wyznaczony został do wniesienia takiej skargi).

Z tego powodu godzi się raz jeszcze przypomnieć [2]), że wedle przepisu art. 16 cz. 3 pr. o u. a.

> „w sprawach, w których pomoc prawna adwokata ma według ustawy nastąpić z urzędu, adwokat może zwrócić się do sądu o zwolnienie go od obowiązku udzielenia pomocy, podając zarazem uzasadnione przyczyny tej prośby".

i że Rada Adwokacka tłomaczyła ten przepis w ten sposób, że zwolnienie należy do właściwości sądu, ilekroć idzie

---

[1]) W tej liczbie w 12 sprawach — w Sądach Grodzkich poza Piotrkowem.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 100.

o zwolnienie ostateczne z powodów, o których była wyżej mowa; natomiast władza korporacyjna zwolnić może wyznaczonego przez się, na wniosek sądu, obrońcę z tych czy innych powodów, dotyczących specjalnie jego osoby (np. choroba, wyjazd i t. p.), z wyznaczeniem na miejsce zwolnionego — innego obrońcy [1]).

Według posiadanych przez Radę Adwokacką wiadomości, w praktyce Sądu Okręgowego w Warszawie zdarzały się już wypadki zwalniania obrońców z urzędu w sprawach cywilnych w trybie przytoczonego wyżej art. 16 pr. o u. a.

Natomiast w odmiennym kierunku poszła praktyka Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który w orzeczeniu z dnia 15 listopada 1933 r. Nr. 678/33 [2]) uznał, że okoliczność, iż zdaniem obrońcy, wyznaczonego z urzędu do wniesienia skargi, brak podstaw prawnych do zaskarżenia orzeczenia władzy administracyjnej, gdy obrońca nie wskazuje natomiast żadnych braków formalnych ewentualnej skargi, nie uzasadnia zwolnienia go przez Trybunał od obowiązku wniesienia skargi. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia zaznaczono, że rozważanie kwestji bezpodstawności skargi byłoby wejściem w jej rozpoznanie, co należy do właściwości kompletu orzekającego Trybunału.

W związku z powyższem nastręczyła się kwestja, czy i w jakim trybie może być zwolniony od obowiązku wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego obrońca z urzędu, wskutek odnośnego postanowienia Najwyższego Trybunału Administracyjnego i na jego wniosek wyznaczony w tym celu przez Dziekana, gdy nie znajduje żadnych podstaw do wniesienia skargi. Zagadnienie powyższe było rozważane, lecz nie zostało rozstrzygnięte, na posiedzeniu Rady Adwokackiej w dniu 13 listopada 1934 r.,; w sprawie

---

[1]) Naprzykład w okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka zwolniła od obowiązku obrońcy z urzędu w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa adwokata — posła na Sejm, a to w myśl uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej, podanej na str. 32 niniejszego sprawozdania prot. Nr. 18 § 19).

[2]) Patrz Orzecznictwo Sądów Najwyższych w sprawach podatkowych i administracyjnych, 1934 r Nr. 584.

tej Prezydjum Rady porozumieć się ma z Pierwszym Prezesem Najwyższego Trybunału Administracyjnego w celu uzgodnienia stanowisk. Gdy nastąpi rozstrzygnięcie sprawy, członkowie Izby zostaną o tem powiadomieni osobnym komunikatem.

Obrona z urzędu w miejscowościach, gdzie niema adwokata. W kilku wypadkach Rada Adwokacka nie mogła uwzględnić wniosków sądów grodzkich o wyznaczenie obrońcy z urzędu w sprawach cywilnych, wobec tego, iż w miejscu siedziby sądu nie zamieszkiwał żaden z adwokatów; wedle zaś dotychczasowych wyjaśnień i Rady Adwokackiej w Warszawie i Naczelnej Rady Adwokackiej adwokaci obowiązani są do sprawowania obowiązków obrońców z urzędu tylko w miejscach swych siedzib.

W jednym z wypadków tego rodzaju, wskutek pisma Ministerstwa Sprawiedliwości, Rada Adwokacka poleciła właściwemu Delegatowi wyznaczyć obrońcę z pośród adwokatów, mających siedzibę w miejscowościach sąsiednich, z nadmienieniem, że koszty przejazdu będą zwrócone z funduszów Izby (prot. Nr. 13 § 42 i pr. Nr. 18 § 6).

Wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach przeciwko adwokatom. Zagadnienie wyznaczania obrońców z urzędu w tego rodzaju sprawach przekracza właściwie ramy kwestji pomocy dla niezamożnej ludności, a pozostaje w związku z przewidzianym w Kodeksie Postępowania Cywilnego obowiązkowem zastępstwem adwokackiem, ile że powodem zwracania się osób zainteresowanych do Rady Adwokackiej o wyznaczenie obrońcy bywa tu częstokroć nie fakt ubóstwa, lecz trudność lub niemożność uzyskania obrońcy z wyboru, z uwagi, iż idzie o wystąpienie przeciwko adwokatowi.

Naczelna Rada Adwokacka w postanowieniu Wydziału Wykonawczego z dnia 7 maja 1933 r. [1]) ustaliła zasadę, że w sprawach, w których powodem jest adwokat a nikt z adwokatów obrony podjąć się nie chce lub nie może, należy mianować obrońcę z urzędu, z tem wszakże zastrzeżeniem, że, gdy strona nie posiada prawa ubogich, Rada Adwokacka ma prawo wyznaczenia honorarjum dla delegowanego adwokata.

---

[1]) Patrz „Palestra" 1933 r., str. 440.

Przy załatwianiu podań o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem wytoczenia sprawy przeciwko adwokatowi Rada Adwokacka trzymała się zasad następujących:

Przedewszystkiem, gdy osoby interesowane zwracały się do Rady Adwokackiej o zezwolenie wskazanemu przez się adwokatowi na podjęcie się prowadzenia sprawy przeciwko innemu adwokatowi, lub o wyznaczenie wskazanego adwokata obrońcą z urzędu do prowadzenia tej sprawy, Rada Adwokacka zawiadamiała petentów, że zezwoleń na prowadzenie sprawy przeciwko adwokatowi udziela jedynie na wniosek adwokata, który w zasadzie gotów jest podjąć się sprawy; obrońców zaś z urzędu wyznacza w takich sprawach tylko wówczas, gdy petent nie ma możności zapewnić sobie obrony z wyboru. Jeśli petent podanie swe uzasadniał właśnie tą ostatnią okolicznością, Rada Adwokacka załatwiała podanie odmownie, gdy pretensja pozbawiona była jakichkolwiek podstaw i czyniła sprawę jawnie bezzasadną (prot. Nr. 13 § 35). W wypadkach wyznaczenia obrońcy Rada wyjaśniała wyznaczonemu obrońcy, iż w przypadku stwierdzenia bezzasadności pretensji petenta może się zrzec prowadzenia sprawy, po uprzedniem umotywowanem powiadomieniu Rady Adwokackiej i petenta (np. pr. Nr. 26 § 6).

Obrony z urzędu w sprawach karnych. Wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach karnych nie należy do Rady Adwokackiej; natomiast za jej pośrednictwem załatwiane były nadal w okresie sprawozdawczym, w sposób, ustalony już poprzednio[1]), zastępstwa w obronach tego rodzaju; zaznaczyć należy, że liczba zastępstw znów zmalała, co jest, do pewnego stopnia, jednym z wielu przejawów obecnej sytuacji materjalnej adwokatów, ile że wspomniane zastępstwa są płatne.

W okresie sprawozdawczym zdarzały się nieraz wypadki zwracania się członków Izby do Rady Adwokackiej bądź o wyjaśnienie, czy, jako wyznaczeni obrońcy w sprawach karnych, mają obowiązek w konkretnym przypadku wniesienia kasacji, bądź o zwolnienie od tego obowiązku wobec braku podstaw do kasacji; z drugiej strony wpływały też zażalenia osób, ska-

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 101.

zanych wyrokiem drugiej instancji, z powodu niewniesienia kasacji przez wyznaczonych im obrońców z urzędu.

Wobec powyższego godzi się przypomnieć [1]) — do użytku członków Izby — następujące zasady, któremi kieruje się Rada Adwokacka, a które wynikają z zestawienia obowiązujących przepisów oraz dotychczasowych orzeczeń Naczelnej Rady Adwokackiej i Sądu Najwyższego w rozważanej kwestji.

1. Adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu (w trybie art. 89 i 490 K. P. K.) do złożenia wywodu kasacji, jeśli po należytem zbadaniu sprawy nie znajduje do tego podstaw, powinien — przed upływem terminu do wywodu kasacji — zawiadomić o tem klijenta, a nadto, w odpowiedniem podaniu, prezesa sądu, który go wyznaczył, prosząc zarazem o zwolnienie od obowiązku obrońcy z urzędu (art. 16 cz. 3 pr. o u. a. i orzeczenie Sądu Najwyższego Nr. 131 Zbioru orzeczeń S. N. Izba II z 1932 r.) [2]).

2. Adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu w instancji apelacyjnej, w razie niepomyślnego dla oskarżonego wyroku drugiej instancji powinien, w zasadzie, zawsze zapowiedzieć kasację, — chyba, że oskarżony wyraźnie z prawa kasacji korzystać nie chce; jeśli jednak, po należytem zaznajomieniu się z uzasadnieniem wyroku, dojdzie do przekonania, że do wywodu kasacji brak wszelkich podstaw, powinien — przed upływem terminu — porozumieć się z klijentem; gdy klijent, wbrew opinji obrońcy, z kasacji zrezygnować nie chce, obrońca, dla uniknięcia wszelkich kwestyj, powinien, również przed upływem terminu do wywodu kasacji, zwrócić się do prezesa sądu drugiej instancji o zwolnienie od dalszego obowiązku obrońcy z urzędu (art. 16 pr. o u. a., uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z d. 4 lipca 1931 r. [3]) i powołane już wyżej orzeczenie Sądu Najwyższego z 1932 r.).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 101.

[2]) Orzeczenie powyższe zostało również ogłoszone w „Palestrze" r. 1933 str. 95.

[3]) Ogłoszona w „Palestrze" r. 1931 str. 419—420.

Orzecznictwo Rady Adwokackiej i Sądu Dyscyplinarnego Izby, dotyczące obrony z urzędu, patrz również str. 49 i 125 niniejszego sprawozdania.

b. Konsultacja.

Sprawa reformy. Już w sprawozdaniu Rady za r. 1932/33 [1]) wspomniano o potrzebie reorganizacji prowadzonej przez Radę Adwokacką konsultacji dla niezamożnej ludności; w okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka przystąpiła do urzeczywistnienia tej myśli, powołując dla rozważenia sprawy i opracowania projektu specjalną komisję [2]).

Potrzeba reorganizacji wynika stąd, że dotychczasowy system konsultacji, pozostający bez zmian od chwili jej zorganizowania w 1919 r., nie jest już w dobie obecnej zdolny do należytego zaspokojenia potrzeb niezamożnej ludności, stworzonych przez nowe i zgoła odmienne warunki ekonomiczno-socjalne. Pozatem wchodzi również w grę kwestja potrzeby przeciwdziałania powstawaniu nowych biur pisania podań (unormowanych obecnie ustawą z dnia 28 marca 1933 r. — Dz. Ust. Nr. 31/1933 r. poz. 269 [3]) — przez utworzenie, czy to bezpośrednio przez Radę Adwokacką, czy pod jej auspicjami i nadzorem, odpowiednich placówek, na których adwokaci mogliby nieść ubogiej ludności — na warunkach jak najbardziej przystępnych — pomoc prawną w postaci sporządzania podań do władz i instytucyj w różnych kwestjach prawnych, nastręczających się w życiu codziennem ludności; zapewnienie bowiem pomocy prawnej tego typu przez poszczególne kancelarje adwokackie nastręcza, z natury rzeczy, szereg trudności.

Zaznaczyć należy, że potrzebę zorganizowania pomocy prawnej w zakresie wyżej wskazanym, jako skutecznego sposobu przeciwdziałania mnożeniu się biur próśb i podań, poruszył wobec Rady Adwokackiej Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie z okazji wprowadzania w życie wspomnianej wyżej ustawy z dnia 28 marca 1933 r.

---

[1]) Patrz str. 103.

[2]) Patrz wyżej str. 11.

[3]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33 str. 17.

Wyłoniona przez Radę komisja odbyła już w okresie sprawozdawczym 8 posiedzeń, na których rozważała oba wskazane wyżej zagadnienia, z powodu jednak skomplikowanego ich charakteru dotąd prac nie ukończyła i ostatecznych wniosków Radzie Adwokackiej nie przedstawiła.

Konsultacja w Warszawie. W okresie sprawozdawczym konsultacja przy Sądzie Okręgowym w Warszawie działała na zasadach dotychczasowych. Ogółem dyżurów konsultacyjnych było 125 z udziałem 250 adwokatów i 250 aplikantów adwokackich. Załatwiono 4070 interesantów.

Warto zaznaczyć, że Rada Adwokacka stoi na stanowisku, iż udział aplikantów adwokackich w dyżurach konsultacji ma charakter pomocniczy, w związku z czem wyjaśniła, na tle konkretnego przypadku, iż zastępowanie się adwokatów przez aplikantów adwokackich na tych dyżurach jest niedopuszczalne (prot. Nr. 23 § 11) [1].

Konsultacje na prowincji. Działalność konsultacyj w ośrodkach prowincjonalnych przedstawiała się w okresie sprawozdawczym, jak następuje:

B i a ł a P o d l a s k a — wzorem lat poprzednich stałych dyżurów nie było; porady udzielane były wprost w poszczególnych kancelarjach adwokackich.

B i a ł y s t o k — dyżury odbywały się codziennie w gmachu Sądu Okręgowego; ruch był dość ożywiony; udzielono ogółem 639 porad, połączonych niekiedy ze zredagowaniem podań lub pism sądowych.

C z ę s t o c h o w a — z dniem 1 stycznia 1934 r. otwarta została stała poradnia, funkcjonująca w gmachu Sądu; dyżury odbywały się codziennie; do dnia 1 listopada 1934 r. udzielono ogółem 1157 porad; oprócz porad ustnych redagowano krótkie podania do sądów, w wypadkach zaś bardziej skomplikowanych i wymagających więcej czasu dyżurujący adwokat polecał interesantowi zgłosić się do swojej kancelarji, gdzie go bezpłatnie załatwiał.

---

[1] Uzasadnienie — patrz „Palestra" 1934 r. str. 443.

Łomża — podjęte przez Delegata usiłowania zorganizowania stałej poradni rozbiły się o brak środków na urządzenie odpowiedniego lokalu, a Sejmik Powiatowy i Rada Miejska, do których Delegat zwracał się w swoim czasie, odmówiły zapomóg; wobec tego miejscowi adwokaci udzielają bezpłatnie porad osobom rzeczywiście niezamożnym w swych kancelarjach.

Łódź — stałe dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym.

Mława — ze względu na małe środowisko stała poradnia nie jest zorganizowana; miejscowa adwokatura w szerokim zakresie służy bezpłatną radą prawną niezamożnej ludności, zgłaszającej się wprost do poszczególnych kancelaryj adwokackich.

Płock — dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym dwa razy w tygodniu.

Piotrków — dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym raz w tygodniu; udzielono ogółem 621 porad, które dotyczyły przeważnie eksmisji z mieszkań, spadków i działów oraz rozkładania długów na raty przez Urząd rozjemczy do spraw rolnych.

Siedlce — działalność stałej poradni zamarła wobec niezgłaszania się interesantów.

Sosnowiec — dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym dwa razy w tygodniu; udzielono ogółem 595 porad.

8. Bibljoteka.

Kierownictwo. Nadzór nad bibljoteką Izby z ramienia Rady Adwokackiej sprawował członek Rady Stanisław Janczewski; bezpośredni zarząd sprawował apl. adw. Jerzy Korytkowski.

Zasoby. Zasoby biblioteczne przedstawiają się w sposób następujący:

Dział	Ilość tomów	
	na 1.XI.1933 r.	na 1.XI.1934 r.
1. Bibljoteka zasadnicza	4110	4393
2. Bibljoteka czasopism i wydawn. perjod.	1962	2041
3. Bibljoteki podręczne w Sądach: Okręgowym i Apelacyjnym	145	81

Na przyrost złożyły się zakupy i dary, ubytek zaś w bibljotekach podręcznych spowodowany został włączeniem bibljoteki podręcznej w Sądzie Najwyższym do zbiorów bibljoteki zasadniczej, co dokonane zostało celem pomieszczenia w ogólnym katalogu i książek podręcznych, które w dalszym ciągu są wyłożone do bezpośredniego użytku czytelników.

Pozatem w ubiegłym okresie sprawozdawczym ukończono przeróbkę katalogów rzeczowych, które obecnie posiadają jasny i przejrzysty układ, ułatwiający korzystanie ze zbiorów bibljotecznych. Niestety, nie wszystkie jeszcze książki, posiadane przez bibljotekę, mogły ulec skatalogowaniu, szczupłość bowiem lokalu bibljotecznego zezwala ostatnio tylko na katalogowanie i ustawianie w szafach ostatnich najbardziej niezbędnych nowości prawniczych.

Rozpoczęto również pracę nad układaniem nowego katalogu i księgi inwentarzowej czasopism i wydawnictw perjodycznych według zasad, polecanych przez Związek Bibljotekarzy Polskich oraz Bibljotekę Uniwersytecką w Poznaniu.

Pozatem nabyto szereg pomocy bibljotecznych, korzystając w tym celu ze wzorów i porad Związku Bibljotekarzy Polskich w Warszawie.

Zakupy. W okresie sprawozdawczym zakupiono około 150 tomów, starając się w miarę możności nabywać wszystkie najbardziej wartościowe nowości prawnicze polskie. Między innemi nabyto: komentarze do K. P. C. w opracowaniu Litauera, Korzonka i Peipera, komentarze do Kodeksu Handlowego Allerhanda i Namitkiewicza oraz prace, dotyczące

nowego Kodeksu zobowiązań, między innemi Longchamps de Berier, Peipera, Korzonka i Rosenblütha.

Z dzieł, traktujących o adwokaturze, nabyto około 10 tomów klasycznych prac francuskich z tego zakresu.

Z prac zagranicznych nabyto: Dalloz'a „Nouveau Code civil annoté", uzupełniając w ten sposób dotkliwą lukę w zbiorach bibljoteki, skompletowano dzieła Planiola i Riperta o prawie cywilnem i Lyon-Caën et Renault o prawie handlowem, 3-tomowy podręcznik Josserand'a „Cours de droit civil positif français", oraz szereg pomniejszych dzieł francuskich i niemieckich.

Konserwacja. Większość nowonabytych dzieł oprawiono, w dalszym zaś ciągu usuwano braki w stanie oprawy książek starszych; między innemi oprawiono nanowo tomy Dziennika Ustaw, znajdujące się w bibljotece podręcznej w Sądzie Okręgowym.

Dary. W okresie sprawozdawczym otrzymano od adw. Stanisława Rolińskiego dzieło Dawida Torosiewicza p. t. „Myśli o powołaniu obrońców sądowych", wyd. 1822 r.; adw. Wł. J. Tomorowicz ofiarował roczniki „Gazety Sądowej Warszawskiej" za lata 1924—1933, wreszcie od Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela otrzymano wydawnictwo: „Ku czci Eugenjusza Śmiarowskiego".

Własne swe prace ofiarowali następujący członkowie Izby: Bernard Arkin („Prawo o wierzytelnościach w walutach zagranicznych"), Bloch Józef (3 dodatek do kodeksu pracy), Chmurski Antoni („Reforma Najwyższego Trybunału Administracyjnego"), Domański Ludwik („System kodeksu zobowiązań"), Naum Goldwag („Prawo o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością"), Jerzy Gliklich („Onus probandi w procesie cywilnym"), Stanisław Janczewski („Spółka jawna w nowym kodeksie handlowym"), Józef Jerich („Kapitał akcyjny" i „Zwoływanie walnych zgromadzeń spółek akcyjnych"), Adam Kon („Komentarz do kodeksu zobowiązań" i „Komentarz do kodeksu handlowego"), Marceli Lewy („Zarys prawa górniczego"), Jan Jakób Litauer („Początek dowodu na piśmie w nowem prawie polskiem"), Leopold Stefan Margulies („Szkice

o prawie kartelowem"), Aleksander Mogilnicki („Ustawy karne dodatkowe"), W. D. Przysuski („Przestępstwa księgowe w kodeksie karnym 1932 r. na tle nowego kodeksu handlowego i przepisów szczególnych"), Szymon Rundstein („La cour permanente de Justice internationale comme instance de recours"), Zygmunt Rymowicz (Suplemet do wydawnictwa „Prawo cywilne Ziem Wschodnich"), Wiktor Supiński („Postępowanie administracyjne"), Tomkiewicz Juljan i Bloch Józef („Prawo o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością"), Jerzy Grzegorz Wengierow („Polskie prawo społeczne w zarysie"), Bronisław Wertheim („Blokada warsztatów pracy w świetle obowiązujących przepisów prawa"), Karol Winawer („Postępowanie doraźne"), Józef Witenberg („Commision mixte de rèclamations germano - americane", „La recevabilité des rèclamations devant les juridictions internationales", „Les lois polonaises sur la lettre du change, le billet à ordre et le chèque", „La protection de la propriété immobilière des étrangers" i „Les Jugements de Tribunaux Arbitraux mixtes et le Plan Dawes"), Wacław Zylber („Wynagrodzenie szkód, spowodowanych przez działalność władz publicznych według prawa polskiego").

Poza członkami Izby warszawskiej własne prace ofiarowali: adw. Franciszek Jaglarz z Poznania („Przepisy o kosztach sądowych"), adw. Anzelm Lutwak ze Lwowa („O „nieskazitelnym charakterze", jako warunku przyjęcia do adwokatury") oraz adw. Georg Anton Weiss z Wiednia („Das neue Wechselrecht").

Czasopisma. W zakresie czasopism w okresie sprawozdawczym zaprenumerowano następujące nowe czasopisma: „Wiadomości prawnicze", „Przegląd prawniczy wileński", Przegląd adwokacki" oraz „Zeitschrift für das Gesamte Handelsrecht und Konkursrecht".

Przestano prenumerować wydawnictwo Sirey'a, otrzymywane tytułem próby w 1933 roku, ponieważ czytelnikom wystarczało podobne wydawnictwo Dalloza, prenumerowane już oddawna.

Z czasopism niemieckich ze względów oszczędnościo-

wych zaprzestano prenumerować „Oesterreichisches Anwalts-Zeitung“ i „Juristische Wochenschrift“, zlikwidowane zaś zostało wydawnictwo „Berliner Anwaltsblatt“.

Ogólna ilość otrzymywanych obecnie przez Bibljotekę czasopism przedstawia się, jak następuje:

Czasopisma	Ilość w roku 1932/33	Ilość w roku 1933/34
polskie	32	35
francuskie	6	5
niemieckie	7	5
Razem	45	45

W dalszym ciągu bezpłatnie Bibljoteka otrzymywała w okresie sprawozdawczym: „Palestrę“, „Czasopismo Adwokatów Polskich“ z dodatkiem „Dział Województw Zachodnich“, „Notarjat-Hipotekę“, „Nową Palestrę“, i „Przegląd Notarjalny“.

Dodać należy, iż wszystkie roczniki czasopism oprawia się niezwłocznie po skompletowaniu roczników, bieżące zaś numery wykładane są do bezpośredniego użytku czytelników.

Dublety. W wykonaniu postanowienia Rady Adwokackiej przesłano dla księgozbioru adwokatury w Częstochowie około sześciuset tomów posiadanych w bibljotece dubletów, między innemi komplet „Dziennika Praw“.

Czytelnictwo. Czytelnictwo na miejscu w okresie sprawozdawczym wzrosło zgórą wdwójnasób, przeciętnie bowiem dziennie korzystało z bibljoteki 17 osób, wobec przeciętnej cyfry dziennej 7,2 w poprzednim okresie. Na wzrost ten wpłynęło między innemi ograniczenie wydawania do czytania poza bibljoteką wszystkich najbardziej podstawowych dzieł, toteż ilość wypożyczoych w okresie sprawozdawczym książek uległa dość wydatnemu zmniejszeniu, a mianowicie:

w roku 1928/29	wypożyczono	książek	335
„ „ 1929/30	„	„	634
„ „ 1930/31	„	„	697
„ „ 1931/32	„	„	765
od 1.XI—1932 r.	„	„	402
w roku 1932/33	„	„	796
„ „ 1933/34	„	„	645

W związku ze zwiększonem czytelnictwem palącą stała się kwestja lokalu, obecnie bowiem, szczególniej około godz. 12—2, niejednokrotnie braknie w bibljotece miejsca dla czytelków. Pragnąc choć w części zaradzić temu, zarząd Bibljoteki powziął projekt przegrupowania obecnie istniejących szaf oraz zastąpienia ich nowemi, przystosowanemi ściśle do ścian obecnego lokalu. Usunięcie zbiorów ze środka obecnego pomieszczenia pozwoli na znaczne powiększenie miejsca dla osób, korzystających ze zbiorów biljotecznych.

Wydatki bibljoteczne w okresie sprawozdawczym przedstawiały się, jak następuje:

1. Zakup książek:		
polskich	804,50	
zagranicznych	1113,30	1917,80
2. Prenumerata czasopism:		
polskich	641,20	
zagranicznych	304,45	945,65
3. Oprawa książek i roczników czasopism . .	563,60	563,60
4. Pomoce bibl., druki, materjały pism., portorja	114,10	114,10
5. Wynagrodzenie woźnego i utrzymanie lokalu	474,00	474,00
Razem zł.		4015,15

9. Zarząd funduszami i mieniem Izby.

a. Uwagi ogólne.

Reforma. Okres sprawozdawczy stał pod znakiem reformy sposobu zarządzania funduszami Izby. Przedewszystkiem wyodrębniono zarząd funduszem zapomóg pośmiertnych. Skutkiem tego zestawiono dwa bilanse

zamknięcia: bilans mienia Izby Adwokackiej jako takiej (str. 138) oraz bilans funduszu zapomóg pośmiertnych (str. 146). Ponieważ zaś fundusz zapomóg pośmiertnych nie posiada odrębnej osobowości prawnej, zestawiono również łączny bilans zamknięcia (str. 150), obejmującv wszystkie aktywa i pasywa Izby — łącznie z funduszami, przeznaczonemi na wzajemną pomoc koleżeńską.

Niestety, wprowadzenie reformy w życie mogło przypaść dopiero na drugą połowę roku sprawozdawczego, ponieważ dopiero dnia 21 kwietnia 1934 r. uchwalony został przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nowy statut zapomóg pośmiertnych.

Przejawy reformy. Poza wyodrębnieniem majątku funduszu zapomóg pośmiertnych i jego administracji, oraz związanemi z tem pracami organizacyjnemi, skasowano system ściągania należności Izby przez inkasentów, także na prowincji a wprowadzono nowoczesny system scentralizowanego inkasa przez P. K. O. Nowy system inkasa, poza ścisłem zespoleniem funduszów i zapewnieniem im większego bezpieczeństwa, jest znacznie tańszy i dogodniejszy, tak dla wpłacających jak i dla buchalterji, a nadto umożliwia w każdej chwili jasny i całkowity pogląd na stan finansów Izby i ułatwia znakomicie racjonalną kontrolę. Prócz reformy inkasa wprowadzono nowy system księgowania, umożliwiający codzienne zamknięcie rachunków. Opracowano dla przejrzystej i ścisłej ewidencji nowy rodzaj kartoteki; ze zrozumiałych względów celowości nowy system kartoteki wprowadzony został w życie dopiero z dniem 1 listopada 1934 r, a więc z początkiem roku obrachunkowego 1934/35. Stworzono nowy typ specjalnych akt finansowych dla każdego adwokata — członka Izby, które obejmują wszystkie pisma, dotyczące kwestyj finansowych danego adwokata. Opracowano nowy sposób ewidencji członków Izby, zalegających z zapłatą składek i innych należności (z tytułu pożyczek lub kosztów dyscyplinarnych). Przystąpiono i w znacznej części ukończono ogromną pracę ustalenia sposobu regulowania zaległych składek, i to dla każdego płatnika indywidualnie — nietylko przez rozłożenie zaległości na dogodne raty miesięczne nieraz na prze-

ciąg 5 lat, ale przez przyjmowanie obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na poczet zaległości. Zarządzono ogólnie, by wszelkie terminy płatności zobowiązań Izby były ściśle przestrzegane.

Uzupełniono personel działu finansowego; zmechanizowano w dużej części pracę biurową i rachunkową.

Dotychczasowe wyniki reformy. Zasadnicze zmiany nie mogły dać jeszcze pełnego wyniku, przedewszystkiem ze względu na zbyt krótki okres czasu 6 miesięcy, licząc od 1 maja do końca października 1934 r. Przytem na to półrocze przypadają dwa miesiące wakacyjne (lipiec i sierpień), a miesiąc maj był okresem wybitnie organizacyjnym. Mimo to zanotować należy znaczną poprawę, co tłomaczy się także okolicznością, że wprowadzenie reformy zasadniczej zostało szczegółowo przygotowane w pierwszem półroczu roku sprawozdawczego. Dowodzi tego następujące zestawienie porównawcze:

	Stan	
	z dn. 31-X-1933 r.	z dn. 31-X-1934 r.
Gotówka i sumy do dyspozycji	245.528,24 zł.	294.173,81 zł.
Zaległe zapomogi i inne zobowiązania	273.728,70 „	64.005,— „
niedobór:	28.200,46 „	nadwyżka: 230.168,81 „
Papiery wartościowe:	81.761,— zł.	161.107,33 zł.
Należności Izby z tytułu:		
a) zaległych składek adwok.	87.847,50 zł.	134.351,— zł.
b) zaległych składek pośmiertnych	877.355,— „	845.901,— „
c) innych	7.587,05 „	26.126,83 „
	972.789,55 „	1.006.378,83 „
Majątek:		
a) Izby	360.295,18 zł.	438.885,66 zł.
b) Funduszu Zapomóg Pośmiertnych	891.255,44 „	1.165.586,45 „
ogółem	1.251.550,62 zł.	1.604.472,11 zł.

Powyższe zestawienie daje ogólny pogląd na obecne położenie finansowe Izby. Nadmienić należy, że wykazane na dzień 31 października 1934 r. zobowiązania w sumie zł. 64.005 zmniejszyły się do dnia 15 listopada 1934 r. do sumy 47.205 zł., z której to sumy kwota zł. 23.655 płatna jest w ratach za zgodą i w interesie uprawnionych, a kwota zł. 20.000,— niewpłacona została ze względu na to, że prawa osób, uprawnionych do odbioru tej sumy, nie zostały jeszcze prawomocnie ustalone. Wynika z tego, że ani Izba Adwokacka, ani Fundusz Zapomóg Pośmiertnych z zapłatą swoich zobowiązań we właściwem tego słowa znaczeniu nie zalega.

Ubolewać należy nad tem, że ogólne zaległości członków Izby z tytułu składek ponownie wzrosły, aczkolwiek nie w tym stopniu, co w ubiegłych latach. Na podkreślenie zasługuje jednakże fakt, że zaległość z tytułu składek pośmiertnych się zmniejszyła, zaległość zaś z tytułu składek adwokackich poważnie wzrosła. Poprawy w tym względzie oczekiwać należy w następnym roku sprawozdawczym, gdy nowy system inkasa więcej się zakorzeni, oraz gdy w szczególnie rażących wypadkach zastosowane zostaną rygory, przewidziane w regulaminie Rady Adwokackiej i w statucie zapomóg pośmiertnych, których w okresie sprawozdawczym nie stosowano.

O ogólnym wyniku inkasa i o stanie wypłacalności członków Izby świadczy następujące zestawienie:

Zainkasowano	w roku 1932/33	w roku 1933/34
Gotówką:		
ze składek adwokackich	134.314,40 zł.	147.871,50 zł.
ze składek pośmiertnych . . .	269.640,50 „	344.384,— „
razem . . .	403.954,90 zł.	492.255,50 zł.
w obligacjach Pożyczki Narodowej	—	50.256,— „
	403.954,90 zł.	542.511,50 zł.

b. Budżet.

Wykonanie budżetu. Ogólny dochód budżetowy wyniósł złotych 207.230.17 zamiast preliminowanych 217.301.— zł.; ogólny rozchód zł. 212.014.26 pozostał w granicach preliminowanej sumy 217.301.— zł. Wydatki przewyższyły roczny dochód o złotych 4.784.09. Różnicę tę pokryto z nadwyżki budżetowej z ubiegłego roku obrachunkowego. W zestawieniu, dotyczącem wykonania budżetu (str. 132), uderza fakt, że zamiast preliminowanej sumy składek adwokackich 171.000 złotych wpłynęła suma zaledwie 133.324,90 zł. Tłomaczy się to z jednej strony zmniejszeniem okręgu Izby przez zmianę okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie, która pociągnęła za sobą przejście wielu adwokatów do sąsiednich Izb Adwokackich (Kalisz, Włocławek, Augustów). Z drugiej strony stwierdzić należy, że, niestety, znaczna część członków Izby nie wywiązuje się należycie z podstawowego obowiązku korporacyjnego, jakim jest obowiązek opłacania składek na utrzymanie biura i urządzeń Izby. Pewną niedogodność, która przyczyniła się do niezadawalniającego wpływu składek adwokackich, stwarzały przepisy regulaminu, ustalające cztery kwartalne terminy płatności składek. Ponieważ składki pośmiertne płatne są miesięcznie, Rada Adwokacka dnia 13 listopada 1934 r. uchwaliła zmianę §§ 150 ustęp 1, 151 i 152 regulaminu Rady Adwokackiej, które wobec tego obecnie brzmią następująco:

§ 150 ust. 1. „Składkę roczną, uchwaloną przez Walne Zgromadzenie Izby (art. 34 p. 4), członkowie Izby-adwokaci obowiązani są wpłacać w pełnej wysokości (art. 12), a aplikanci adwokaccy w wysokości $^{1}/_{5}$ części (art. 112 p. 1) w dziesięciu równych ratach miesięcznych, najpóźniej do dnia 15 każdego miesiąca kalendarzowego roku obrachunkowego z wyjątkiem miesięcy listopada i sierpnia (art. 47 cz. 1)".

§ 151. „Członkowie Izby obowiązani są wpłacać składki w terminach ustalonych bez przypomnień i wezwań.

Zaleganie w uiszczeniu składek skutkuje wezwanie do zapłaty ze strony Dziekana lub Skarbnika, poczem sprawa może być skierowana do rzecznika dyscyplinarnego".

§ 152. „Adwokaci i aplikanci adwokaccy, wpisani na listę w ciągu roku, opłacają raty mesięczne składki rocznej (§ 150) za czas, poczynając od miesiąca, w którym nastąpił wpis na listę, i licząc rozpoczęty miesiąc za pełny".

Preliminarz budżetowy. Preliminarz budżetowy na rok 1934/35 przewiduje w dochodach nową pozycję, mianowicie ryczałt administracyjny, który należy się od funduszu zapomóg pośmiertnych ogólnemu funduszowi Izby ze względu na odrębną administrację tych funduszów i ze względu na to, że wszelkie koszty administracji funduszu zapomóg pośmiertnych pokrywa Izba Adwokacka. Ryczałtowy zwrot tych kosztów jest postulatem słuszności, jeśli się zważy, że na 1812 adwokatów tylko 1702 adwokatów jest uczestnikami funduszu zapomóg pośmiertnych. Pozatem preliminarz budżetowy po stronie dochodów przewiduje wpływ w granicach zeszłorocznych, czyli w sumie około 210.000 zł.

Po stronie wydatków wprowadzono nową pozycję: „delegatury" w sumie 16.440 zł.; sumę tę projektuje się wypłacić delegaturom Rady Adwokackiej na pokrycie ich kosztów utrzymania w tym stosunku, że poszczególna delegatura otrzyma do swej dyspozycji 30% składki adwokackiej adwokatów, zamieszkałych w jej okręgu.

c. Fundusz Zapomóg Pośmiertnych.

Nowy statut. Dnia 21 kwietnia 1934 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchwaliło nowy statut zapomóg pośmiertnych [1]).

Wedle nowego statutu nie każdy adwokat—członek Izby musi być uczestnikiem funduszu zapomóg pośmiertnych: od uczestnictwa zwolnić się mogą emeryci oraz adwokaci w wieku ponad 55 lat, wpisani po dniu 1 stycznia 1934 r. na listę adwokatów Izby Warszawskiej.

W dniu 31 października 1934 roku liczba uczestników funduszu zapomóg pośmiertnych wynosiła 1.703, a liczba adwokatów—członków Izby 1.812. Z uczestników funduszu jeden uczestnik jest byłym adwokatem, obecnie sędzią, mimo to należy do funduszu, korzystając z możliwości, przewidzianej w § 6 ust. 2 statutu.

---

1) Patrz wyżej str. 20.

Główna Komisja Zapomogowa. Główna Komisja Zapomogowa [1]) odbywała swe zwyczajne posiedzenia co drugi poniedziałek, nie licząc różnych posiedzeń nadzwyczajnych. Rada Adwokacka przekazała również Głównej Komisji Zapomogowej sprawy, dotyczące udzielania pożyczek i zapomóg z funduszów zapomóg ogólnych, a nadto wszelkie sprawy, związane z inkasem składki adwokackiej i innych należności na rzecz Izby.

Grupy. W pierwszym rzędzie Główna Komisja Zapomogowa podzieliła wszystkich uczestników funduszu na 6 grup, przewidzianych w § 7 nowego statutu. Nadto zwolniono szereg kolegów od uczestnictwa w funduszu bądź to na zasadzie art. 27 pr. o u. a., bądź też na zasadzie §§ 4 i 36 statutu zapomóg pośmiertnych. W dniu 31 października 1934 r. należało do:

grupy	I	(do 30 roku życia)	89	uczestników
„	II	(od 30 — 35 lat)	493	„
„	III	(„ 35 — 40 „)	364	„
„	IV	(„ 40 — 45 „)	215	„
„	V	(„ 45 — 50 „)	196	„
„	VI	(ponad 50 „)	346	„
			1703	„

Inkaso składek i wpisu jednorazowego. Stosownie do rezolucji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Izby z d. 21 kwietnia 1934 r. [2]) i na podstawie odpowiedniej uchwały Rady Adwokackiej, na pokrycie zaległych składek pośmiertnych, przypadających za czas do 31 marca 1934 r., postanowiono przyjmować obligacje 6% Pożyczki Narodowej, na co wyraził swoją zgodę Generalny Komisarz Pożyczki Narodowej.

W okresie sprawozdawczym zainkasowano ogółem 465.452 zł.

z tego w gotówce	415.196 zł.
w obligacjach Pożyczki Narodowej .	50.256 zł.

---

[1]) Patrz wyżej str. 9.

[2]) Patrz „Palestra" 1934 r. str. 299.

Prócz tego uczestnicy funduszu zadeklarowali dalszą sumę zł. 140.000.— w obligacjach Pożyczki Narodowej z tem, że obligacje te scedowane zostaną dopiero w listopadzie lub grudniu 1934 r., a więc już w nowym okresie obrachunkowym.

Z powyższej sumy 465.452 zł. przypada na jednorazowy wpis, pobrany w myśl § 10 statutu, 69.832 zł.

Wypłaty. W okresie sprawozdawczym było 15 wypadków śmierci[1]) i jeden wypadek inwalidztwa. Tytułem zapomóg pośmiertnych i inwalidzkich wypłacono ogółem 332.493.69, wyrównywując przedewszystkiem zaległe zapomogi z ubiegłych lat obrachunkowych. Nadto wypłacono tytułem zwrotu jednorazowego wpisu oraz połowy składek, w myśl §§ 6 i 36 statutu, 34.877 zł.

d. Fundusz Zapomóg Ogólnych.

Pożyczki. W okresie sprawozdawczym wpłynęły ogółem 52 podania o udzielenie pożyczek; 41 podań załatwiono przychylnie, 11 podań załatwiono odmownie. Suma udzielonych pożyczek wynosi 44.864 zł.

Bezzwrotne zapomogi. Tytułem stałych bezzwrotnych

zapomóg wypłacono	6.735.— zł.
a tytułem zapomogi jednorazowej	319,50 zł.
Ogółem: . . .	7.054,50 zł.

---

[1]) Jeden dotyczył adwokata Władysława Małachowskiego w Kole, który, wskutek zmiany okręgu Izby Warszawskiej, stał się adwokatem Izby Poznańskiej, lecz po którym zapomoga pośmiertna została wypłacona stosownie do § 38 statutu zapomóg pośmiertnych.

III. Działalność Sądu Dyscyplinarnego Izby.

1. Skład Sądu Dyscyplinarnego.

W wyniku wyborów uzupełniających, dokonanych, w myśl art. 34 pr. o u. a., na Walnem Zgromadzeniu Izby w dniu 25 listopada 1933 r. wskutek ustąpienia członków Sądu, którzy zostali wylosowani (art. 5 i 26 pr. o u. a.), skład Sądu Dyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym był następujący:

1. Chomiczewski Stefan
2. Eberhardt Herman
3. Hartman Kazimierz
4. Jarosz Mieczysław
5. Konic Henryk
6. Korybut-Daszkiewicz Al.
7. Morawski Jan
8. Niedzielski Marjan
9. Pratkowski Leon
10. Szczepański Stanisław
11. Szumański Wacław
12. Szurlej Stanisław
13. Tyrchowski Wacław
14. Wilczyński Stanisław.

Prezesem Sądu na pierwszem zebraniu konstytucyjnem wybrany został ś. p. Henryk Konic, który obowiązki te spełniał aż do śmierci; po jego zgonie na Prezesa Sądu wybrano Stefana Chomiczewskiego. Zastępcą Prezesa był Stanisław Wilczyński.

W wyniku losowania z dniem 1 grudnia 1934 r. ze składu Sądu ustępują: 1) Stefan Chomiczewski, 2) Kazimierz Hartman, 3) Mieczysław Jarosz i 4) Jan Morawski.

2. Dane statystyczne.

Posiedzenia Sądu. W okresie sprawozdawczym Sąd Dyscyplinarny odbył ogółem posiedzeń:

niejawnych (§ 2 regulaminu Sądu) 33
jawnych (rozprawy dyscyplinarne — art. 73 pr. o u. a.) . 57,[1])

Na posiedzeniach niejawnych rozpatrzono ogółem 293 sprawy. Wokandy posiedzeń jawnych obejmowały ogółem 252 sprawy.

Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych.

Powód wszczęcia lub wogóle wpływu sprawy:		Ilość spraw
Sprawy niezałatwione w okresie 1932/33		86
Wnioski Rzeczników Dyscyplinarnych	o wszczęcie postępow. dyscyplin. .	195
	o umorzenie spraw, wszczętych z zawiadomień sądów i urzędów	26
Spraw z odwołań od umarzających dochodzenie postanowień Rzeczników Dyscyplinarnych		45
Ogółem spraw było		352

Sposób załatwienia:		Ilość spraw
Zarządzono rozprawę dyscyplinarną		200
Umorzono postępowanie		36
Oddalono skarg apelacyjnych		40
Zwrócono Rzecznikowi Dyscyplinarnemu jako:	niewłaściwie skierowane	4
	celem przeprowadzenia dochodzenia	7
Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Poznańskiej według właściwości		6
Jeszcze nie rozpoznano		59

[1]) W tem jedno na sesji wyjazdowej w Siedlcach.

Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych.

Powód wszczęcia sprawy		Ogółem było spraw	Załatwienie: Osądzono	Umorzono	Przekazano Sądowi Dysc. w Poznan. art. 74	Odroczono	Jeszcze nie osądzono
Sprawy nie osądzone w roku ubiegłym		83	68	1	3	6	5
Wszczęte z wniosków rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym		200	139	2	6	28	25
Przekazane przez Sądy Dyscypl. innych Izb Adw. w trybie art. 97.	z Izby Adwokackiej w Lublinie	1	1	—	—	—	—
	z Izby Adwokackiej w Katowicach	1	—	—	—	—	1
Ogółem		285	208	3	9	34	31

Wyroki. W 208 sprawach osądzonych zapadło ogółem:

wyroków uniewinniających	88
" skazujących	126
Razem	214 [1]

[1] W niektórych sprawach wyroki skazujące dotyczyły jednocześnie kilku adwokatów, stąd większa liczba wyroków, niż spraw osądzonych.

Wymiar kar był następujący:

Rodzaj kary	Ile razy zastosowany	
Upomnienie		70
Nagana		37
Zawieszenie w czynnościach adwokata na 1 miesiąc	10	
" " " " 3 "	5	
" " " " 6 "	3	
" " " " 1 rok	1	19
Razem		126

Zestawienie porównawcze wyroków:

Zapadło wyroków	W okresie sprawozdawczym 1932/33	W okresie sprawozdawczym 1933/34
Uniewinniających	76	88
Skazujących na:		
upomnienie	51	70
naganę	25	37
zawieszenie w czynnościach adwokata	26	19
Ogółem . . .	178	214

3. Orzecznictwo.

Wolność słowa i pisma.

1. Adwokat, używając pewnych wyrażeń w pismach, składanych Sądowi czy Urzędowi, powinien się liczyć nie z genetycznem znaczeniem wyrazów, lecz z ich znaczeniem codziennem, potocznem; w użyciu przeto przez adwokata w skardze apelacyjnej pod adresem Sądu pierwszej instancji wyrazów „bezprawny" i „juro caduco" uznać należy przekroczenie granic wolności słowa, tembardziej, że, używszy tego ostatniego wyrażenia w związku ze zwrotem: „poćwiartowanie

sumy", adwokat musiał mieć na celu wykazanie samowolnego podziału sumy przez Sąd.

(15.II.1933 r. Nr. D. 239/32 — „Palestra", 1933 r. str. 751).

2. Wyrażenia: „świadek fałszywie zeznawał", użytego przez adwokata nie w celu obrazy świadka, a dla stwierdzenia istotnej wartości jego zeznania przy ocenie dowodów w sprawie, nie można uznać za przekroczenie wolności słowa obrońcy.

(7.II. 1934 r. Nr. D. 139/33).

Stosunek do Sądów.

3. Jeśli adwokat uznaje za możliwe i zasadne wniesienie skargi o wdrożenie przeciwko orzekającemu kompletowi Sądu lub przeciwko poszczególnym członkom tego kompletu postępowania dyscyplinarnego, to w tych wyjątkowych i nader rzadko zdarzających się wypadkach obowiązany jest zachować szczególną ostrożność i umiar, ograniczając się tylko do rzeczowego przedstawienia faktów, będących przedmiotem oskarżenia, oraz powołania się na dowody;

w każdym zaś razie powinien unikać jakichkolwiek uogólnień i wyrazów, mogących, chociażby tylko pozornie, uwłaczać powadze i bezstronności Sądu, gdyż właśnie adwokat obowiązany jest we wszelkich okolicznościach panować nad sobą, a w stosunku do władz sądowych być wzorem poprawnego zachowywania się i okazywać poszanowanie;

obowiązek powyższy wypływa, między innemi, z roty przysięgi adwokackiej i z treści art. 15 pr. o u. a.

(13.VI. 1934 r., Nr. D. 84/34).

4. Adwokat ani bezpośrednio ani pośrednio nie powinien dopuszczać się czynów, niezgodnych z obowiązkami swego zawodu i złożonem ślubowaniem;

użycie przeto przez adwokata zwrotu obraźliwego dla Sądu, — chociażby w piśmie, zredagowanem w imieniu samej strony i nawet na jej wyraźne żądanie, — stanowi uchybienie, podlegające represji dyscyplinarnej.

(15.II.1933 r., Nr. D. 226/32 — „Palestra", 1934 r. str. 582).

Patrz również tezy: 1 i 22.

Stosunek do władz korporacyjnych.

5. Krytyka zarządzeń Rady Adwokackiej stanowi niewątpliwie prawo każdego członka korporacji; jednakże krytyka, wypowiedziana w formie niewłaściwej i skierowana pod adresem członka Rady, wykonywającego jej zarządzenia, przestaje być krytyką, a nabiera cech protestu i niechęci podporządkowania się zarządzeniom władzy korporacyjnej.

Wypadki niewłaściwego zachowania się członków korporacji w stosunku do kolegów, piastujących godność przedstawicieli władz korporacyjnych, zasługują na szczególne potępienie.

(25.II. 1933 r., Nr. D. 258/32 — „Palestra", 1934 r. str. 645).

6. Niezłożenie wyjaśnień i niestawiennictwo na rozprawę dyscyplinarną obwinionego adwokata stanowi dowód lekceważenia zarządzeń władzy korporacyjnej i powinno skutkować represję dyscyplinarną.

(10.I. 1934 r., Nr. D. 105/33).

7. Oświadczenie adwokata o gotowości pokrycia zaległości w składkach korporacyjnych, wynoszącej 1.590 zł., ratami po 25 zł. miesięcznie nie może nie obudzić u Sądu Dyscyplinarnego przekonania, iż adwokat nie zdaje sobie należycie sprawy, jak należy wykonywać obowiązki w stosunku do własnej korporacji.

(10.III. 1934 r., Nr. D. 14/34).

Stosunek do kolegów.

8. Jak to podniesiono w komunikacie Rady Adwokackiej w Warszawie Nr. 38 z 1927 r., powinno być uznane za zasadę przestrzeganie punktualnego stawiennictwa adwokatów na posiedzenia sądowe;

adwokat, który przewiduje w tym względzie uzasadnioną przeszkodę, powinien porozumieć się zawczasu, najlepiej w przeddzień terminu, z adwokatem strony przeciwnej co do

godziny, możliwej dla obu stron, lub też, zapisując się na wokandzie, zanotować, o której godzinie przybędzie, a zarazem, w miarę możności, wskazać, w jakim Sądzie lub jakiej instytucji będzie się w danej godzinie znajdował.

(22.II. 1933 r., Nr. D. 223/32, — „Palestra", 1934 r. str. 179).

9. Adwokat w stosunku do swoich kolegów powinien wykazywać jaknajdalej idącą lojalność i uczynność.

W danym przypadku adwokat, otrzymawszy zlecenie kolegi, powinien był niezwłocznie zlecenie to wykonać, względnie zwrócić koledze z wyłuszczeniem powodów, dla których nie uważał za możliwe spełnić jego prośby;

pozostawiwszy zlecenie bez wykonania a listy bez odpowiedzi, postępowaniem swojem wobec kolegi uchybił obowiązkom koleżeńskim.

(18.IV. 1934 r., Nr. D. 46/34).

10. Zarzut niekoleżeńskiego postąpienia adwokata został udowodniony i wyraził się w tem, iż adwokat podjął się przeprowadzenia czynności rewizyjnych, skierowanych przeciwko koledze - adwokatowi, i nieoględnie ustalił nieprawidłowość obliczeń kolegi, ewentualnie jego nadużycie, wykazując niedobór na znaczną sumę, bez uprzedniego zapytania kolegi, czy może usprawiedliwić ten niedobór.

Zasady koleżeństwa, należące do kardynalnych zasad zawodu adwokackiego, sprzeciwiają się podejmowaniu podobnych czynności przeciwko koledze, a zwłaszcza przeprowadzeniu ich w sposób tak nieoględny.

(28.II. 1934 r., Nr. D. 92/33).

Stosunek do klijentów.

11. Obowiązkiem adwokata, w szczególności gdy ma do czynienia z klijentami o niższej kulturze, jest zachowanie spokoju i godności do najdalszych granic.

(18.IV. 1934 r., Nr. D. 44/34).

12. Niedopłacenie przez klijenta stosunkowo drobnej sumy nie może być uznane za usprawiedliwienie zwłoki we

wniesieniu pozwu, zwłaszcza, że adwokat, podjąwszy się prowadzenia sprawy i wiedząc o ujemnych dla klijenta skutkach zwłoki, bezwarunkowo obowiązany był natychmiast wnieść pozew i uzyskać nakaz zapłaty i nie miał prawa uzależniać dokonania tych czynności od dopłacenia mu wspomnianej sumy.

(6.VI. 1934 r., Nr. D. 134/33).

13. Tłomaczenie się adwokata, iż pieniądze, złożone przez klijenta, były zaliczką nie na koszty, lecz na honorarjum, nawet gdyby było zgodne z prawdą, dowodziłoby, że adwokat nie dość jasno stawiał wobec klijenta kwestję swego honorarjum;

w każdym razie adwokat powinien był wezwać klijenta zawczasu do złożenia potrzebnej kwoty na koszta, uprzedzając o skutkach niewniesienia opłat w terminie;

zaniedbanie tego stanowi poważne naruszenie obowiązku sumiennego i gorliwego wykonywania czynności zawodowych.

(21.III. 1934 r., Nr. D. 19/34).

14. Z godnością adwokata nie licuje ani przyjmowanie weksli w imieniu osoby podstawionej i wytaczanie z nich sprawy przeciwko swemu faktycznemu klijentowi, ani dawanie wezwania swemu nominalnemu klijentowi w imieniu osoby trzeciej o zwrot tych weksli, z których adwokat w imieniu tegoż klijenta prowadzi sprawę.

Takie wdawanie się adwokata w załatwianie interesów fikcyjnych, przyczem adwokat musi działać formalnie przeciwko swemu klijentowi, a na szkodę przeciwnika, robi wrażenie bardzo ujemne, z jednej bowiem strony daje podstawę do podejrzeń, z drugiej — stwarza pole do nadużyć.

Zrzeczenie się jednego z pozwanych bez wyraźnej zgody powoda, jakoteż wydanie uzyskanych tytułów wykonawczych osobie trzeciej bez wyraźnej zgody klijenta uznać należy za nieostrożność, której adwokat powinien unikać.

(17.V. 1933 r., Nr. D. 334/32 — „Palestra", 1934 r. str. 47):

15. Przyjęcie przez adwokata obrony osoby w czasie, gdy miał powierzone w innej sprawie przeprowadzenie sprawy karnej przeciw tejże osobie, uchybia w wysokim stopniu god-

ności i powadze stanu oraz musi narażać adwokata na podejrzenia, zwłaszcza ze strony ludzi o niższem wykształceniu, wchodzenia w zmowę z przeciwnikiem.

(10.I. 1934 r., Nr. D. 123/33).

16. Zawiadomienie przez adwokata klijenta o terminie rozprawy i zrzeczeniu się dalszego prowadzenia sprawy zwykłą kartką pocztową jest sposobem niewystarczającym, gdy chodzi o podanie klijentowi tak ważnej wiadomości, jak termin rozprawy i zrzeczenie się dalszej obrony, i może narazić klijenta na poważne straty, nie daje mu bowiem pewności, że zawiadomienie dojdzie do swego przeznaczenia.

(16.V. 1934 r., Nr. D. 103/33).

Stosunek adwokatów-patronów do aplikantów.

17. Art. 107 pr. o u. a. kategorycznie ustala, iż aplikant może zastępować patrona tylko na mocy szczególnego w każdej sprawie upoważnienia patrona i pod jego odpowiedzialnością; przepis ten, łącznie z przepisem § 87 regulaminu Rady Adwokackiej w Warszawie, powinien być najściślej przestrzegany przez adwokatów - patronów, którzy tak formalnie, jak i przedewszystkiem moralnie, odpowiedzialni są za każdą sprawę, prowadzoną przez aplikanta.

Fikcyjny stosunek pomiędzy patronem i aplikantem jest rażącem uchybieniem obowiązkom patrona, który powinien nietylko kierować wykształceniem zawodowem swego aplikanta, lecz być z nim w stałym kontakcie, świecić mu przykładem i dbać o stronę etyczną jego działalności.

(21.III. 1934 r., Nr. D. 24/34).

Reklamowanie się adwokatów.

18. Wszelkie reklamowanie się adwokatów, jako niezgodne z powagą i godnością stanu adwokackiego, jest niedopuszczalne.

Adwokat, zamieszczając w gazecie ogłoszenie o przeniesieniu swej kancelarji, dopuścił się uchybienia godności stanu

adwokackiego, gdyż ogłoszenie zawierało, obok nazwiska adwokata, dopisek: „b. długoletni sędzia i t. d.", co nosi wszelkie cechy niesmacznej reklamy, ponieważ może nasuwać uzasadnione przypuszczenie, że, umieszczając wzmiankę o dawnem swem stanowisku sędziego, adwokat miał na celu zachęcenie przyszłych klijentów do powierzania mu spraw w tym właśnie sądzie, w którym był sędzią.

(31.I. 1934 r., Nr. D. 133/33).

Występowanie adwokata w sprawie, w której brał udział, jako sędzia.

19. W sprawie przeciwko adwokatowi, obwinionemu o to: 1) iż, będąc sędzią, rozpatrywał w komplecie wniosek o wstrzymanie wykonania pomyślnego dla oskarżącego wyroku, a następnie, po przejściu do adwokatury, przyjął w tejże sprawie obronę strony przeciwnej w sądzie, w którym poprzednio w tejże sprawie zasiadał, i

2) że w dacie, wyznaczonej na ogłoszenie wyroku, wszedł na salę narad i rozmawiał z sędziami o sprawie — Sąd Dyscyplinarny uznał, między innemi, co następuje:

> Dla rozstrzygnięcia sprawy dyscyplinarnej obojętnem jest, czy sesja sądowa, w której brał udział obwiniony adwokat, była merytoryczna, czy też incydentalna;
>
> osoby, biorące z tytułu piastowanego stanowiska udział w wymiarze sprawiedliwości, nietylko powinny rzetelnie i sumiennie spełniać swoje obowiązki ,ale ponadto winny skrupulatnie unikać wszelkich pozorów, mogących poddać w wątpliwość legalność i moralną czystość działania w sprawie;
>
> zasadniczym warunkiem prawidłowego wymiaru sprawiedliwości jest równouprawnienie stron w procesie;
>
> podjęcie się obrony w procesie przez obwinionego adwokata godziło w obie przytoczone wyżej zasady, gdyż sędzia, który brał udział w komplecie sądowym, rozpatrującym daną sprawę w jakiemkolwiek stadjum, miał możność usłyszenia opinji i wątpliwości, wypowiadanych przez innych sędziów, biorących udział w rozstrzyganiu sprawy, posiadanie zaś tych danych w pewnych wypadkach może bardzo ułatwić rzecznikowi strony działanie w sprawie w toku obrony przez uwzględnienie tych czy innych, zgóry wiadomych zapatrywań sędziów; obrońca, który takie dane posiada, jest w nierównie lepszem położeniu, niż jego przeciwnik, który takiemi dane-

mi nie dysponuje; w tym stanie rzeczy nie może być mowy o zachowaniu tak cennej i nieodzownej przy wymiarze sprawiedliwości zasady, jak równość stron w procesie;

prowadzenie obrony w tych warunkach wypacza zasadniczy charakter, jaki pownien cechować działalność adwokata. Adwokat winien walczyć w procesie sądowym prawem i dowodami. Przy anormalnej sytuacji, jaka się wytworzyła w danej sprawie, do działalności adwokata wkradają się imponderabilia, które nie powinny znaleźć tutaj miejsca.

W związku zaś z obroną obwinionego, że żaden przepis prawa nie zabrania adwokatowi obrony interesów strony w sprawie, którą rozpoznawał bezpośrednio za czasów swego urzędowania w charakterze sędziego, Sąd Dyscyplinarny uznał, że

zasady etyki adwokackiej i godności stanu, z natury rzeczy, nie mogą być unormowane ścisłemi przepisami; podstawy moralne, jakiemi powinien kierować się adwokat w swojej działalności, oraz wytyczne, zmierzające do utrzymania godności stanu na wysokim poziomie, kształtowały się wiekami i stanowią najcenniejszy dorobek i chlubę stanu adwokackiego.

Rzeczą członka Palestry, jego wiedzy, doświadczenia i sumienności jest rozstrzyganie wątpliwości, jak adwokat w danym wypadku powinien postąpić. Przyjęcie natomiast zasady, że adwokatowi w jego działalności wolno uczynić wszystko, co nie jest wyraźnie przez prawo zakazane, stanowiłoby niebezpieczny prejudykat, prowadzący do przekreślenia najlepszego dorobku szeregu pokoleń stanu obrończego.

(13.V.1933 r., Nr. D. 8/33 — „Palestra", 1934 r. str. 182).

Obrona z urzędu.

20. Obwiniony adwokat — obrońca z urzędu w sprawie cywilnej — jako zamieszkały w Łodzi, nie miał obowiązku stawić się na rozprawę w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie; powinien był jednak zawiadomić klijenta o terminie rozprawy w Sądzie Apelacyjnym, aby dać mu możność ustanowienia obrońcy w sprawie bądź z wyboru, bądź z nominacji Rady Adwokackiej;

nie spełniwszy tego, adwokat z nominacji dopuścił się zaniedbania swego obowiązku, jako obrońcy z urzędu, wsku-

tek czego klijent pozbawiony był obrony sprawy w drugiej instancji i mógł słusznie przypuszczać, że sprawę przegrał z powodu braku obrony na rozprawie.

(17.I.1934 r., Nr. D. 114/33).

Czynności adwokata, jako kuratora lub syndyka masy upadłości.

21. Zgodnie z ustaloną w orzecznictwie dyscyplinarnem zasadą nadzór nad czynościami adwokata, jako syndyka masy upadłości, sprawowany przez Sąd, nie wyłącza kontroli ze strony władz korporacyjnych w zakresie art. 15 pr. o u. a. Przy ocenie z tego stanowiska nieprzybycie syndyka adwokata na termin, wyznaczony do sprawdzenia wierzytelności, uznać należy za uchybienie obowiązkom zawodowym bodaj większe, niż nieprzybycie na jakąkolwiek inną rozprawę sądową, a to ze względu na urzędowy charakter czynności syndyka.

Jednakże zasada ta, jak każda inna, może podlegać wyjątkom w przypadkach, gdy niestawiennictwo adwokata na termin sądowy wynika z okoliczności, zupełnie niezależnych od jego woli; odpada wówczas podstawa do represji dyscyplinarnej.

(5.IV.1933, Nr. D. 324/32).

22. Przyjęcie przez adwokata nominacji na kuratora masy upadłości wkłada na niego obowiązki nietylko ściśle wymienione w Kodeksie Handlowym, które adwokat obowiązany jest wykonać, lecz zmusza go również do podporządkowania się słusznym wymaganiom Sądu.

Zarządzanie przez adwokata, w charakterze kuratora, masą upadłości poza terminem, w art. 459 K. H. wskazanym, oraz pozostawienie bez odpowiedzi wezwania Sądu Okręgowego, skierowanego do niego naskutek skargi Sędziego Komisarza, stanowi ze strony adwokata uchybienie nietylko w stosunku do przyjętych obowiązków, lecz i w stosunku do powagi Sądu.

(14.I.1933 r., Nr. D. 298/32 — „Palestra", 1934 r., str. 432).

23. Adwokatowi nie wolno jest, jako kuratorowi czy syndykowi masy upadłości, pobierać jakiegokolwiek wynagrodzenia ponad normę, ustaloną przez Sąd.

(1.III.1933 r., Nr. 218/32 — „Palestra", 1934 r., str. 580).

Udział adwokata w czynnościach egzekucyjnych.

24. Chociaż w zasadzie udział adwokata w czynościach egzekucyjnych (przy opisie — osobiście, przy innych — przez pracowników) nie jest pożądany — jednakże w wyjątkowych sytuacjach udział taki jest dopuszczalny, a nawet konieczny; często bowiem interesy klijenta w braku obecności adwokata przy czynnościach komornika byłyby narażone na poważne niebezpieczeństwo. Takt w postępowaniu i sumienne spełnianie obowiązków pozwolą adwokatowi w podobnych wyjątkowych sytuacjach nie narazić na szwank godności stanu i obronić interesy klijenta.

(21.I.1933 r., Nr. D. 161/32. — „Palestra", 1934 r. str. 491).

Czynności pozazawodowe adwokatów.

25. Wprawdzie w zasadzie niemożność wypełnienia zaciągniętych zobowiązań jest kwestją czysto cywilną i nie ubliża godności stanu, to jednak w pewnych okolicznościach niedopełnienie zaciągniętego przez członka Palestry zobowiązania uznane być musi za naruszające powagę i godność adwokatury.

(25.IV.1934 r. Nr. D. 50/34).

26. Zgodnie z niejednokrotnemi orzeczeniami Rady Adwokackiej, władze korporacyjne obowiązane są ingerować poza sferę działalności zawodowej adwokata w wypadkach, gdy zachodzą okoliczności o charakterze honorowym lub etycznym.

Ponieważ adwokat nie wykonał swoich zobowiązań co do zapłaty komornego i terminowego usunięcia się z lokalu wbrew oświadczeniu, złożonemu Dziekanowi Rady, i obietnicom, danym skarżącej, niespełnienie w tych warunkach przyjętych zobowiązań i łudzenie skarżącej obietnicami, których

adwokat nie wykonał, należy uznać za uwłaczające godności stanu.

(10.V.1933 r., Nr. D. 14/33 — „Palestra“, 1934 r., str. 123).

27. Adwokat powinien pamiętać o tem, by swem zachowaniem się, szczególnie w miejscu publicznem, nie dawać powodu do wytwarzania sytuacji, narażającej na szwank godność stanu.

(15.II.1933 r., Nr. D. 195/32 — „Palestra“, 1934 r., str. 433).

28. Jednym z kardynalnych obowiązków adwokata jest przyzwoite i solidne zachowanie się wszędzie i zawsze, a w szczególności w instytucji urzędowej.

(13.I.1934 r. Nr. D. 110/33).

29. Pytanie, czy dopuszczalny jest udział adwokata, jako członka zarządu, w zarejestrowanej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, zasadniczo nie może być rozstrzygnięte inaczej, jak w sensie przeczącym. Zasada powyższa powinna mieć zastosowanie nawet w tych przypadkach, gdy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością — wbrew domniemaniu prawnemu — powstaje nie dla celów handlowych lub przemysłowych, a, jak w przypadku quaestionis, dla celów kulturalno-oświatowych; samo bowiem ujawnienie nazwiska adwokata, jako zarządcy spółki, w rejestrze firmowym nie licuje z godnością stanu.

21.VI.1933 r., Nr. D. 16/33 — „Palestra“, 1934 r., str. 124).

30. Wydanie czeku bez pokrycia, jako czyn, zawierający wszelkie znamiona złej wiary, nie licuje z godnością stanu adwokackiego, tembardziej, że wystawianie czeków bez pokrycia jest karalne i adwokat, wystawiający takie czeki, jest narażony na ewentualność pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej.

(6.VI.1934 r., Nr. D. 135/33).

31. Skoro aplikant adwokacki uważał, że odstąpienie mieszkania za wynagrodzeniem jest tranzakcją niedopuszczalną, nie powinien był w tej tranzakcji brać udziału, aby nie stać się uczestnikem tego, co przez ustawę jest zabronione.

Niedopuszczalne jest ze względów etycznych wogóle, a tembardziej ze względu na etykę, obowiązującą specjalnie adwokatów, zawieranie tranzakcji, zabronionej prawem, celem osiągnięcia zamierzonego celu, a następnie, po uzyskaniu tego celu, uchylanie się od przyjętych zobowiązań z tego tylko względu, że zawarta tranzakcja jest zabroniona prawem.

(7.I.1934 r., Nr. D. 138/33).

*

* *

Kwestja wyroków łącznych.

W wyroku, oddalającym podanie jednego z członków Izby o wydanie łącznego wyroku w kilku sprawach, w których został skazany na zawieszenie w czynnościach zawodowych adwokata, Sąd Dyscyplinarny wyszedł z założeń następujących.

Prawo o ustroju adwokatury nie zawiera żadnych postanowień w przedmiocie wydawania wyroków łącznych.

Art. 77 mówi, iż „Sąd Dyscyplinarny, orzekając karę zawieszenia w czynnościach może zaliczyć na jej poczet czas tymczasowego zawieszenia w całości lub w części"; kwestja ta zatem pozostawiona jest do uznania Sądu Dyscyplinarnego i nie pozostaje w żadnym związku ze sprawą wyroków łącznych.

Art. 97 mówi o stosowaniu odpowiednich przepisów kodeksu postępowania karnego. Ponieważ wymierzanie kary łącznej określone jest w kodeksie karnym, a nie w kodeksie postępowania karnego — przeto na gruncie postanowień prawa o ustroju adwokatury Sąd Dyscyplinarny nie posiada uprawnień stosowania w drodze analogji przepisów kodeksu karnego; analogja taka byłaby zresztą sprzeczna z doktryną materjalnego prawa karnego.

Wprawdzie w kodeksie postępowania karnego, w art. 32 § 1, jest mowa o wydawaniu wyroków łącznych, ale artykuł ten zawiera jedynie postanowienia natury porządkowej, a mia-

nowicie który z Sądów, w razie skazania jednej osoby przez kilka Sądów, wydaje wyrok, orzekający łączną karę.

Gdyby nawet przyjąć za słuszne założenie, że Sąd Dyscyplinarny może wydawać wyroki, orzekające karę łączną, że takie postępowanie Sądu Dyscyplinarnego oparte jest na poglądzie prawnym praeter legem, a nie contra legem — to oczywiście mogłaby tu być mowa o stosowaniu postanowień art. 31 — 35 KK, a w szczególności art. 35 KK.

IV. Sprawozdanie rachunkowe.

Dział I. Budżet.

1) Wykonanie budżetu.
2) Porównanie wykonania budżetów za lata 1932/33 i 1933/34.
3) Preliminarz budżetowy.
4) Wydatki nieprzewidziane.

Dział II. Bilans Izby Adwokackiej Warszawskiej (bez Funduszu Zapomóg Pośmiertnych).

1) Bilans
2) Aneksy:
   a) papiery wartościowe,
   b) fundusz zapomóg ogólnych,
   c) r-k wydawnictwa „Palestra",
   d) porównanie wpływów i wydatków czas. „Palestra" za lata 1932/33 i 1933/34.

Dział III. Fundusz Zapomóg Pośmiertnych

1) Bilans
2) Aneksy:
   a) zestawienie obrotów.
   b) zestawienie wierzycieli.
   c) papiery wartościowe.

Dział IV. Bilans łączny.

WYKONANIE BUDŻETU 1934.

od 1/11.1933 r. do 31/10.1934 r.

	Preliminowano	Wykonano	Więcej niż prelimin.	Mniej niż prelimin.
Dochody:				
Składki adwokackie	171.000.—	133.324,90	—	37.675,10
Składki aplikantów	7.600.—	7.153,50	—	446,50
Składki wpisowe	20.000.—	41.425.—	21.425.—	—
Składki bibljoteczne	3.000.—	2.025.—	—	975.—
Za legitymacje członkowskie .	600.—	—	—	600.—
Opłaty manipulacyjne . . .	5.000.—	10.655.—	5.655.—	—
Za odnajem lokalu	10.100.—	9.045,75	—	1.054,25
Nieprzewidz. i różne zaległe	1.—	3.601,02	3.600,02	—
	217.301.—	207.230,17	30.680,02	40.750,85
	10.070,83		10.070,83	

Zestawienie wykonania budżetu:

Nadwyżka z okresu ubiegłego	10.141,62
Mniej różnica wpływów nad wydatkami	4.784,09
Nadwyżka na okres przyszły	5.357,53

	Preliminowano	Wykonano	Więcej niż prelimin.	Mniej niż prelimin.
Wydatki:				
Naczelna Rada Adwokacka .	18.000.—	18.000.—	—	—
Lokal i konserwacja	20.000.—	16.563,35	—	3.436,65
Podatek od lokalu	2.160.—	1 225,75	—	934,25
Opał i światło	6.000.—	3.088,25	—	2.911,75
Telefony	8 000.—	8 051,13	51,13	—
Materjały piśmienne i druki .	8 000.—	6.286,03	—	1.713,97
Druk sprawozdania i listy . .	3.500.—	6.200.—	2.700.—	—
Ogłoszenia i prenumer. pism .	6.000.—	3.545.—	—	2.455.—
Portorja	5.000.—	5.141,16	141,16	—
Bibljoteka	4 000.—	4 003,35	3,35	—
Koszty inkasa	2.000.—	7.605,47	5.605,47	—
Koszty manip. w instyt. kredyt.	400.—	648,22	248,22	—
Wynagrodz. person. Rady Adw.	70.000.—	77.830.—	7.830.—	—
Świadczenia socjalne . . .	6.000 —	6.909,51	909,51	—
Urządzenia biurowe	10.000.—	6.468,10	—	3.531,90
Amortyzacja Pożyczki Udział.	3.000.—	3.000.—	—	—
Amortyzacja ruchomości . .	4.000.—	—	—	4.000.—
Nieprzewidziane wydatki *) . .	12.000.—	10.733,37	—	1.266,63
Różne	12.241.—	8.847,32	—	3.393,68
Sąd dyscyplinarny				
a) koszta kancelaryjne i wynagrodz. personelu łącznie ze świadczeniami . . .	15.000.—	15.419,55	419,55	—
b) specjalne wydatki (zwroty kosztów podróży świadków, delegacyj i t. p.) . .	2.000.—	2.448,70	448,70	—
	217.301.—	212.014,26	18.357,09	23.643,83
	5.286,74		5.286,74	

*) patrz st. 7.

PORÓWNANIE WYKONANIA BUDŻETU ZA LATA 1932/33 i 1933/34

Dochody

	Preliminowano		Wykonano	
	1932/33	1933/34	1932/33	1933/34
Składki adwokackie	167.599,—	171.000,—	122.019,93	133.324,90
„ aplikantów	6.000,—	7.600,—	5.580,—	7.153,50
„ wpisowe	5.000,—	20.000,—	22.680,—	41.425,—
„ bibljoteczne	1.000,—	3.000,—	5.995,—	2.025,—
Za legitymacje	300,—	600,—	1.299,—	—
Opłaty manipulacyjne . . .	2.000,—	5.000,—	24.040 20	10.655,—
Za odnajem lokalu	—	10.100,—	—	9.045,75
Różne	6.893,53	—	9.375.45	—
Nieprzewidz. i różne zaległe .	—	1,—	—	3.601,02
Pozostałość z okresu ubiegłego	5.451,93	—	5.451,93	—
	194.244,46	217.301,—	196.441,51	207.230,17

Wydatki

	Preliminowano		Wykonano	
	1932/33	1933/34	1932/33	1933/34
Naczelna Rada Adwokacka .	13.000,—	18.000,—	18.500,—	18.000,—
Lokal i konserwacja	17.000,—	20.000,—	17.647,30	16.563,35
Podatek od lokalu	1.200,—	2.160,—	718,20	1.225,75
Opał i światło	5.000,—	6.000,—	3.622,68	3.088,25
Telefony	8.000,—	8.000,—	7.574,30	8.051,13
Materjały piśmienne i druki .	6.000,—	8.000,—	4.906,59	6.286,03
Druk sprawozdania i listy .	3.500,—	3.500,—	2.977,64	6.200,—
Ogłoszenia i prenum. pism .	6.000,—	6.000,—	6.029,80	3.545,—
Portorje	5.000,—	5.000,—	3.755,74	5.141,16
Bibljoteka	4.000,—	4.000,—	3.110,—	4.003,35
Koszty inkasa	6.000.—	2.000,—	11.217,50	7.605,47
Koszty manip. w instyt. kred.	400,—	400,—	246,68	648,22
Wynagrodzenie personelu . .	80.000,—	70.000,—	80.907,—	77.830,—
Świadczenia socjalne . . .	7.000,—	6.000,—	8.054,58	6.909,51
Subsydjum dla Łodzi . . .	6.670,—	—	2.700,—	—
„ dla Białegostoku .	500,—	—	240,—	—
Urządzenia biurowe	6.000,—	10.000,—	4.817,60	6.468,10
Amortyzacja pożyczki udział.	—	3.000,—	—	3.000.—
Amortyzacja ruchomości . .	—	4.000,—	—	
Nieprzewidziane wydatki . .	10.000,—	12.000,—	4.052,60	10.733,37
Różne	8.974,46	12.241,—	5.221,68	8.847,32
Sąd Dyscyplinarny				
a) koszty kancelaryjne i wynagrodz. personelu łącznie ze świadcz.	—	15.000,—	—	15.419.55
b) specjalne wydatki (zwrot kosztów podróży świadków delegacji i t. p.)	—	2.000,—	—	2.448,70
	194.244,46	217.301,—	186.299,89	212.014,26

Preliminarz budżetowy
na rok 1934/35

Wydatki	Zł.	Zł.
1. OGÓLNE		
Naczelna Rada Adwokacka	18.000 —	
Lokal i konserwacja	17.000.—	
Podatek od lokalu	1.500.—	
Opał i światło	4.000.—	
Telelony	4.000.—	
Materjały piśmienne i druki	8.000.—	
Druk sprawozdania i listy	6.000 —	
Ogłoszenia i prenumerata pism	4.000.—	
Portorja	6.000.—	
Bibljoteka	4.000.—	
Koszty inkasa	4.500.—	
Koszty manipulacyjne	600.—	
Wynagrodzenie personelu Rady Adw. . .	80.000.—	
Świadczenia socjalne	7.000.—	
Urządzenia biurowe	5.000.—	
Amortyzacja ruchomości	5.000.—	
Nieprzewidziane wydatki	9.000.—	
Różne	8.960.—	192.560.—
2. DELEGATURY		16.440.—
3. SĄD DYSCYPLINARNY		
Wynagrodzenie personelu, świadczenia socjalne i wydatki kancelaryjne	15.000.—	
Specjalne wydatki (zwroty kosztów przejazdów, reprezentacje i t. p.)	3.000.—	18.000.—
		227.000.—

Dochody	Zł.	Zł.
Składki adwokackie 100 zł. × 1800	180.000 —	
— 5% na fundusz zapomóg ogólnych	9.000.—	171.000.—
Składki aplikantów 20 zł. × 600	12.000.—	
— 5% na fundusz zapomóg ogólnych	600.—	11.400.—
Składki wpisowe 100 zł. × 150		15.000.—
Opłaty manipulacyjne 100 zł. × 30	3.000.—	
„ „ 30 „ × 100	3.000.—	6 000.—
Odnajem lokalu		6.000.—
Ryczałt administracyjny funduszu zapomóg pośmiertnych		17.030.—
Nieprzewidziane i różne zaległe.		570.—
		227.000.—

Aneks do wykonania budżetu

Nieprzewidziane wydatki

1) Subsydjum:	
a) dla Delegatury w Sosnowcu	1.000.—
b) „ „ w Łodzi	3.000.—
c) „ Koła Prawników Stud. Uniw. Warsz. . .	1.000.—
2) Towarzystwo Prawnicze za korzystanie z sali na wykłady seminaryjne	3.114.50
3) Druk Statutu Zapomóg Pośmiertnych	380.76
4) Ofiara na powodzian	1.000.—
5) Różne	1.238.11
	10.733.37

BILANS

Izby Adwokackiej Warszawskiej na dzień 31 października 1934 roku.

(bez funduszu zapomóg pośmiertnych).

Stan czynny

	Zł.	Zł.
1. Gotówka:		
a) w kasie biura Rady Adwokackiej . .	11.351,48	
b) w kasie administr. „Palestra" . . .	1.819,57	13.171,05
2. Sumy do dyspozycji:		
a) w P. K. O. na r-ku Izby Adwokackiej	15.804,50	
b) w P. K. O. na r-ku „Palestry" . . .	4.761,81	
c) w Banku Handlowym	4.823,45	
d) w Banku Gospodarstwa Krajowego .	19.046,53	44.436,29
3. Papiery wartościowe:		
zdeponowane w Banku Handlowym . .		17.638,35
4. Dłużnicy:		
członkowie Izby za udziel. pożyczki . . .		135.390,34
5. Członkowie Izby:		
z tytułu zaległych		
a) składek adwokackich	134.351,—	
b) kosztów postępow. dyscypl.	25.533,06	
c) różnych	593,77	160.477,83
6. Ruchomości:		
w biurze Rady i w pokojach adwokackich przy Sądach		35.058,85
7. Koło Prawników Polskich		3.792,45
8. R-k Mieszany Urządzenia Lokalu. . . .		11.478,40
9. Sumy Przechodnie		21.097,10
		442.540,66

Stan bierny

	Zł	Zł.
1. Fundusz Ogólny:		160.388,33
2. Fundusz Zapomóg Ogólnych:		250.786,24
3. Fundusz Asekuracyjny w sprawach zastępstw karnych		4 510,50
4. Fundusze Żelazne		
a) Fundusz im. Leona Figowskiego . .	2.272,—	
b) „ „ Zygmunta Tykocinera . .	4.183,48	
c) „ „ Zygmunta Sokołowskiego	4.656,20	11.111,68
5. Fundusz Budowy Domu Prawnictwa Polskiego		150,—
6. Wydawnictwo „Palestra"		6.581,38
7. R-k Wykonania Budżetu		5.357,53
8. Amortyzacja Pożyczki Udziałowej . . .		3.655,—
		442.540,66

Dziekan Rady: (—) *A. Chełmoński*

Skarbnik Rady: (—) *J. Podkomorski*

Szef Buchalterji Rady: (—) *I. Nowicki*

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszów Żelaznych.

Fundusze	Wartość nominalna	Kurs giełd z dn. 31.X.1934	Stopa proc.	Nazwa apierów	Wartość bilansowa bez kupon. bieżąc.
im. Leona Figowskiego	zł. 3.200.—	71	5%	Listy Zastawne m. Warszawy	2.272.—
im. Z. Sokołowskiego	zł. 2.580.—	94	8%	Listy Zastawne Banku Rolnego	2.425.20
im. Zygm. Tykocinera	ztuk 20 à dol. 5	53.25	4%	Pożyczka Premjowa Dolar.	1.065.—
	zł. 5.780.— szt. 20				5.762.20

Dział II punkt 2a.

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszu Zapomóg Ogólnych

Wartość nomilna	Kurs giełd. z 31.X.1934	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kupon. bieżąc.
Szt. 50	117,50	4%	Pożyczka Premjowa Inwestyc.	5.875,—
Zł. 6.700.—	67,—	4½%	Listy Zastawne m. Warszawy	4.489,—
Zł. 440,—	52,50	4½%	Listy Zastawne Ziemskie	231,—
Dol. 400,—	74,25	6%	Pożyczka Dolarowa	1.767,15
Sztuk 50 Zł. 7.140,— Dol. 400,—				12.362,15

SPECYFIKACJA

wpływów i wydatków funduszu zapomóg ogólnych.

	Wpływy		Wydatkj
Składki od wpisanych na listę adwokatów		1.975,—	
Fundusz „Charitas"		225,—	
Kurjer Warszawski		105,—	
Izba Lwowska zamiast wieńca na trumnę ś. p. H. Konica		50,—	
Adwokat Brokman Wacław		150,—	
R ó ż n i		50,—	
5% wpływów:			
od sumy składek adwokackich .	7.017,10		
od sumy składek aplikanckich .	376,50	7.393,60	
Przeniesione z R-ku Procentów odsetki:			
od pożyczek udzielonych członkom Izby	3.736,91		
od kapitałów lokowanych w instytucjach kredytowych	5.817,03		
od papierów wartościowych	7.963,80	17.517,74	
Wypłacono zapomóg stałych			6.735,—
„ „ jednorazowych . . .			319,50
		27.466,34	7.054,50

Rachunek wydawnictwa „Palestra“

W-n

	Zł.	Zł.
Pozostałość z okresu ubiegłego		1.657,50
Wpływy od prenumeratorów:		
do kasy abministracji	9.296,54	
przez inkasentów	18.878,75	
na r-k w P. K. O.	12.265,54	40.440,83
Za pojedyńcze egzemplarze:		
do kasy administracji	145,20	
na r-k w P. K. O.	171,—	316,20
Za obwieszczenia:		
na r-k w P. K. O.		79,49
Dopisano na r-ku w P. K. O. tytułem odsetek		30,13
		42.524,15

Ma

	Zł.	Zł.
Druk czasopisma „Palestra“	12.661,96	
Papier tekstowy i okładkowy	4.180,30	
Druk odbitek dla autorów	1.864.32	
Honorarja autorskie	9.532,06	
Ogólne koszty administracji	1.624,20	
Portorja	970,01	
Koszta manipulacyjne w P. K. O.	83,20	
Inkaso	2.310,22	
Bilety tramwajowe	237,50	
Ekspedycje	186,09	
Klisze do adresarki i konwersacja	114,50	
Materjały piśmienne i druki	653,41	
Stała Delegacja	25,—	
Zwrócone do kasy Rady Adwokackiej. . . .	1.500,—	35.942,77
Bilans Zamknięcia		6.581,38
		42.524,15

PORÓWNANIE WPŁYWÓW I WYDATKÓW
Wydawnictwa „Palestra".

Wpływy:	1932/33	1933/34
Pozostałość z okresu ubiegłego	561.75	1.657.50
Wpłaty tytułem prenumeraty:		
do kasy Administracji	8.696.—	9.321.29
przez inkasentów	13.148.56	18.878.75
na r-k w P. K. O.	6.849.85	12.265.54
Za pojedyńcze egzemplarze do Administracji	335.55	316.20
Za ogłoszenia do kasy Administracji	50.—	79.49
Dopisane odsetki na r-ku w P. K. O.	7.33	30.13
Pożyczone z kasy Rady Adwokackiej	1.500.—	—
	31.149.04	42.548.90
	11.399.86	

Wydatki:	1932/33	1933/34
Druk czasopisma „Palestra"	16.196 12	12.661.96
Papier tekstowy i okładkowy	4.072.34	4.180.30
Druk odbitek dla autorów	787.80	1.864.32
Honorarja autorskie	1.527.25	9.532.06
Ogólne koszty administrac	2.650.—	1.624.20
Portorja	915.08	970.01
Koszta manipulacyjne w P. K. O.	30.70	83.20
Inkaso	1.405.16	2.310.22
Bilety tramwajowe	—	237.50
Ekspedycje	211.84	186.09
Klisze do adresarki i konserwacja	296.27	114.50
Kartoteka	118.80	—
Materjały piśmienne i druki	680.18	653.41
Stała Delegacja	—	25.—
Zwrócone do kasy Rady Adwokackiej	600.—	1.500.—
	29.491.54	35.942.77
	6.451.23	

B I L A N S F U N D U S Z U Z A P O M Ó G P O Ś M I E R T N Y C H

na dz. 31 października 1934 roku.

	Zł.	Zł.
1. Sumy po dyspozycji		
Bank Gospodarstwa Krajowego. . . .		236.566,47
2. Papiery wartościowe		
a) przyjęte obligacje Pożyczki Narodowej na pokrycie zaległych składek pośmiertnych	50.256,—	
b) zdeponowane w Banku Handlowym .	63.901,—	114.157,—
3. Dłużnicy-uczestnicy Funduszu Zap. Pośm.		
Należności z tytułu:		
a) zaległych składek pośm, za czas do 31-3-34.	624.721,—	
b) zaległego wpisu jednorazowego.. . .	83.156,—	
c) zaległych składek pośm. za czas od 1-4-34	138.024,—	845.901,—
4. Członkowie Izby		
Za różne		29.311,98
		1.225.936,45

	Zł.	Zł.
1. Wierzyciele		
Przyznane zapomogi po zmarłych uczestnikach Funduszu		60.350,—
2. Fundusz Obrotowy		606.313,45
3. Fundusz Rezerwowy		559.273,—
		1.225.936,45

Szef Buchalterji Rady:
(—) *I. Nowicki*

Skarbnik Rady:
(—) *J. Podkomorski*

Dziekan Rady:
(—) *A. Chełmoński*

Dział III punkt 2a

Z E S T A W I E N I E O B R O T Ó W

Funduszu Zapomóg Pośmiertnych

na dz. października 1934 roku.

Wpływy

	Należne	Wpłacone	Do zainkasowania
1. Z tytułu zaległych składek pośmiertnych w/g dawnego Statutu (do 31-3-34)	872.325,—	247.604,—	624.721,—
2. Z tytułu zaległego wpisu jednorazowego w/g dawnego Statutu (do 31-3-34)	143.216,—	60.060,—	83.156,—
3. Z tytułu bieżących składek pośmiertnych od 1-4-34 do 31-10-34	225.990,—	87.956,—	138.034,—
4. Z tytułu jednorazowego wpisu od 1-4-34 do 31-10-34	69.832,—	69.832,—	—
	1.311.363,—	465.452 —	845.901,—

Rozchody

	Przypadało do wypłac.	Wypłacono	Pozostaje do wypłacenia
1. Z tytułu zaległych zapomóg pośmiertnych w/g dawnego Statutu	227.940,70	202.590,70	25.350,—
2. Z tytułu zapomóg Pośmiertnych za czas od 1-4-34	164.902,99	129.902,99	35.000,—
3. Z tytułu zwrotu wpisu jednorazowego i części uiszczonych składek pośmiert.	34.877,—	34.877,—	—
	427.720,69	367.370,69	60.350,—

ZESTAWIENIE

przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych w okresie sprawozdawczym

za czas od 1.XI 1933 r. do 31.X 1934 r.

	Należne	Wypłacone	Do wypłacenia
Zapomogi z okresu sprawozdawczego ubiegł. po zmarłych adwokatach:			
Bojanówiczu Teodorze	1.000,—	1.000,—	—
Cohnie Juljanie	10.000,—	10.000,—	—
Endelmanie Maurycym	13.500,—	13.500,—	—
Górskim Janie	14.500,—	14.500,—	—
Gralewskim Józefie	14 800,—	14.800,—	—
Konie Józefie	11.000,—	11.000,—	—
Konie Mikołaju	1.000,—	1.000,—	—
Krukowskim Henryku	18.928,70	13.928,70	5.000,—
Langlebenie Adolfie	14.000,—	14.000,—	—
Łabęckim Wacławie	6.000,—	6.000,—	—
Momentowiczu Bolesławie	9.000,—	1.650,—	7.350,—
Neumarku Jakóbie	5.000,—	5.000,—	—
Nowickim Janie	17.000,—	11.000,—	6.000,—
Oberfeldzie Rudolfie	3.000,—	3.000,—	—
Obiezierskim Mirosławie	10.000,—	10.000,—	—
Sterlingu Kazimierzu	11.000,—	11.000,—	—
Stożkowskim Tomaszu	3.420,—	3.420,—	—
Suligowskim Adolfie	4.000,—	4.000,—	—
Szadkowskim Józefie	13.000,—	13.000,—	—
Szymańskim Józefie	7.000,—	7.000,—	—
Śmiarowskim Eugenjuszu	4.000,—	4.000,—	—
Wiślickim Bronisławie	7,000,—	7.000,—	—
	*)198.148,70	179.798,70	18.350,—
Wykreśleni:			
Agapow Jan	15.000,—	8.000,—	7.000,—
Lewestam Henryk	1.000,—	1.000,	—
Lindau Edward	10.792,—	10.792,—	—
Zalewski Stanisław	3.000,—	3.000,—	—
	29.792,—	22.792,—	7.000,—
	*)198 148,70	179.798,70	18.350,—
	¹)227.940,70	202 590,70	25.350,—
Zapomogi z okresu sprawozdawczego bież. po zmarłych adwokatach:			
Balińskim Stefanie — zm. 13.5.34	12.000,—	3.000,—	9.000,—
Goldmanie Fajwelu — zm. 5.2.34	902,99	902,99	—
Gliksonie Janie — zm. 26.5.34	12.000,—	7,000,—	5.000,—
Herszbergu Chaimie — zm. 2.5.34	12 000,—	12 000,—	—
Konicu Henryku — zm. 10.5.34	12.000,—	12,000,—	—
Lachmanowiczu Józefie — 14.1.34	12.000,—	2,000,	10.000,—
Łabanowskim Tadeuszu — zm. 10.4.34	12.000,—	12.000,—	—
Macierakowskim Antonim. — zm. 8.11.33	12.000,—	9.000,—	3.000,—
Małachowskim Władysł. — zm. 9.1.34	12.000,—	12.000,—	—
Olszańskim Stefanie — zm. 22.8.34	12,000,—	4.000,—	8.000 —
Samborskim Stanisł. — zm. 8.1.34	8 000,—	8.000,—	—
Strachowiczu Aleksad. — zm. 18 5.34	12.000,—	12.000,—	—
Śleszyńskim Zenonie — zm. 3.10.34	2.000,—	2.000,—	—
Tallen Wilczewskim Leonar.—zm. 15.12.33	10.000,	10.000,—	—
Trzeciaku Leonie — zm. 5.2.34	12.000,—	12.000,—	—
	152.902,99	117.902,99	35.000,—
Wykreślony			
Heyman Heronim — 8 5.34	12.000,—	12.000,—	
	164 902,99	129.902,99	35.000,—
	¹)227.940,70	202.590,70	25.350,—
	392.843,69	332 493,69	60.350,—

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszu Rezerwowego Zapomóg Pośmiertnych.

Wartość nominalna	Kurs giełd. z d.1.X34	Stopa procent.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kupon. bież.
Szt. 25	96.75	—	Akcje Banku Polskiego . . .	2.418.75
„ 294	53.25	4%	Pożyczka Premjowa Dolarowa	15.655.50
dol. 6.000	47.75	7%	Listy Zastawne Ziemskie . .	17.046.75
Zł. 30.100	94	8%	Listy Zastawne Banku Rolnego	28.294.—
Szt. 319 Zł. 30.100 dol. 6.000				63.415.—

Dział III punkt 2c.

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszu Rezerwowego Zapomóg Pośmiertnych.

Sztuk	W odcinkach	Wartość nominalna	Kurs emis.	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa
185	50 zł.	zł. 9.250.—	96.—	6%	Obl. Pożyczki Narod.	zł. 8.800.—
356	100 „	„ 35.600.—	96.—	6%	„ „ „	„ 34.176.—
15	500 „	„ 7.500.—	96.—	6%	„ „ „	„ 7.200.—
		zł. 52.350.—				zł. 50.256.—

BILANS

Izby Adwokackiej Warszawskiej na dzień 31 października 1934 r.

(łącznie z funduszem zapomóg pośmiertnych)

Aktywa

	Zł.	Zł.
1. **Gotówka:**		
a) w kasie biura Rady Adwokackiej . .	11.351,48	
b) w kasie administracji „Palestra" .	1.819,57	13.171,05
2. **Sumy do dyspozycji:**		
a) w P. K. O. na r-ku Izby Adwokackiej	15.804,50	
b) w P. K. O. „ „ „Palestra" . . .	4.761,81	
c) w Banku Handlowym	4.823,45	
d) w Banku Gospodarstwa Krajowego .	19.046,53	44.436,29
3. **Sumy do dyspozycji Fund. Zap. pośm.** (wg. bilansu)		
w Banku Gospodarstwa Krajowego . .		236.566,47
4. **Papiery wartościowe:**		
zdeponowane w Banku Handlowym . .		17.638,35
5. **Papiery wartościowe, stanowiące własność Fund. Zap. Pośm.** (wg. bilansu)		
a) przyjęte obligacje Pożyczki Narodowej na pokrycie zaległości składek pośm.	50.256,—	
b) zdeponowane w Banku Handlowym .	63.901,—	114.157,—
6. **Dłużnicy:**		
Członkowie Izby za udzielone pożyczki .		135.390,34
7. **Dłużnicy—uczestnicy Fund. Zap. Pośm.** (wg. bilansu)		875.212,98
8. **Członkowie Izby:**		
Należności z tytułu zaległych:		
a) składek adwokackich	134.351,—	
b) kosztów postęp. dyscyplin. . . .	25.533,06	
c) różnych	593,77	160.477,83
9. **Ruchomości:**		
w biurze Rady i pokojach adwok. . . przy sądach		35,058,85
10. **Koło Prawników Polskich**		3.792,45
11. **R-K Mieszany Urządzenia lokalu** . . .		11.478,40
12. **Sumy Przechodnie**		21.097,10
		1.668.477,11

Szef Buchalterji Rady:

(—) I. Nowicki

Pasywa

	Zł.	Zł.
1. **Wierzyciele Funduszu Zapomóg Pośm.** (wg. bilansu)		
Należne zapomogi pośmiertne		60.350,—
2 **Fundusze:**		
a) ogólny	160.388,33	
b) zapomóg ogólnych	250.786,24	
c) asek. zast. w sprawach karnych . .	4.510,50	
d) budowy Domu Prawn. Polskiego . .	150,—	415.835,07
3. **R-K Funduszów Żelaznych**		
a) Fundusz im. Leona Figowskiego . .	2.272,—	
b) „ „ Zygm. Tykocinera . .	4.183,48	
c) „ „ Zygm. Sokołowskiego. .	4.656,20	11.111,68
4. **Fundusz Zapomóg Pośm.** (wg. bilansu)		
a) Fundusz Obrotowy	606.313,45	
b) „ Rezerwowy	559.273,—	1.165.586,45
5. **Wydawnictwo „Palestra"**		6.581,38
6. **R-K Wykonania Budżetu**		5.357,53
7. **Amortyzacja Pożyczki Udziałowej**		3.655,—
		1.668.477,11

Dziekan Rady:

(—) A. Chełmoński

Skarbnik Rady:

(—) J. Podkomorski

Objaśnienie skrótów.

Art.	—	artykuł.
Dz. Ust.	—	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.
Komunikat	—	komunikat Rady Adwokackiej w Warszawie
Poz.	—	pozycja.
Pr.	—	protokół posiedzenia Prezydjum Rady Adwokackiej w Warszawie.
Prot.	—	protokół posiedzenia Rady Adwokackiej w Warszawie.
Pr. o u. a.	—	prawo o ustroju adwokatury.
Regulamin	—	regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie
Sprawozdanie	—	sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie.
U.	—	uchwała Rady Adwokackiej w Warszawie.

SPIS RZECZY.